

interkom

ČS FANDOM

dezinformační servis fandomu k šedesátinám

březen/2016

Vážený čtenáři – milý Zdeňku!

Ty druhý oslovený nám jistě, jak tě známe (a máme rádi), odpustíš, když se o tobě od tohoto místa bude mluvit jen ve třetí osobě. (Pomůže to například zmírnit trapné okamžiky, kdyby jeden měl propadnout nemístným výlevům emocí, být ukřývaným do závorek – vskutku, autor tohoto úvodníku si dosud plně neuvědomoval, jak je třetí osoba užitečná!)

Nuže, ty nekonkrétní prvně jmenovaný: držíš v rukou (anebo, co já vím, možná si někdy v budoucnosti prohlížíš na obrazovce) fanzin v trochu neobvyklém a zároveň nejdoslovnějším smyslu toho slova: sborník ku příležitosti *významného životního jubilea* muže, který požíval mimo jiné čestný titul doživotního prezidenta československého fandomu dlouho předtím, než vyvstala příležitost psát to s velkým Č (nebo potřeba s F). A zrovna tak by zasloužil označení fandomového Václava Matěje Krameria nebo pátera Vrby, třebaš i Peroutky: jakožto žánrový buditel dvojedině spojoval organizační aktivity s vydavatelskými; málokdo u nás připravil k tisku (ani nemluvě o cyklostylu) tak mnoho po tak dlouhou dobu s takovou pravidelností, a tak nezištně. Jak potom připomenout a oslavit jeho kulatiny lépe než *oslavným spisem* od jeho fanoušků – v obou smyslech slova.

Záměr (části) redakce zahrnout i zcela seriózní, faktický, biograficko-encyklopedický medailónek, kdo že to **Zdeněk Rampas** (RNDr., MCL) vlastně je a co v jakém roce vykonal pro lidstvo, se nakonec z řady důvodů nerealizoval. Ale ruku na srdce, hypotetický čtenáři: pokud to snad nějakou náhodou opravdu netušíš, lehkou si to dohledáš na internetu – a možná se z následujících stránek dovítíš něco podstatnějšího.

Ilustrace: Milan Fibiger

Tohle asi (tedy docela určitě) není ten nejdokonalejší *Festschrift*, jaký si dokážeš představit, ale co naplat, je prostě takový, jaký jsou naše fanziny, fandom a jmenovitě my sestavitelé, v tom dobrém i tom ostatním. Někakou zajímavost v něm myslím najdeš (už jen ty dobové fotky jsou nedocenitelné!) a my, co jsme u toho byli, aspoň nemusíme Zdeňkovi gratulovat každý sám ústně, takže všem zbude čas na zajímavější témata. Nebudu tady a teď zdržovat sypáním popela na hlavu, ale rozhodně to není tradiční předmluvový alibismus, když řeknu: za všechno, co je tady špatné, můžu já. Kritizuj mě, klidně mi i vynadej, veřejně či soukromě, nemůžu to být nic horšího, než co jsem si v bezesných nocích říkal sám.

OBSAH

Dopisy čtenářů	2	Zdenda – ozdoba každého conu	12	Proměna 2	24
Odposlechnuto	3	Lidštiny: Hodinky nebo holinky?	12	Nejlepší dárek je mlčení	25
Zdravice	3	Prezident je věčný	13	Tajemství mlokáčů	26
Rampasovsko-kafkovské reminiscence	8	Z.R. ležící, spící, čtoucí, žroucí...	13	Poslední Parcorán	26
Zachránce	8	Díky, díky, díky	14	Operace Condor	29
Návštěvník	9	Návštěvník	15	Průlet nad scifistickým světem	30
Milostný dopis z Teplic	9	Prvýkrát pobozkaná. Fandomom.	15	Recenze: Slovník Z. R.	30
Ako mi Zdeněk „podvodom“ cenu...	9	Nález SF Muzea Zdeňka Rampase	16	Poznej naše slavné dinosaury	32
Stalo se...	9	Jeskyňe strýčka Ho (a ta druhá)	16	Civilizační šok	35
Z.R. znám krátce...	10	Časem s vědou	17	Jak jsem ke sci-fi přišla	36
Parcon 1994 v Banské Bystrici	10	Rozhovor, který se nestal	17	Rozhovor – Zdeněk Rampas	37
Jak jsme na tom?	11	Chronoskop	18	Tyránův pád	39
Dialog	11	Chvilka poezie	18	Další kulatiny v roce 2016	40
Tajná robozidla z Tritonu	11	Galaktičtí lupiči	22		

A naopak: Za všechno, co je na tomto fanzinu dobré – počínaje tím, že vůbec vznikl a nezůstal jen vágní myšlenkou – může jeho výkonná šéfredaktorka Vilma. (Jak se jí jen odvděčím? Natožpak až bude mít nějaké kulatiny?) Z výsledku je dobře vidět ten rozdíl, kdo z nás dvou má za sebou několik úspěšných tri- až pentalogií a kdo pár stále obtížněji vypocovaných článků; kdo je zkušena paní domu a manažerka rozvětvené rodiny a... ech, dosti první osoby. Zvláštní poděkování zasluží Mirek Dvořák za to, že se ujal sazby. A mám-li na tomto místě poděkovat někomu do třetice, je to nepochybně Míša Rampasová. Nejen za to, že nám pomáhala kout pikle, ale hlavně za to, že (a jak) všechny ty roky stála svému *velkému* muži po boku; oslava Zdeňkových kulatin spadá mezi jejich perlovou a korálovou svatbu. Všichni ostatní spolupracovníci, a že jich nebylo málo, jistě pochopí, že jim tu poděkujeme jen souhrnně a jejich jméno bude uvedeno až pod jejich příspěvkem.

Jak konstatoval nejezen z nás a jak bude ještě dále uvedeno: není snadné vzpomenout si na nějakou mimořádnou příhodu, v níž by Zdeněk vystupoval; on prostě není ten typ, vždycky se nenápadně držel v pozadí coby klidná síla (a někdy i šedá eminence). Proto už nebudu zdržovat chabými výsledky své snahy vylovit z paměti něco, co by mohlo zaujmout i někoho jiného než mě. (Třeba se mi všechny ty krásné časy před dvaceti lety začnou líp vybavovat za dalších dvacet let?) A nevyhnutelně také padlo „kdybychom Zdeňka neměli, museli bychom si ho vymyslet“ – k čemuž ale musím doplnit: a přitom bychom to při sebevětší snaze nezvládli tak dobře, jako on sám od sebe prostě je. Je dobře, že jsme Zdeňka měli, vždycky když jsme ho potřebovali. Za hodně mu vděčíme. Je dobře, že teď ve čtvrté dekádě jeho fandomového působení už tolik nepotřebujeme, aby nám pomáhal s každou prkotinou, a on se dožívá šedesátky v plné síle (dokonce o žlučník lehčí), má čas i na svoje vlastní zájmy a aktivity. Ano, je moc dobře, že tu Zdeněk s námi byl a je. Budiž nám ještě dlouho zachován!

Jan Vaněk jr.

Dopisy čtenářů

Sdělují Vám, že se do Prahy nevypravím, byl bych Vám však velmi vděčný, kdybyste ode mě Zdeňkovi vyřídlili, že jsem na něho nezapomněl a vítám ho mezi nás dospělé.

Honza Mrlík

Rád na Zdeňka vzpomenu víc než v minulých desetiletích, ale sám se nemohu bakchanálit na jeho počest zúčastnit, neboť v nejbližších dnech odcházím do nemocnice a budu pod kudlou – snad až se vrátím (!), uvidím se s ním a s ostatními zase v osvěžovně...

Marcel Grün

Omlouvám se, ale mám jednak plné ruce pazourů se svým nevalným stavem a zákazem chodit mezi lidmi, jednak s přípravou vlastních šedesátin...

Dožiju-li se v provozuschopném stavu.

Každopádně přēju skvělý efekt.

Jana Rečková

Oslava pro mě není, protože tam bývají lidi.

No, zkrátka to se mnou není lehký...

interkom

DEZINFORMAČNÍ SVÁTEČNÍ SERVIS

JAKO KUKAČČÍ VEJCE PODVRŽENÝ MEZI NORMÁLNÍ ČÍSLA INTERKOMU

vychází mimořádně **18. 3. 2016**

při příležitosti **šedesátého výročí vzniku** (na Zemi se tomu říká „narozeniny“) monumentálního **Zdeňka Rampase**,

prezidenta československého Fandomu.

Adresa redakce: Ilumináti, Kondoři hnízdo v mimoprostoru za devaterou zdi

Šéfredaktor: společná vůle – ale za všechny omyly, nesmysly, blasfemie a chyby nadávejte

Vilmě K. na vilma@argenite.org

Prapůvodní iniciátor: Jan Vaněk, jr.

Děkujeme všem přispěvatelům, jejichž vzpomínky, fotky a milá slova toto číslo naplnily.

Děkujeme také sponzorům, bez jejichž pomoci by nemohlo vyjít – Dagmar Heřtové,

Daniele Kovářové a Stasovi Juhaňákov.

Za vytvoření a sponzorování tisku sběratelských karet děkujeme Sargo Mikovcové.

Za pomoc s redakcí, organizací, skenováním, grafikou a OCR děkujeme Jolaně Čermákové Tiché, Frantovi Hlousovi, Viktoru Janišovi, Libě Mohelské, Jarkovi Mosteckému, Peťovi Pavelkovi, Richardu Podanému, Pavlu Poláčkově a Báře Vlasákové.

Sazba: Dataprint, Miroslav Dvořák

Tisk: Tiskárna Jalna, Jiří Sládeček

Btw, kdy jsme se viděli naposled? Hádal bych, že, hm, možná 2000, možná 1999, myslím, že byla těhotná a já se tam bavil s Ivanem Kmínkem o drogách... no tedy, to je snad až depresivní – ne že bych něco dělal jinak, ale prostě zábavný mejdan (i mejdan domácího alkoholika může být zábavný!) je zjevně o dost blíž ke konci.

Pavel Houser

Ahoj Vilmo. Chtěl bych Tě informovat o tom, jak myslím na narozeniny nám známé osoby. Vyrobil jsem sošku Hvězdáře, a právě se ji chystám odeslat adresátovi. Určitý čas jsem uvažoval o výrobě Villoida, jenže tato bytost je spíš literární fikce a obával jsem se kritiky ve smyslu: On má mít takové oči, takové vybavení, takový zub atd. Navíc Villoidus je na výrobek ze dřeva příliš členitý. Takže Hvězdář – romantická postava, zahleděná do jiných světů. Snad se bude Zdeňkovi líbit. Oslava jeho narozenin bude jistě událost, a jestli někdo pořídí nějaké fotky, rád se na ně podívám. Spolu se Zdeňkovými narozeninami přivítejte jaro.

Měj se hezky, pozdravuje

Jiří Olšanský

Odposlechnuto (a odpozorováno)

Člověk se musí do zábavy nutit,
jinak mu bačkory přirostou k nohám.

— Zdeněk Rampas

(Autorem tří špiónážních fotek je Josef Pecinovský)

Když jsem poprvé uviděl Zdeňka Rampase, všichni kolem byli ožralí, akorát on ne. Tak jsem si řek, bacha, to bude nějaký divnej pavouk. Ovšem i pavouky se člověk naučí mít rád – a u Rampase mně to šlo velmi rychle.

— Zdeněk Rosenbaum

Porada sci-fi klubů, Březová nad Svitavou. Zdeněk se dozvěděl, že Slováci dělají domácí Demánovku – „To pálí z nábytku.“

Tamtéž, někdy jindy. Brzy ráno najdu v jídelně špatně vypadajícího Zdeňka. Posílám ho, ať si jde lehnout. Zdeněk s výrazem nakopnutého štěňátka – „Mám na pokoji Šimona. To je jako umírající hroch s průstřelem plic.“

— Jolana Čermáková Tichá

Poslyš, Líbo, kdyby ti naši scifisté neměli Rampase, museli by si ho vytvořit.

(František Palacký v posmrtném rozhovoru s kněžnou Libuší)

— František Novotný

„Nejen sci-fi živ je člověk,“ řekl Zdeněk Rampas a objednal si svůj oblíbený špenátový krém. „Tak to už ti moc času nezbyvá,“ podotkl k jeho výběru Filip Gotfrid s nepředstíranou účastí. [Na jedné ze schůzek Klubu Julese Vernea v salonku restaurace MAT, Praha, Česká republika, Evropa, Země, Sluneční soustava, Mléčná dráha, blíže neurčené hvězdné datum.]

Zdeňkovi zdar!

— Roman Štědronský

Jak se baví dinosaur? My to víme, a špiónážní foták Jana Kovanice je na Dinoconu přistihl při činu.

■ Hovory o knihách jsou jako víno: nikdy jich není dost. Hovory o knihách se ZR jsou jako to nejlepší víno: proběhlo jich málo, přesto jsou nezapomenutelné.

Stáňa Kučová

■ Z dalekých hlubin vesmíru a přímo ze Žluté planety zdraví tvůrce INTERKOMU Kruan z kmene Gron-c-chů a jeho družka Tila z rodu Guz-tidů spolu s inteligentním robotem Krab, zvaným Malý bůh! Nechť nesetká se nikdy s Hor-tidy, těmi prokletými piráty vesmíru!

Přejeeme váženému a milému tvůrci k 60. narozeninám
pohodu a zdraví do dalších let!
Zářící provázek je na cestě životem!

Vlastislav Toman

■ Zdeněk je nejen doživotní prezident, ale také úspěšný dohazovač. Seznámil nás na Parconu před třiceti lety.

manželé Ivona a Pavel Březinovi

■ Milý Zdeňku, už je to hodně dávno, v roce 197x, na Matematicko-fyzikální fakultě jsem si vzal na starost nástěnkou zvanou prostě *Nástěnné noviny* a začal tam uveřejňovat humoristické portréty spolužáků a další zajímavosti. (Rozhodně nic o politice.) A tehdy mě oslovil jeden mladší, ostýchavý kolega s brýlemi, že by tam rád dával zprávy o sci-fi. Přijal jsem jej s otevřenou náručí – přispěvatelů nebylo mnoho.

A tak se na MFF začaly objevovat první drobné zprávičky, vlašťovky ze světa sci-fi, jež zvolna dláždily cestu k budoucnosti, kterou jsme si ani jeden neuměli představit, ale o které jsme spolu vášnivě diskutovali (v pracovní době, ale i mimo ni) s dalšími kolegy ve Výzkumném ústavu matematických strojů, ve kterém jsme tehdy oba pracovali. Z Tvé kanceláře se zvolna stávalo hnízdo, kde se scházeli nejroztodivnější kolegové a se zájmem probírali velmi různá témata. Tato záliba Ti zůstala – stačí se podívat na Tvou knihovnu, obsahující sbírku knih velmi odlišných oborů. To samozřejmě vede k tomu, že knihovna Tě i Tvou rodinu pozvolna vytlačuje z Vašeho domečku...

Máš však zvláštní dar – kromě knih sbíráš i lidi. Podařilo se Ti kolem sebe shromáždit neuvěřitelný zástup lidí, kteří se i jen zlomkem malíčku někdy otřeli o sci-fi. Tvá encyklopedická paměť a naprostá oddanost životu sítě scifistů z Tebe udělaly živou legendu.

Jsi živým příkladem, potvrzujícím slova Adama Granta v knize *Dávat a brát*, v níž autor tvrdí, že největšího úspěchu,

popularity a prospěšnosti mohou dosáhnout ti, jejichž základní strategií je „Dávat, dávat, dávat druhým...“ Musí se to samozřejmě umět. A pak už to jen dělat. Dokáže to málokdo. Ale výsledkem je, že když někomu mladšímu se zájmem o sci-fi řeknu, že se osobně znám s „tím“ Zdeňkem Rampasem, dívají se na mne skoro s posvátnou úctou. Tak kéž jim to ještě chvilku vydrží!

Vše nejlepší k narozeninám!

Láďa Dvořák

■ Zdeňka mám za kamaráda. Ne asi kamaráda každého, ale svého jo. A je to muž, který na mě působí, jako by byl hodný.

Zdeňkova aktivní vnímavost vůči československému nebo snad hlavně pražskému fandomu a jeho vrozená schopnost vstřebávat většinu aktivit na těchto minových polích (miny fantazie neuškodí) mě fascinuje. Už léta. A tak jsem Zdeňku Rampasovi zabavil cestovní **pas**, aby neujel nikam za hranici, a doporučil mu, aby svůj letitý „deník“, uveřejňovaný v časopise **Interkom**, vydal také knižně.

Řekl jsem mu: „Zdeňku, běž za Astonem do Zvole, jistě neví, co s penězi, dá ti grant, vydáš to.“

Ale to žertuji. Žertuji, nicméně se domnívám, že by dotyčná kniha vyjít měla, a osobně bych ji nazval: JAK JSEM ŽIL S FANDOMEM BEZ AMBIC NAPSAT NOVÉHO „CIZINCE V CIZÍ ZEMI“.

Anebo: SAMOSTATNÝ VESMÍR ČÍSLO JEDNA: ČESKÝ SF FANDOM JAKO MÁ MILÁ + I MÁ VLASTNÍ MILÁ RODINA.

Anebo: MAPOVAT ČINNOST KREATIVNÍCH SNÍLKŮ MĚ BAVILO UŽ V PRENATÁLNÍM STADIU

Zdeňku, Zdeňku! Zrovna včera jsem se spisovatelkou Jitkou Prokšovou viděl v plzeňském Dialogu *Věc Makropulos* a podle toho, co říkala Čapkova titulní hrdinka, 120 let ještě jde. Takže, je-li Ti právě šedesát (jak předpokládám), přeju ještě jednou tolik!

Ivo Fencel

■ Kdyby Zdeněk neexistoval, museli bychom si ho vymyslet. Na počátku nebylo slovo, ale Zdeněk Rampas. Tak nějak, alespoň pro mne, začínají novodobé dějiny československé sci-fi, nebo přinejmenším jejího Fandomu.

Se Zdeňkem jsme se poprvé potkali... Hrome, vždyť já si to už nepamatuji! Muselo to ale být někdy v době nultého ročníku Parconu, tedy kolem roku 1982.

Zpuntoval to vlastně Ondřej Neff. Na jedné ze sedánek, které pořádal náš Klub zneuznaných géníů v dnes pohřbené kavárně Hlavovka, nám hodnotil naše veledíla a zmínil se o tom, jak se má psát americká „short story“. Ještě dnes mi v uších rezonuje jeho americký přízvuk. Upozornil nás ale také, že musíme mít nějaké krytí. O čem hovoří, jsem naplno pochopil až po roce 1989, když vyšly Cibulkovy seznamy. Nikdy jsme o tom nemluvíli, ale nepochybně věděl kvůli osmašedesátému své.

Ale vraťme se do roku plus minus 1982. Slovo tedy tehdy dalo slovo a Klub zneuznaných géníů či KZG začal časem působit pod hlavičkou autorské sekce sci-fi klubu Villoidus, který

již pár let existoval při Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy. Po pravdě řečeno zde byly přinejmenším dvě hlavičky, Zdeněk Rampas a Pagi. Ale i spousta dalších zajímavých lidí. Vzpomínám například na Alberta a Ferdu Mravence.

Nejvíce času ale sci-fi už tehdy věnoval Zdeněk. Později za laskavého pochopení jeho Miši. Vždy jsem obdivoval, kolik toho dokáže vedle práce ve VUMS Cvokovice, jak přezdíval svému tehdejšímu pracovišti, přechít a zorganizovat. Je zkrátka vidět, že sci-fi je jeho životním krédem.

Joj, byly to krásné průkopnické doby, kdy postupně vznikaly sci-fi kluby a řada pořadů i tiskovin, často tak trochu či úplně v ilegalitě. Kdy jsme díky iniciativě Marcela Grúna z pražského Planetária viděli seriál sci-fi filmů včetně třeba Zardoze a zejména prvního natočeného, byť vlastně čtvrtého dílu Hvězdnych válek.

Nikdo už dnes asi nezjistí, kde všude zanechal Zdeněk svůj otisk. Což mu ostatně zůstalo. Ale já jsem již delší dobu ve sci-fi komunitě spíše pozorovatel, a tak přenechám čerstvější vzpomínky někomu povolanejšímu.

Tvé výročí mi ale, Zdeňku, připomnělo, že jsem Ti svého času poněkud neprozřetelně slíbil příspěvek o Hlavovce a KZG pro Interkom. Dobrá zpráva je, že je to již rozepsáno. Ta špatná, že nevím, kdy se mi podaří ten příspěvek dokončit. Věřím, že vše stihnu v době, kdy si ještě něco pamatuji, a dříve, než budeš slavit další výročí. Nepochybuji o tom, že v plné fyzické i duševní svěžesti.

To Ti slibuje jeden ze stařešinů sci-fi (dinosaurus se mi nelíbí)

Franta Mašek

z Klubu zneuznaných géníů – KZG.

P. S. A připojuji velké díky. Patříš k lidem, kteří přispěli k tomu, že jsme díky sci-fi, ale i mimo ni, v tom blázinci, co tu byl do listopadu 1989, nezblipli.

■ Člověčí Zdeněk Rampas

Při vyslovení či přečtení jména mého dlouholetého (přes třicet let) přítele Zdeňka Rampase se mi vybaví pár moudrých slov zachycených na staré gramofonové desce, tzv. „elpičku“, se záznamem představení divadla Semafor „Zavěste prosím, volá Semafor“, který byl pořízen ve dnech 26.-28. 11. 1974. Jedním z vystupujících tehdy byl Miroslav Horníček, milovaný můj herec, a když dostal otázku týkající se jeho přátelství s Jiřím Sovákem, řekl mj. toto:

„...máme řadu dobrých herců, máme i řadu výborných herců, ale, odpustte, nechci hodnotit, ale máme dva herce, kteří se vymykají jaksi všemu herectví v tom, že v sobě obsahují takový náboj člověčiny (to je to, co čuchal děd Vševed...), tedy dva z našich herců mají něco v sobě, co se nedá vysvětlit hereckými postupy, a to je Sovák a Menšík.“

Když tento výrok transponuji z oboru herectví do pantheonu československého fandomu, Zdeněk mi přesně pasuje do postavy onoho nositele člověčiny, přátelství a dobroty, jaké měl na mysli pan Horníček. Přestože jsem byl po odchodu z olomouckého SF klubu Futurum většinu času spíše latentním

fanem, Zdeněk na mě nikdy nezapomněl a z každého setkání s ním jsem si odnášel velmi příjemný pocit, že naše přátelství dál trvá. A nejen proto – důvodů bych našel opravdu hodně – jsem přesvědčen, že Zdeněk Rampas pro československý fandom znamená právě tolik, co znamenali Jiří Sovák a Vladimír Menšík pro české herectví.

Zdeňku, živijó, a mnoha ljeta!

Honza Mrlík

PS: A ještě pár obrázků...

■ Tajemný Traficon

Zdeňka Rampase jsem poznal na podzim roku 1979, kdy jsem začal studovat matfyz. Na nástěnce se objevil inzerát, že na koleji funguje sci-fi klub. Založili ho na čarodějnice toho roku. Scházeli jsme se na koleji v nějakém pokoji obvykle jednou týdně. Pro mě byl rok 1979/1980 na MFF první, pro předsedu Zdeňka poslední. I když pak pracoval ve Výzkumném ústavu matematických strojů a založil nový klub, chodil za námi pravidelně.

Od doby, kdy jsem odešel ze školy, se s ním setkávám jen na conech. Do Prahy to mám přes tři sta padesát kilometrů.

Loni v létě jsem Zdeňkovi poslal pozdrav z dovolené v Liberci. Všude po městě byly tabule propagující TRAFICON.

Poslal jsem mu jednu fotografii té tabule a připojil poznámku, že sice nevím, o co jde, ale že to bude asi zajímavá akce, když jsem i na Ještědu našel marťanské dítě.

Mystifikace mi ale nevyšla, protože Zdeněk má známé scifisty i v Liberci.

Víťa Štách, Pozděchov

■ Obvykle si nepamatuju, kdy mají moji bližní svátek. Nepamatuju si ostatně ani ten svůj. Zdeněk je výjimka – má svátek na mé narozeniny, 23. ledna. Obvykle si nepamatuju, kdy mají moji bližní narozeniny. A je to horší než se svátky – kalendář mi nepomůže. Zdeněk je výjimka. Kalendář pomůže. Stačí diskrétně dohledat, kdy mám svátek (18. března).

Všechno nejlepší přeje kooslavenec.

Eda Eck, jr.

■ Vlastně ani nevím, zda jsem Zdeňkovi kdy poděkoval za pomoc v době předparconovské i během prvních ročníků setkávání v Pardubicích. Nebýt jeho, asi bych si v jedné malé vesničce na Kyjovsku v kadibudce nepřečetl článek o matfyzáckém klubu sci-fi a nezačal sprádat plány čerstvého maturanta, že by nebylo špatné mít na škole v Pardubicích taky něco takového. A když se shodou okolností začaly během prázdninové brigády na chmelu v Žatci líhnout plány na setkání scifistů ze všech možných končin, kdo byl připraven v Praze s důležitými kontakty a radami a kdo všemožně přiložil ruku k jakékoliv pomoci...?

Díky ti, Zdeňku Rampasi, veliké díky a dlouhý život, nebe máš jisté.

Pavel Poláček a Ostravci ■

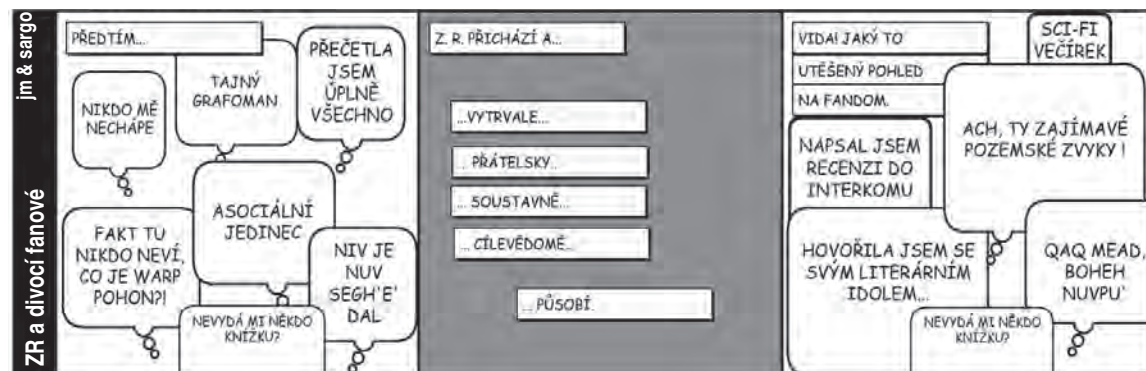
PS: Bylo by možná ještě dobré vzpomenout na první ostravský Parcon v roce 1988, kdy se Zdeněk postavil ve velkém přednáškovém sále k mikrofonu a během své vítací zdravice lehce sprdnuhl nás, organizátory, ale v podstatě i systém a plakát, který jsme museli akceptovat, „bo“ si to Černá louka (a jiní tehdy mocní) přála. Bylo to laskavé a i za to Ti děkujeme. Tož, tak nám ještě nějakou chvilku ve zdraví a scifistické pohodě pobuď.

Aleš Koval a tež Ostravci

■ Zdeňku, od našeho prvního setkání si tě cením jako příjemného společníka. Tvůj černý a lehce zlomyslný smysl pro humor mi vždycky připadá velmi obcerstvující.

Zuzana Kocourková

Rampasovsko-kafkovské reminiscence

O tom, že Praha je město Franze Kafky, ví každý – i připitomělý turista. Ovšem ne všichni mají možnost se přesvědčit, co to obnáší v praxi. Mně se to párkrát povedlo a poprvé se to týkalo právě Zdeňka Rampase.

Psal se pozdní podzim roku 1987. Byla jsem zrovna na nějakém školení v Praze a Pavel Kosatík mi slíbil, že mě seznámí s někým, kdo o československém fandomu ví vše, ba dokonce – fandom je on. Domluvili jsme si sraz na stanici tramvaje někde na Bílé Hoře. Ovšem posledním bodem programu školení před tímto srazem byla prohlídka Paláce kultury – dnešního Kongresového centra. Po absolvování prohlídky několika sálů jsem se podívala na hodinky a prostě jsem se rozhodla, že se na zbytek vykašlu a zamířím na metro. Abych se však na ono metro dostala, musela jsem najít z **lidojemu pražského** východ... Wikipedie sice uvádí, že Palác kultury je neofunkcionalistická stavba, ovšem lépe se pro určení toho slohu hodí nefunkcionální. Kdo tam byl, ví, co tím myslím, kdo nebyl, ať ví, že je to labyrint, na jehož návrhu se asi podíleli duchové tvůrců mytického krétského bludiště spolu s duchem Franze Kafky... Nevím, jak dlouho jsem se toulala po chodbách, doprava, doleva, zpátky, rovně, zase doleva, doprovázená zoufalou nadějí, že se čas aspoň na chvilku zastaví, protože ONI TAM PŘECE

ČEKAJÍ, až se mi konečně podaří najít to světlíko v tunelu, které v této době určitě ještě nebylo nadepsáno „exit“.

Kafkovská reminiscence číslo dvě začala ovšem už chvíli poté.

Vchod do tehdejší stanice Gottwaldova (dnešního Vyšehradu) vede ke koleji ve směru tehdejší konečné Kačerov. Já jsem se ovšem potřebovala vydat na Muzeum, směrem přesně opačným, a nevěděla jsem, jak se (kromě riskantního skoku přes trať) můžu dostat na správné nástupiště. Nikde jsem žádnou informační ceduli neviděla a připadalo mi děsně trapné se někoho zeptat (dnes bych řekla, že stejně jako Pinkertine ve Vilmině Myceliu). Tak jsem udělala to, co mě napadlo jako jediné možné řešení – nastoupila jsem do metra jedoucího na Kačerov, na Pankráci jsem vystoupila, poslušně si počkala (to trvalo!) na metro směrem k Muzeu, tam vystoupila, šla na zastávku a nasedla na tramvaj... Měla jsem zpoždění dobrou hodinu, ale Zdeněk s Pavlem tam čekali.

Díky, Zdeňku, nejen za to, že jsem se s Tebou přece jen seznámila, ale i za to, že jsem se na vlastní kůži přesvědčila, proč je Praha Kafkovo město...

Joanna Czaplínska ■

Nezastupitelný!

V dobách mých studií na VŠUP na nás řval při úvodním fasování mundúrů a nástupu na vojenskou katedru její nejvyšší vedoucí důstojník (typ Funès): „Já jsem nezastupitelný!“

Naštěstí nejen pro umělce zmizel o pár let později v propadlišti dějin a s ním i celá vojenská katedra a zatrolená povinná vojenská služba.

Kdo by se však mohl takto nazývat i a zaslouženým právem nésti na své hrudi toto čestné označení, je můj a náš kamarád Zdeněk Rampas.

Jeho nezastupitelnost a zásluhy v českých vodách sci-fi a fantasy jsou nezpochybnitelné!

Časopis Interkom + již dlouholetá nezištná organizace celé ASFFH + tradice v stylu oscarových vyhlášení a předávání cen + pomoc při pořádání Parconu a všech možných dalších tematických conů...!

Já osobně Zdeňka řadím mezi své opravdu „top“ přátele a jsem mu za mnohé vděčný.

Po dlouhou dobu, co se známe, se mi snažil vždy lidsky i profesně pomoci.

Právě on například přišel s nápadem na vytvoření pamětního „Dinokalendáře“ s portréty sci-fi osobností prvního Parconu, a také celý ten projekt zrealizoval. Já jsem měl tu čest být autorem portrétů.

Dále musím vyzdvihnout pomoc Zdeňka a jeho ženy Míši při realizaci své první „ilustrační“ verze novky „Cesta kolem světa za osmdesát dní“.

Byl by to velký výčet jeho zásluh a pomoci.

Zdeňkova všudypřítomná příslovečná trpělivost a laskavost v jeho veškerém konání a jednání jest obdivuhodná a jako „prchlivý“ malíř ji umím zvláště ocenit a považovat si jí. :))

Milý Zdeňku, za vše ti opravdu moc děkuji – jsem rád, že se známe, že tě máme, gratuluji a přeji ti ve zdraví a štěstí minimálně dalších šedesát! :))

Pro mě jsi NEZASTUPITELNÝ!!!

kamarád Milan Fibiger ■

Legenda

Fandom má své legendy. Mému seznámení se Zdeňkem Rampasem na začátku devadesátých let předcházely zvěsti o něm jako o jedné z živých legend fandomu díky jeho mimořádným zásluhám. Tím víc mne při prvním setkání překvapil skromným přátelským vystupováním. Následující desítky let

mne utvrdily v poznání, že Zdeněk, nyní už mlád šedesát let, zůstává pevným bodem fandomu přes všechny proměny fandomu i celé společnosti.

Ondrej Herec ■

Jak jsem se zasekával u nástěnky na matfyzu, kde bylo publikované číslo Villoida

V osmdesátých letech byly školy plné různých nástěnek vyplněných tu méně, tu více zastaralými informacemi. Aktuálního (aspoň na MFF) tam většinou nebylo nic, zřejmě pod vlivem vesměs správného uvažování: „stejně to nikdo nebude číst“. A pokud už nějaká změna byla, tak šlo o téměř nepostřehnutelné nahrazení února listopadem a zpět. Ostatně vše důležité do nás stejně tlačili na hodinách ideologického vzdělávání.

Takže jedině, co člověk cestou dolů po schodech sledoval, byla vývěska pošty pro studenty, kde se občas něco objevilo. A vedle ní pak byla nástěnka, kde jsem jednoho večera nalezl pár studentů, jak si čtou vyvěšené potištěné papíry. Na první

pohled to vypadalo zajímavě – jako nějaká vysokoškolská soutěž či pozvánka na výběrový seminář. K mému překvapení to bylo nové číslo SF časopisu Villoidus.

Slovo časopis berte s rezervou, v době, kdy kopírka vyžadovala souhlas ideologického oddělení KSČ, se psalo psacím strojem na blány a rozmnožovalo fialovou barvou, která ještě několik dní produkovala lihový opar. Už nevím, jaká povídka tam tenkrát byla v překladu vytištěna, ale zmeškal jsem zavírací hodinu a musel shánět vrátného, aby nám otevřel. Nám, protože čtenářů bylo více.

Martin Neldelinde Heisler ■

Horizont událostí Zdeněk

Motto:

„To je Pavel Weigel předtím, než zhubnul,
Olša, než ztloustnul,
a Janusz A. Zajdel, než zemřel.“

– ZR o fotografii k přednášce na Dinoconu

Zdeněk Rampas dělá spoustu věcí pro sci-fi, pro fandom, pro fanoušky a nekouká při tom na hodinky, na peněženku, na kalendář a tak dále. Za prvé to není pravda – na kalendář kouká už jen proto, že další Akademie se blíží –, za druhé to dělá také proto, že má sci-fi rád, a kdo z nás kvůli koníčkům kouká na hodinky a tak dále, a za třetí to myslím není to nejdůležitější, čím ZR pro nás všechny je.

Jistě, bez Zdeňka by nebyla spousta věcí, Interkom například, nebo skvělý Dinocon, ale ještě důležitější, než co náš prezident udělal, je to, co neudělal. Neudělal, protože tam „jenom“ byl nebo to „jenom“ má.

Když potřebujete kontakt na někoho ve fandomu i široko daleko mimo něj, kdo ho určitě má? Zdeněk. (Nebo alespoň má kontakt na někoho, kdo ho má.) Když potřebujete něco ze starého Interkomu, kdo je má všechny? Zdeněk. (Já mám velkou část, ale než je hledat po krabicích, to je jednodušší dojet si do Letecké.) Když potřebujete vědět něco ze starých conů, kdo tam byl? Zdeněk.

Jasně, i mnozí jiní byli tu tam, ondyno onde, ale kdo byl skoro všude? Zdeněk. (A kde nebyl, tam se nic zásadního nedělo.)

Prostě máme mezi sebou pamětníka, který si všechno – a všechny!!! – pamatuje, a i když bychom pro čas, který nám zaplňuje setkáváním, psaním pro Interkom, čtením Interkomu a tak dále, našli i jiné využití, tak kdyby se nikdy nenarodil, byl by život scifistův možná ne chudší, ale zcela určitě komplikovanější a náročnější.

Apropos setkávání, v posledních letech nás opustilo hned několik pravověrných scifistů a kdo si alespoň u některého z nich neřekl, že se s ním měl vídat víc a častěji a lépe jej poznat? No, a Zdeněk je takovým středobodem, kolem kterého se dějí věci, že to jde. Ať zvedne ruku ten, koho ZR nikdy nikam nepřivedl či nepozval, kdo se díky Zdeňkovi nikdy s nikým neseznámil...

Zdeněk Rampas je prostě pro mnohé takový horizont událostí (s důrazem na dlouhé i) v prostoru i v čase. Stojí někde na počátku fanouškovské kariéry mnohých z nás (nebo se alespoň ochomejtal kolem) a ví, co bylo před ní; vytýčuje meze (aniž by překážel) aktuálního dění a sahá i daleko do budoucnosti a jednou bude prezidentem morloků – fanoušků budoucnosti.

P.S.: A o Rampasovi jako o kamarádovi zase příště, za dalších 60 let.

Filip Gotfrid ■

Jak mě Zdeněk vyprovodil do Číny

V roce 2000 jsem letěla na týden do Číny. Jako bodyguard své šilené kamarádky, ještě s patnáctiletou Číňankou, samy tři ženské. O bláznivostech toho podniku se

nebudu zmiňovat, důležité je, že nebylo jasné, co nás tam čeká a jestli se živě vrátíme. Poslední kamarád, kterého jsem před odletem viděla, byl Zdeněk. Nechali jsme si u něho naši starou ladu, abychom nemuseli parkovat u letiště, a dál mě k letadlu doprovázel manžel Petr autobusem. Zdeněk nás doprovodil na zastávku a jako rodný bratr – já žádné sourozence nemám –

mi pusou na čelo dal najevo, že mu záleží na tom, abych se ve zdraví vrátila. To bratrské rozloučení mě tam v Tramtárii pak provázelo celou dobu jako teplý obrázek domova.

**Inka Hanušová
Jelínková ■**

fotila Inka, 2004

Zachránce

V jakémkoliv kontaktu, který mezi mnou a Zdeněkem Rampasem proběhl, hrál Zdeněk úlohu zachránce. Vzpomínám-li si správně, kontaktoval jsem kdysi Ivana Kmínka (psal jsem o něm a o Janu Hlavičkově diplomovou práci), neboť některé z jeho textů byly pro mě zoufale nedostupné, ale věděl jsem, že někde musí existovat. Nečekal jsem, že Ivan odepíše, jenže on to udělal. A nejenže odepsal nečekaně přívětivě, ale zařídil, aby mezi mnou a Zdeněkem proběhl první, opatrný kontakt. Zdeněk mi pak poslal rukopisy Ivanových povídek, které jinde než v archivu Ceny Karla Čapka neexistují. Díky němu a také díky trpělivé práci jeho ženy Michaely Rampasové, která mi texty stránku po stránce okopírovala (a že některé z nich nebyly obsahově zrovna skromné), jsem si Ivana Kmínka mohl přečíst celého. Tím mě zachránil poprvé. Zdeněk se stal průvodcem mou prací. Trpělivě odpovídal na cokoliv ohledně fandomu, povídek, dobového a společenského kontextu. Neměl z toho nic než dobrý pocit (a kdo se v dnešní době uživí dobrým pocitem, kterému je nutno obětovat spoustu času...). Byl mým druhým a neskutečně trpělivým vedoucím diplomové práce.

Když bylo po všem, uběhl nějaký ten měsíc, svět k nechtu bulvárních médií neskončil, slunce svítilo a život běžel dál a já se musel zabývat druhou diplomkou, vnukl mi Zdeněk myšlenku, která se stala konstitutivním prvkem mé další práce, tentokrát pod laskavým patronátem Terezy Dědinové. Co takhle prozkoumat archiv Ceny Karla Čapka a najít tam něco zajímavého? Do soutěže ještě před revolucí poslala své příspěvky spousta osobností současného intelektuálního světa,

některé povídky se vydávají stále dokola, jiné se „pouze“ umístily vysoko v soutěži o CKČ a přitom jinde než ve fanzinech nevyšly, renomovaní autoři československé fantastiky sem zaslali své jinde nevydané prvotiny, zkrátka neodhalená dřevěná rozmachu české fantastiky a zárodky věhlasu některých autorů... Manželé Rampasovi mě přivítali u sebe doma a ukázali mi archiv CKČ... Když jsem spatřil množství rukopisů, obestřely mě mráčky větší než Viktora Kaminského po jeho sebevražděném pokusu. Naprosto jsem netušil, jak k takovému materiálu přistoupit, o kom psát... Zdeněk mi ukázal archiv, zpřístupnil elektronickou databázi CKČ a pak musel odjet na poradu SF klubů. Michaela se o mě vzorně starala. A já nevěděl, jak dál. Neměl jsem myšlenky srovnané. Tu noc jsem nespál snad do tří do rána a ručně jsem čmáral do sešitu, které povídky jsou nějak zajímavé, a měl bych si je z archivu zkopírovat. Jenže to množství bylo šilené. Chyběl mi nějaký rámec, jasný směr.

Na druhý den se Zdeněk nečekaně objevil ve dveřích. Ukázal mi své fanziny a vyřkl osudovou větu: „A co takhle Cena Karla Čapka ve fanzinech?“ A bylo to! Ten den jsme šli pro změnu spát snad ve dvě ráno. Kolečko mých dotěrných dotazů se během následujících měsíců s většími či menšími přestávkami znovu roztočilo a Zdeněk mě zachraňoval stále dál.

Myslím, že za tohle je láhka Fernetu (věnovaná v době časové prohibice, jak si teď uvědomuji) sakra málo...

Jan Czechaczek ■

Návštěvník

Chci vzpomenout na něco, co našeho pana presidenta tak-
řikajíc polidšťuje, abychom si uvědomili, že je to člověk jako my.

Bylo to před třiceti lety, někdy v polovině osmdesátých let,
kdy jsem byl ve všední den v pracovní době doma, neboť mě
zlobilo koleno a chodilo se mi ztěžka, mnohem hůř než nyní.

Za toho krásného, slunného dne (to se to tenkrát marodilo!)
jsem se pokoušel tvořit na psacím stroji, tu zazvonil zvonek
a ve dveřích nestála kontrola, nýbrž náš pan president. Sám.

Vstoupil do kuchyně, vytáhl z tašky cosi zabaleného v no-
vinách, že prý to přivezl od matky. Byly v tom zelené válečky,
které jsem až dosud znal jen ze sladkokyselého nálevu.

Ano, díky panu presidentovi jsem mezi 30. a 40. rokem
života poprvé viděl a ochutnal okurky v přírodním stavu. Bu-
diž mu za to dík a nechť jeho jasné čelo, jež ukazuje cestu ve
tmách, září nadále. Nám i budoucím.

Jan Hlavička ■

Milostný dopis z Teplic

Když jsem v roce 1980 zachytil v Technickém magazínu, že
jacísi matfyzáci si založili svůj sci-fi klub, jakožto vášnivý čtenář
sci-fi jsem se nafoukl a řekl si, že kdy mohou oni, tak já taky.
Jenže tehdy mi bylo 17, potřeboval jsem tedy nějakou inspiraci.
I napsal jsem milostný (tedy jako že miluji sci-fi) dopis na ko-
leje matfyzu. Kupodivu byl správně doručen, přečten a přišla
odpověď. Abych své nostalgické plkání zbytečně nerozváděl,
výsledkem byla návštěva (mé maličkosti a mého kamaráda)
scifistů na matfyzácké koleji. Protože se nám během víkendu
kluci studentský vzorně věnovali, vrátil jsem se domů s pev-
ným rozhodnutím založit další sci-fi klub v Teplicích. A jak jsem

si řekl, tak jsem i udělal. Nyní v rámci kontroly jsem zjistil, že
zmínka o SFK v Teplicích zcela chybí ve wiki, což jsem prompt-
ně napravil.

Na koleji samozřejmě nebylo možné se nesetkat se Zdeň-
kem Rampasem. Už tehdy bylo vidět, že má touhu po světovlá-
dě (no, dobře, tak alespoň po SFK vládě), byť se to snažil umně
maskovat navenek skromným vystupováním. Jenže jeho moc
tehdy do dalekých Teplic ještě nedosáhla, takže jsme si klub
udělali takový, jaký jsme ho chtěli mít my.

Zbyšek Hlinka ■

Ako mi Zdeněk „podvodom“ cenu odovzdal

Stalo sa to na Parcone 2014, ktorý sa konal spolu s vtedaj-
ším Istroconom a ja som zabezpečoval program. Počas odo-
vzdávania cien mala ako jedna z prvých prísť Cena prezidenta
Československého fandumu. Zdeňek mi podal krabíčku dole
pod pódium s tým, že chce, aby ju niekto hore vynesol a ot-
voril, kým on bude hovoriť. „A budeš to ty, Pikaču.“ Tak som ju
na pódiu otváral a on zatiaľ hovoril publiku niečo o tom, ako sa
ťažko rozhodoval, no prišiel na to, že kto by si tú cenu zaslúžil
viac ako ten, čo ju práve drží. Ešte raz ďakujem.

Dve linky na rozhovory:

Elektronicky som urobil dlhý rozhovor so Zdeňkom v *Jupi-
teri 5*, ktorý je stále na stiahnutie na stránke <http://jupiter.roger-books.eu/> (zde ho pretiskujeme v rubrice Rozhovor, pozn. red.)

Audiorozhovor so Zdeňkom (predovšetkým o myšlienke
jeho múzea fandumu, no aj o začiatkoch fandumu a ďalších
zaujímavých veciach) sme odvysielali v Rádiu Fantastika tak-
tiež číslo 5, ktoré sa dá vypočuť tu: <https://www.mixcloud.com/radiofantastika/radio-fantastika-5/>

Roger Kralík ■

Stalo se...

23. dubna 1983 doběhl v pozdních večerních hodi-
nách na schodišti C kolejní budovy Vysoké školy chemické
v Pardubicích-Polabinách brýlatý černovlasý mladík utlé posta-
vy staršího, též obrýleného chlapíka, jehož věk ale ještě ne-
přesáhl čtyřicetku. O co více let čítal, o to měl méně vlasů. Od
onoho mladíka to až nebyl takový sportovní výkon, neboť onen
chlapík se do schodů vlekl, nejsa v příliš dobrém rozmaru, pře-
svědčen, že v Ceně Karla Čapka totálně vybuchl.

„Nejste František Novotný?“ zavolal na něho tehdy sedma-
dvacetiletý jun, když se zastavil o schod níže.

Onen chlapík přisvědčil a jeho protějšek se jal vysvětlovat.

„Vaše povídka *Přednáška* si zasloužila čelní umístění, ale
kvůli obsahu to nešlo. Kdyby si toho někdo z patronů SSM
všiml, skončili bychom dřív, než jsme začali. Chtěli jsme vám
alespoň dát čestné uznání, ale nějak jsme na to zapomněli,
takže se omlouvám. Mimochodem, já jsem Zdeněk Rampas.“

Onen chlapík nevěděl, co na to nahlas říci, ale v duchu ano.
Asi bych to psaní sci-fi přece jen měl vzít vážně, pomyslel si.

A tak se zrodil nejen další spisovatel, ale také přátelství,
které už trvá 33 let.

František Novotný ■

Z.R. znám krátce...

Přestože jsme téměř sousedi, dlouhá léta jsme o sobě nevěděli. Vlastně jsem se s ním sblížila až při spolupráci na knížce, přičemž se projevil jako velice ochotný a vstřícný člověk. Zřejmě je takový i v soukromém životě, protože nedávno jsem ho potkala na stanici autobusu, když jel do Dejvic koupit své ženě chleba. Na mou otázku, proč ho nekoupí v místě bydliště, mi vysvětlil, že jeho žena nesnáší chleba s kmínem a tak-

vý široko daleko nemají, až na Kulaťáku. Mile mě překvapilo (a skoro dojalo), že existují ještě tak pozorní manželé, ochotní jet takovou dálku, jen aby uspokojili manželčinu potřebu bezkmínového chleba. Napadlo mě, jestli to nemá něco společného s jeho vášní pro sci-fi literaturu. Tak ochotný manžel totiž podle mě do kategorie sci-fi určitě patří.

Libuše Palková ■

Parcon 1994 v Banské Bystrici

Zdeněk a s ním Miroslav Páříčka, Peťa Pavelko, Egon Čierný... a pak ještě Zdeněk s oblohou missek!

Nech vás síla sprevádza!

Miroslav Páříčka ■

Krásný roky...

Byly to krásný roky. A hustý. Osmdesátá léta pro mě představovala pár událostí, na které rád vzpomínám: odchod z dvouleté vojenské služby, nástup punku a nové vlny a rodící se komunita lidí kolem sci-fi a fantasy. V roce 1983 a 1984 jsem byl na prvních PARconech (samozřejmě v PARdubicích) a vždycky jsem odtamtud odjížděl totálně nadšený. Kromě rockové hudby jsem objevil další ostrůvek svobody a chytřejších lidí. A pak jsem v časopisu Mladý svět objevil výzvu k literární soutěži „O nejlepší vědecko-fantastickou povídku“. Fakt nevím, jestli se to už jmenovalo Cena Karla Čapka, ale to mě určitě někdo doplní pod čarou. Mně ani tak nejde o přesná data, jako o dojem.

Do té doby jsem nepsal. Nic. Taky proč a pro koho, v tý podělaný bolšánský době. Ale tohle bylo jiný kafe (pro mě spíš – pivo).

A díky všelijakým adresám a telefonům a kontaktům, které jsem díky CKC získal, jsem jednoho dne na pozvání navštívil budoucího prezidenta světového SF hnutí (minimálně tedy v Čechách, na Moravě, ve Slezsku, na Slovensku, to už ale máte skoro čtyři státy!). Byl to prostě takový ten skromný

prezident. Znáte to... Krátké nohavice, tichý hlas, dost závislý na theinu (kofeinu), trochu menší postavy, prostě to byl Václav Hav..., pardon. Byl to Zdeněk Rampas, samozřejmě! Byl 1985 a do dneška tenhle rok беру jako svůj oficiální vstup do tehdejšího kvasu vznikajících sci-fi klubů, a stejně i vstup mezi profesionální i začínající spisovatele a autorky našich fantastických žánrů. Tehdy jsem díky Zdeňkovi R. Prezidentovi poznal lidi, jako byli Pavel Kosatík, Ondřej Neff, Ivan Kmínek (RIP), Vlado Riša, Františka Vrbenská, Kája Saudek (RIP), Franta Novotný, Eva Hauserová, Carola Biedermannová (RIP), Ivan Adamovič, Vilma Kadlecková, Pavel Weigel (RIP), Martin Zhouf, Honza Štěpánek, Zdeněk Zachodil (RIP), Ludmila Freiová... No, a fakt ještě hodně dalších a skvělých obrů a lidiček a holek a paní. (Píšu to z hlavy rovnou do mailu, myslím ale na všechny!)

A tohle všechno způsobil v mém životě jeden malý, nenápadný, chytrý člověk v krátkých kalhotách, který si později nenápadně vykračoval po Pražském hradě... Ne, zase mi tam vlítnul jiný dobrý člověk. Prostě – vivat prezident SFFH, mistr Zdeněk Rampas!

Jiří W. Procházka ■

Jak jsme na tom?

Dne 10. 2. 2009 mi Zdeněk napsal následující e-mail:

Dobrý den, zaujaly mě Vaše recenze na Sardenu. Souhlasil byste s občasným přetištěním v Interkomu (webový archiv viz <http://interkom.vecnost.cz/>)? Pokud ano, můžete mi nějaké poslat přímo? Přetahování z webu občas to textu vnese chyby a typografické nesmysly. Honorářem je bohužel jen autorský výtisk. Nebo Vám můžeme zajistit recenzní výtisky knih od některých nakladatelství). SF zdar!

Tak to začalo. Osobně jsme se poznali o půl roku později na Studentské konferenci o fantastice na FF MU v Brně. Zdeněk o tom krátce a laskavě píše v Interkomu: Konečně jsem

se osobně setkal s naším přispěvatelem Honzou Křečkem a s dalšími zajímavými badateli na poli SF jako literatury. Já si to pamatuji trochu jinak. Zejména proto, že mě málo to, jak mě Zdeněk oslovoval v e-mailech. Ze Zdeňkova pohledu to mohlo vypadat asi takhle: Dne 16. října 2009 jsem dorazil do Brna na konferenci o fantastice. Tam jsem se osobně setkal s naším přispěvatelem Honzou Křečkem. Vypadal na začátku poněkud nervózně. Po chvíli ošívání a přešlapování z něj vypadl zásadní dotaz ohledně našeho vztahu: Abychom si to ujasnili: tykám se, nebo si vykám? Od té chvíle to bylo méně nervózní. A od těch dob si tykám.

Jan Křeček ■

Dialog...

Moje první vzpomínka na Zdeňka Rampase je černobilá. Bylo to na podzim 1990 při otevření knižkupectví Winston Smith, kde slavnostně promluvil. V té době jsem též poprvé viděl krátkometrážní experimentální a **černobilý** sci-fi film Rampa, a napadlo mě, že se Zdeňka při našem prvním setkání zeptám, jak vlastně vzniklo jeho příjmení: ramp – rampa – rampas? Hned napoprvé jsme si však povídali o daleko zajímavějších věcech a já jsem na tenhle dotaz za těch 25 let zapomněl...

Dodnes přemýšlím, proč jsem si asociálně spojoval jeho jméno se slavným filmem věnovaným otázce cestování ča-

sem. Možná proto, že Zdeněk očividně taky umí něco provádět s časem. Kdykoli se sejdeme, jako by právě vystoupil ze stroje času, jako by v mé přítomnosti učinil jakousi zastávku: vypadá stále stejně, a téměř bez odmlky pokračuje ve větě, kterou jsme se před týdnem, měsícem, nebo před několika lety rozloučili – to podle četnosti našich setkání. Z jeho pohledu cestovatele časem je to možná jediný nepřetržitý dialog, který spolu za ta léta vedeme, a jen já jej vnímám disparátně. Díky za ten dialog, Zdeňku, a za všechny ty zastávky na Tvé šťastné cestě časem!

Ondřej Müller ■

Nikdy nezapomenu na pondělní večery pod lampou s obrovskou termoskou čaje, strávené se stejnými postiženými spoluobojovníky za sci-fi na tajně základně presidenta čs. fandumu Zdeňka Rampase.

Jana Šturmová ■

Tajná robožidle z Tritonu

Monika:

Když se řekne ZR, okamžitě si vybavím konkrétní tón hlasu při pozdravu. Obyčejné Zdeňkovo „ahoj“ tak při jeho návštěvě u nás v redakci dostává zcela nový rozměr. :-)

(Mimo záznam: Samozřejmě si toho ve spojení se Zdeňkem vybavím víc, ale to už jsou v podstatě taková klíčová slova jako např. Interkom, Akademie SFFH, beruška, robožidle, bedna na kontakty, edice Paralelní světy, Corel, 12 nesmrtelných... a další a další)

Vilma:

Milá Moniko, děkuju za příspěvek! Můžu tam dát i to „mimo záznam“? Věc jako ROBOŽIDLE by neměla zapadnout, to by byla věčná škoda!!!

Monika:

Tak jo, Zdeňkovi to udělá radost a pobaví ho to, popř. ukáže na mou sklerózu (často mívám pocit, že po třicítce v tom

jedeme všichni). Kdysi dávno (dobře 6 let to bude určitě) jsme jako redakce Tritonu byli pozváni k Rampasovým na zahradní párty. Zdeněk nám ukazoval robožidli, kterou vyrobil Míše. On to tedy snad byl spíš robot na způsob němé sluhy nebo němý sluha předělaný do vizuální podoby robota, to už si právě přesně nevybavím... Zblblé ze sf/f (to už je pomalu taky diagnóza) mi výraz robožidle přijde vlastně vcelku normální. :-)

(**Vilma – mimo záznam:** povídejte mi někdo o skleróze! Nezeptala jsem se, co se to vlastně myslí tou „beruškou“! A teď už se to jaktěživa nedovím!)

Monika Jupová,
TRITON ■

Zdenda – ozdoba každého conu

Tedy téměř každého. Každého, na kterém jsem byl. Nikdy ho nelze zastihnout samojediného. Vždy se kolem něj objevují další ozdoby.

První fotografie je z nezapomenutelného mini-Parconu v Chotěboři (ze soboty 21. 8. 2011). Jest zde zachycen společně s dalším velikanem Ondřejem Hercem, kterak bojuje s uzávěrem občerstvovací kapaliny.

Na stejném conu je pan prezident přistižen, an předává Cenu prezidenta čs. fandumu známému organizátorovi PravdaFFestu. Vašek má nepokrytou radost, že mu Zdenda nakonec tu facku nedal.

Poslední foto je nejčerstvější, z PragoFFestu 2016. Ukazuje, s kým jest na conech pan prezident nejčastěji vidět. A je to až symbolické: Zdeněk na černém pozadí a jeho milá paní Michaela na pozadí bílém. Blahopřejeme – oběma!

:-) Jan Šaman Kovanec ■

Lidštiny: Hodinky nebo holínky? Obojí se natahuje.

Zdeněk Rampas prochází životem se svým osobitým úsměvem na rtech. Neznáme ho podmračeného. Zaslouží si tedy nějakou úsměvnou příhodu. Skutečně jsem si na jednu hodně dávnou vzpomněla a Zdeněk je v ní tou absolutně hlavní osobou, aniž to asi dodneška tušíš.

Každou středu jsem pořádala setkání kamarádů a diskuze se zajímavými lidmi. Jednou jsem požádala Zdenka, aby se stal hlavní osobou další středy. Souhlasil. Den nato jsem rozeslala pozvánky. Nevím, proč mě napadlo místo Zdeňkova jména napsat jen: „jako host přijde prezident“.

Nastala středa, pátá hodina. Náš stůl byl skoro celý obsazený, když vidím, jak do místnosti vchází další kamarád v doprovodu asi tak deseti neznámých lidí. Všimla jsem si, že skoro všichni nesou nějaké desky plné papírů.

Vstávám a jdu ho přivítat.

„Je tady?“ houkne na mě místo pozdravu.

Kývu souhlasně hlavou. „Jasně, že je. Copak nevidíš?“

„Kde je!“ celkem nerudně vykřikne vysoký muž s dlouhými šedými vlasy a vousy a výhrůžně směrem ke mně zamává modrými deskami, které vytáhl z igelitky.

Nevím, kdo to je, kamarád nikoho z příchozích nepředstavil. „Támhle sedí.“ Skoro bojácně ukazují ke stolu.

Skupinka lidí stojí a divně zírá.

„Kde támhle?“ vypískne mladá hubená žena. „Nikde tady Klaus nesedí.“

„Klaus?“ Vůbec jsem nechápala. „Jaký Klaus?“

Skupina se semkla kolem mě. „Neseme petiční archy pro prezidenta Klause,“ rozčileně vykřikuje malý plešatý chlápek.

„Nezlobte se, ale co já mám s tím společného?“ opáčím nerudně. „My tady máme soukromé setkání sciistů.“

Skupinka znejistí a dívají se na mě, po místnosti a na obsazený stůl. Přátelé tam vesele diskutují a nějak je moc nezajímá, co se kolem nich děje.

„Jste Splítková?“ zeptal se mě mladý muž.

„Ano, to jsem.“

„A napsala jste toto?“ Ukáže mi vytištěný e-mail zasláný kamarádovi.

Docházejí mi souvislosti. „Samozřejmě, ale tady,“ ukazují na kamaráda, „přece každý ví, že se jedná o Zdeňka Rampase.“ Usmívám se jak měsíček.

„Vy jste avizovala, že přijde prezident!“ křičí vysoký muž a opět se ohání těmi deskami. „Vy si děláte ze slušných lidí legraci! To nestrpím!“ Oči mu svítí, jak pohazuje hlavou vlasy a vousy mu vlají.

Lekla jsem se. Couvám a co nejmilejším hlasem pronáším: „Nedělám si legraci! Je tady a je to prezident českého fandumu a zpráva byla soukromá.“

„Co je to?!“ zaječela zvláštním hlasem jedna z žen. Začala jsem se smát.

„Vám je to k smíchu?“ prohlíží si mě s despektem.

„Promiňte. Představila jsem si, jak přesně tuto větu zrovna tak piští Kocour z Červeného trpaslíka.“

Po tomto lidi ze skupiny, dalo by se říci, zkameněli a civí, jako bych se v toho Kocoura změnila já sama.

„Takže sem Klaus nikdy dorazit neměl?“ ujišťuje se tiše plešatý muž.

„Ne, co by tady asi tak dělal?“

„Ale napsala jste.“ Mladá žena se nehodlá vzdát.

„Nenapsala. A znovu vám opakuji. Tady je soukromé setkání scifistů a jako host je tu prezident českého sci-fi fandumu, ale to vám měl říct...“ hledám, kde je kamarád. Jasně, utekl.

Skupina po malé chvíli pochopila, že Klaus nepřijde a Zdeněk že je prezident, a odešla.

„Copak to bylo za lidi?“ zeptal se Zdeněk.

„Ale představ si, nesli sem petiční archy pro Klause. Ty jsi jim, Zdeňku, nestačil.“ Pokýval hlavou, usmál se a zábava začala.

Jiřka Splítková ■

Prezident je věčný

Na rozdíl od mnoha jiných ve fandumu i ČS Fandumu se znám se Zdeněkem vlastně krátce – jenže, co to znamená? Jak věděl už velký Bertík (Eisteinů), čas je pěkná mrcha, jelikož je relativní a většinou má tendenci běžet šíleně rychle. A když se jeden nedovede pohybovat rychlostí blízkou rychlosti světla, tak deset let uběhne jako nic.

To si teda pamatuji určitě, že jsem se účastnila oslavy Zdeněkovy padesátky, ale poznali jsme se betonově tak dva až tři roky předtím. Bylo to v legendárním scifistickém doupěti „Krakati“, které už dnes sithužel neexistuje, a nejspíš někdy v létě či na podzim roku 2003.

Zato jsem patrně mezi scifisty jediná osoba ženského pohlaví, kterou si někdo s naším doživotním prezidentem vůbec kdy popletl. Došlo k tomu tak, že Zdeněk jednu mou povídku doporučil Českému rozhlasu, ovšem na stanici Leonardo (která dnes už taky neexistuje) pak při vysílání jako autora uvedli jeho. Budu se muset podívat do jejich archivu (ten snad stále existuje), jestli to tam už opravili.

Řadu let jsme se spolu vidávali velmi často a pravidelně, přímo intenzivně, zejména v těch několika letech, kdy jsem byla předsedkyní Rady ČS Fandumu. Ovšem svět se mění a my

s ním, takže dnes už se spolu potkáme jen na pár akcích do roka. Přesto ho pokaždé moc ráda vidím, a jsem si jistá, že mu – patrně jako nejeden služebně velmi mladý scifista – taky určitě za hodně vděčím.

A rozhodně si jeho další kulaté výročí nenechám ujít! Při této příležitosti mu přeji, aby byl Československý Fandom zcela specifický tím, že má prezidenta ne doživotního, ale rovnou věčného.

Ne fakt, Zdeňku, ještě jednou těch 60 bys dát mohl, ne? Na Hellcon tě pustíme až potom.

**Scarlett
Darth Zira
Raschgoldová ■**

(autorkou obrázku
je Inka Jelínková)

Z.R. ležící, spící, čtoucí, žroucí... (tady všude byl, tady všude seděl!)

Con zvaný Plkon se tradičně konal v chatové osadě poblíž Plzně, kde převážně trávil čas Karel Jedlička, zvaný Akčildej (teď, když je v důchodu, už tam bydlí dokonce nastálo a do Plzně skoro nejedzí, jen trochu v zimě). Název je odvozený od slova „plkat“, ne od spojení „Plzeň“ a „con“, jak by se nabízelo :). Tenhle žertovný dvoj- až trojsmysl jako narážku na fandumový zvyk tvořit názvy conů spojením slova -con a názvu města jsme korespondenčně vymysleli já a Jedlička, když jsme plánovali ten úplně první Plkon. Plkon se konal jen ve třech chatičkách a kromě Karla Jedličky a Zdeňka Rampase a Pagiho (neboli Pavla Holana) tam snad ještě byl Honza Hlavička... matně si ještě pamatuju (ne úplně jistě) Tomáše Štípského, Alberta nebo Miloše Podpěru z Villoida a SFK na matfyzu. Radka Ža-

ková už tam snad tehdy byla také, ale není to na sto procent, ten první Plkon byl fakt ještě jen takový testovací a hlavně spíš ze srandy, jestli to vůbec půjde. Byl to skoro trempingovej con a s Karlem jsme si nebyli jistí, jestli knihomolští scifisti tohohle trempovacího conu vůbec budou schopní a jestli raději neumřou, než na něco takového jet... Ale nakonec z toho je con, kam jezdí lidi dodnes, i když teď už fakt jen pár lidí jako Pagi, Jedlička, Radka, Dáreček... a Zdeněk Rampas.

Čtěli jsme, aby to bylo JINÉ – teda kecací con a venku v přírodě, oheň, voda a tak... Hodně netypické, ale ujalo se a byla to pohoda, lidé tam jezdili rádi a byl to nakonec v těch nejlepších letech skoro VIP con: místa bylo omezené, a tak víc než padesát až osmdesát lidí se prostě nevešlo. A někdy jich

opravdu až tolik možná bylo... většinou šlo ale spíš tak o třicet až padesát, ne víc.

Dáreček má určitě hafo fotek, i když ne z těch prvních dvou, protože na těch tuším ještě nebyl. Ale z doby největší slávy Plkonů má určitě vyfocenou i Vilmu s Martinem, takové dvě hrdličky, nebo dokonce Evu Hauserovou a Carolu Biedermanovou nebo třeba celou Pilchovic rodinu i s oběma klukama, kteří se tam taky jednou dvakrát objevili. Tehdáž ještě Robert Pilch a jeho brácha jako asi šestnáctiletí teeni! Co se týče Vilmy a Martina – vzpomínám si, že tehdáž udělali z Plkonu outdoorové setkání fanů Dračáku. Všude se ten rok řešil jen Dračák a pravidla a jak to hrát. Ten rok byl FAKT DIVNEJ Plkon... ale nepamatuju se, jaké to byl rok. Jinak tam jezdil pravidelně Pavel Weigel (nedávno zesnulý), samozřejmě Pagi, Egon Čierny, Praotec trekkie Honza Pavlík a další...

A samozřejmě Plzeňáci, bez kterých by to nešlo: Jedlička, Radka Žáková-Jirkovská, Dáreček atd. Také tam vždycky byl Zdeněk Páv (ten už to má taky za sebou)...

Rampas rodinný

Tady je Zdeněk s Míšou a potomkem, zleva se řítí Martin Hlaváč aka Ferda Mravenec a zleva (zády obrácen) je Pagi.

Rampas žroucí

Co to Zdeněk dlabě (krom chleba) je také zajímavůstka. Je to velkej bochník sýra uzeného... už nevím, jak se jmenuje, ale byl úžasně a určitě to nebylo z krámu.

Někde to pokoutně musel získat nejspíš od nějakého Moraváka nebo Slováka, a vozil to na Plkon docela pravidelně, každé rok... Možná mu to tam někdo z návštěvníků zdaleka vždycky přivezl. Tady už má ujedeno víc jak půlku, a když si všimnete detailu, bochník je schovaný za pytlíkem nejspíš se sušenými houbama (nebyly ode mne! Tehdáž jsem měl houbařskou stopku... houby mě přechodně nezajímaly... ach to ignorantské mládí!). A jen pro upřesnění: Rampas tu víc jak půlku velkého bochníku sýra nesnědl na Plkonu sám! Rozdával, a sýr byl fakt dobrej!

Rampas ležící a čtoucí

Na téhle fotce je vidět korektorská kopie ještě nevyšlé lka-rie XB1, tedy té samizdatové. To je zajímavůstka... je to určitě víc jako rok předtím, než to vyšlo... podle toho jsem také cca odhadl, kterej že Plkon to byl, ale nejsem si tím úplně jistej...

Rampas hygienický

Franta Hlous ■

Díky, díky, díky...

za všechna ta léta nezištné
a obětavé práce.
Mám tě rád, Zdeňku.

Stanislav J. Juhaňák ■

• • •

S Vladimírem Jiránkem, 15. 10. 1983,
Kroměříž, založení SF klubu STIMM
(počáteční písmena jmen
zakládajících členů,
S = Staso :-)

Prvýkrát pobozkaná. Fandomom.

Parcon, Košice, 1991. Naozaj je to už 25 rokov, ako som sa prvýkrát stretla s fandomom? Ako som vyvažovala oči na davy tých, ktorým sa dnes hovorí geekovia a nerdi? Prišli na východ kvôli fantastike, tak ako ja, ale boli iní, pretože takmer všetko to boli muži. Bradatí, dlhovlasí, plešatí, svalnatí, pupkatí, zhrbení, vystretí, kam dievča pozrie, samý fanúšik, samý začínajúci alebo končiaci autor či autorita. Desili ma, strašili svojimi nerdovskými očami, keď som v úzkej bielej sukni a obtiahnutej blúzke plávala na pódium, aby som si prevzala diplom za ocenenie v „akejsi“ poviedkovej súťaži. A tam čakal on. Pán prezident. Distingvovaný, jemný, čerstvo oholený, v saku, vyzeral ako maják v tej zmesi upotených tričiek a svetrov. S diplomom a pár hrejivými slovami som dostala od neho pusu na líce, ktorá vyvolala búrlivý potlesk a rad povzbudivých poznámok z publika.

Odvtedy sa fandom zmenil. Aj ja som sa zmenila. Mnohokrát som bola potom ešte fandomom pobozkaná, na mnohých miestach a na mnohé miesta. Ale na prvú pusu dievča nikdy nezabúda. O to viac, že bola od prezidenta.

Alexandra Pavelková ■

citáty a aforismy

Redakčná rada je nekompetentnými ľuďmi vybraná skupina osob, zcela nepripravených plniť naprosto zbytočné úkoly, proto má Interkom redakční kruh.

[Zdeněk Rampas]

Za jednu minútu človek pozná, zda se mu kniha líbí, za hodinu pozná, zda by ji dokázal číst, za jeden den zjistí, jestli by s tou knihou dokázal strávit celý život... Ale poté trvá celý život, než na tu knihu zase zapomene.

[Zdeněk Rampas]

Když se Zdeňka Rampase po jeho šedesátce zeptali, čemu připisuje tolikaletý úspěch Interkomu, řekl: „Inu, mohu to připisovat především tomu, že stále ještě nepřestal vycházet.“

Kdyby bylo možné cestování v čase, chtěl bych se podívat na oslavu svých šedesátin a zjistit, zda všichni gratulanti nejsou také jen cestovatelé časem, kteří z apokryfů vědí, jak se mají chovat a co mají křičet.

[Zdeněk Rampas]

...z redakčního e-mailu:

Vážený pane Benchleyi,
žádáte mne o radu. Přečetl jsem si rukopis Vašeho románu Jaws Reloaded a mohu Vám odpovědně říci: Jezte víc ryb! Obsahují fosfor, který podle mínění lékařů napomáhá rozvoji inteligence. Soudím, že by Vám stačily dvě velryby střední velikosti.

S pozdravem

[Zdeněk Rampas]

**Rubriku připravili
Jan a Zuzana Hlouškoví ■**

Zdeněk Rampas = komplexně bezúnavný knižní-propagátor

Rita Lyons Kindlerová

Nález SF Muzea Zdeňka Rampase

Velká část 21. a 22. století

Naše území bylo po téměř 200 let devastováno nájezdníky z pouště. Vyznačovali se tím, že nenáviděli všechny knihy kromě jedné, a proto je ničili. Naše společnost se tomu neuměla bránit. Shořely rozsáhlé veřejné knihovny – Klementinum, Městská knihovna a mnoho dalších. Na našem území také shořely lesy a proto byli sami domorodci nuceni přikládat do kamen svoje knihy, aby se zahřáli a připravili si skromné pokrmy.

Vedle toho kvůli rozličným bojům s barbary lehla popelem veškerá zdejší infrastruktura. Přišli jsme o elektrárny, zanikl internet, počítače i elektronické archivy. Počítač nikdo neviděl od r. 2083 a poslední kniha byla spálena v r. 2135.

Nastala doba temna. Postupem času však intenzita nájezdů upadala, protože nájezdníci snad ještě více ničili sami sebe... Posledního ozbrojeného nájezdníka v Čechách viděli v roce 2198.

Pak nastala obtížná doba obnovy všeho, co patřilo k naší kultuře začátku 21. století. Lidé totiž většinu toho, co bylo v knihách, zapomněli. Vše by tak bylo velmi krušné, kdyby... kdyby nenastal památný den 18. 3. 2216.

18. 3. 2216

Během odklizení trosk po bojích, které trvaly skoro celých předchozích dvě stě let, narazili dělníci v oblasti poblíž bývalého letiště na zasypaný a opevněný dům, který zjevně dokázal odolat všem útokům nájezdníků a veškeré nepřízni doby. Ukázalo se, že se v domě nachází asi dvacet tisíc knih, vydaných v letech 1850-2050, které obsáhly veškerou vzdělanost doby před Velkým rozvratem a mnoho cenných informací o tehdejší vědě, technice a kultuře. Tak jsme doslova jen „o fous“ unikli totálnímu kulturnímu holokaustu! Nad vchodem tohoto nedávno odkrytého domu se nachází dobře viditelný nápis: SF muzeum. Poptáváním mezi pamětníky jsme zjistili, že v domě bydleli a Muzeum udržovali Zdeněk R. a jeho následovníci, kteří bránili knihy a texty leckdy vlastním tělem! Bez nich by naše současná civilizace byla v troskách, a proto jim, zejména samotnému zakladateli, náš historický tým vzdává hold. Na jejich počest jsme také založili SF Nadaci, která opět povede naši kulturu a společnost k světlým zítřkům a k obnově naší bývalé slávy.

**Kolektiv archeologů a historiků v městě,
dříve známém jako Praha**

Pavel Vachtl ■

(za kritické poznámky děkuji Hance)

Jeskyně strýčka Ho (a ta druhá)

Je celkem málo známým faktem, že pod horou Karla Marxe u Leninovy řeky se kromě jeskyně Strýčka Ho (prezidenta to Vietnamské socialistické republiky) nachází ještě jeden tajný

úkryt. Jde o místo, kde se doživotní prezident československého fandumu poprvé po jednatřiceti stoletích kosmických cest vrátil zpět na planetu Zemi. Strávil tam nějaký čas studiem

díla velkého Marxe, Lenina a strýčka Ho, aby spolu s bájným Achčisarajem osvo-bodil naši domáci sci-fi scénu od všech těch PravdoBronců a poslal je na pěkně dlouhou Procházku.

Průzkumníci navštívili pietní místo a vzdali hold high-tech plechové konvici, která s prezidentem absolvovala celou dlouhou cestu vesmírem a svědčí o odvážné pouti velkého Prezidenta.

Jan Bidlo

Adamčák ■

Časem s vědou

O velkých událostech a osobnostech minulosti – březen

18. března 1956 se v Jičíně (bývalá Československá socialistická republika) narodil Zdeněk Rampas, zakladatel česko-slovenského scifistického hnutí a první šéfredaktor jeho centrálního fanzinu Interkom (od 1984). Vystudoval matematiku, pracoval v oboru počítačů, zejména jejich softwaru. Především ale skoro tři čtvrtě století vedl československý a český fandom, pro který – ať už jako organizátor, autor, redaktor, vydavatel – vykonal mnoho dobrého, užitečného a nezbytného.

Rampasovou hlavní, stále živou a dnes už nedostižnou zásluhou zůstává vynález rubriky Hvězdný bulvár Interkomu (cca březen 1998), což byla jakási kontinuální chronologie nejvýznamnějších událostí v životě českého a slovenského fandomu. Pro současnou historiografii mimořádně cenné jsou kromě v HB uváděných faktů i Rampasovy osobité komentáře, které dále dokreslují už tak plastický obraz života jedné důležité zájmové komunity v části euroatlantické civilizace krátce před Velkým narovnáním.* Pokud je známo, žádná jiná sociální

skupina u nás tak podrobnou „kronikou“ z té doby nedisponuje, a tak není divu, že z údajů v Rampasově Hvězdném bulváru nepřetržitě čerpá řada studentů, vědeckých pracovníků, literátů i policejních orgánů.

Interkom s Hvězdným bulvárem vydával Zdeněk Rampas až do své smrti v roce 2057.

* Pro ty, kdo ve škole chyběli:

Velké narovnání (lidově česky „Velkej průser“, anglicky „Big Shit“) byla okolnostmi vynucená změna vztahu člověka k přírodě, zjednodušeně řečeno konverze od drancování k ochraně. Realistické ocenění tzv. „služeb přírody“ včetně míry jejich obnovitelnosti vedlo v 70. letech 21. století ke skokovému zvýšení cen všech materiálních komodit a ke snížení průměrné životní úrovně tehdejšího „vyspělého světa“ o více než polovinu.

František Houdek ■

Rozhovor, který se nestal

Praha, 18. 3. 2076

Historie české science fiction je pestrá a košatá a nelze snadno zmínit pouhou hrstku jmen lidí, kteří ji pomáhali utvářet. Jedním z těch, kteří na ni měli největší dopad, je však Zdeněk Rampas. Netřeba jej dlouze představovat, ale sluší se zmínit, že letos uplyne devadesát let od chvíle, kdy se stal šéfredaktorem tohoto magazínu. Ani poté, co po několika desetiletích předal šéfredaktorskou štafetu dalším, se z české SF scény rozhodně nestáhl. Už po více než století neúnavně tvoří a inspiruje. Stále je aktivní v přípravě výběrových antologií, pořádání proslavených fantastických večírků, hledání a podpoře nových talentů z řad lidských autorů i umělých inteligencí.

Mám se s ním v přípravě svého prvního rozhovoru setkat v jeho domě v pražských Dejvicích. Z úcty k velkánovi české science fiction vyrazím na cestu v jednom ze svých fyzických avatarů namísto pragmatictější, avšak poněkud nezdvořilé manifestace přímo na jeho 3D stěně. Z dávných vilek dýchá atmosféra Prahy dávno minulé, ale nenechte se zmýlit vzhledem. Uvnitř jsou stejně mladé a moderně zařízené jako každý nový dům. Uvažují o paralelách s lidmi, ale to už jsem na místě. Otevře mi Michaela, další legenda české fantastiky a manželka Zdeňka Rampase.

„Propána, on vám o tom neřekl!“ zvolá po uvítání. „Pozvali ho na křest výroční antologie českých autorů v desetijazyčné verzi, musel ráno na kosmodrom. Touhle dobou už bude na Luně 2.“ Je mi nabídnuto pohoštění dobitím mých baterií, když už neocením lidskou stravu, ale zdvořile odmítnu. Spojím se s Lunou 2 a vskutku, raketoplán i se Zdeňkem Rampasem právě přistává. Přípravy křtu jsou v plném proudu. V záběrech ze shromažďující se společnosti zahlédnu celou řadu povědomých tváří z řad autorů, překladatelů i dalších osobností – Kadlečková, Nováková, Janiš, Lukačovičová, Francová, Fülle, Petrásek, Podaný, Vaněk, Hauserová...

Mohla bych si pronajmout avatara na Luně 2 nebo se zjevit na některé z veřejně přístupných stěn, ale rozhovor bude muset počkat; do nejbližší uzávěrky, kdy bude Zdeněk Rampas shodou okolností slavit své 120. narozeniny, už jej připravit nestihnou. Nezbyvá než se těšit na pozdější setkání s velkánem české SF... a zatím si užít konverzaci provázející křest ve směsce jazyků stejně pestré jako dějiny fantastiky jediné malé země.

Autorka: AI-2048-03-18

Turingův kód: „Julianne“ ■

Zelený drak, karmínový alchymista

V současnosti jsme svědky kauzy, která otřásla vědeckými kruhy. V proslulé archeologické lokalitě Na Vydrovce byl nalezen rukopis datovaný do pozdního dvacátého, raného jednadvacátého století, jehož autorství je připisováno význačnému alchymistovi Zdeňkovi z Rampy.

Předpokládá se, že alchymista zde svůj nedokončený spisek zapomněl po jednom z divokých večírků, jejichž konání je v lokalitě doloženo (samozeřejmě o míře požívání alkoholu, drog a intenzitě probíhajících orgií se mezi odborníky vedou spory; stejně tak doposud nebyla religionisty uspokojivě zodpovězena otázka, zdali se jednalo o rituály k počtě nějakému pohanskému božstvu, případně kterému – dlužno dodat, že zobrazení ja-

kéhosi malého draka, které bylo v domě nalezeno, by ledašco napovídalo).

Dokument bude ještě podroben dalšímu zkoumání. Ústav Identifikačních Studií a Knihovnictví pod záštitou Filozofické fakulty vášnivě obhajuje pravost, oproti tomu Fakulta Hledání Smyslu se poměrně jednotně vyjadřuje v tom směru, že se nepochybně jedná o podvrh. Zdeněk z Rampy je sám o sobě historickou postavou obklopenou řadou otazníků. S naším tedy budeme sledovat další vývoj událostí – a náležitě informovat naše věrné čtenáře!

Lucie Lukačovičová ■

chvilka poezie

Normální člověk

Je vzdělaný, a jeho řeč je prostá.
Dokáže kritizovat, aniž by znevažoval.

Je objektivní, ale ne chladný.
Je uznalý, aniž by se podbízel.

Jeho mysl je pronikavá, ale laskavá.
Zdeněk Rampas je ušlechtilý muž.

Z čínštiny přeložila Sanča Fülle ■

21 915

Ten plachý úsměv
je možná silnější než
otisk času v nás

Jaroslav Veis ■

fotogalerie

1. Zdeněk a Ivo Železný, Parcon 1985
2. Zdeněk, Chronocon 1986
3. Jarda Veis, Pavel Křivka, Zdeněk, Parcon 1986.
4. Karel Jedlička (Akčildej), Ivo Železný, Zdeněk Páv, Eva Hauserová a Zdeněk Rampas, Parcon 87, fotil Dáreček

Dinosaurí tip

Pro kratší či delší odpočinek, více či méně zasloužený, může si scifista sotva přát lepší místo než takové, které je mu zasvěceno již jménem: poklidnou vesničku Scifi ukrytou v údolí řeky Agrò na východním pobřeží Sicílie mezi Messinou a Taorminou.

A když dodám, že v malebných horských vesnicích Savoca a Forza d'Agrò po pravé a levé straně se svého času natáčel legendární Kmotr a k moři je to pár kilometrů kolem zahrad, na kterých se s vámi místní spíš podělí o výpěstky, než že by vytahovali revolver, snad nemusím lákat víc.

Petr Kotrle ■

.....
chvilka poezie
.....

Sci-fi báseň pro Zdeňka Rampase

(k ...sátým narozeninám)

Zdál se mi v noci prapodivný sen:
pilota Zdeňka Rampase viděl jsem
řítit se v prazvláštní raketě do vesmíru
do míst, kde kosmický tesař nechal černou díru

V ruce má tlustou příručku,
na hlavě solární hučku,
za zády knihovnu – od Součka po Kadlečkovou
Raketu jako soukromník však nemá novou

Je to jen stará vyřazená ruská plečka,
která se točí kolem Země dokolečka
a než by zamířila na neznámou planetu
raději brouzdá jen virtuálně na netu

Zdeněk je v lodi sám
Zdeněk je kapitán
Zdeněk je českých scifistů osud
Největší znalec co poznal jsem dosud

Ozval se dlouhý vzdech
Raketa ztrácí dech
Okolní vzduch se horkem tetelí
Zdeněk se probouzí – je doma v posteli

Lubor Falteisek ■

.....
fotogalerie
.....

5. Zdeněk Páv (?), Akčildej, Zdeněk Rampas, Parcon 87
6. Zdeněk, Pivocon 87
7. Kája Saudek a Zdeněk na vyhlášení CKČ, Parcon 88 v Ostravě
8. Ondřej Neff a Zdeněk, Parcon 89 v Olomouci

fotil Dáreček

Pozdrav Zdeňkovi R. ku kulatinám (60 = 2 × 30)

Zdeňka znám od roku 1990, kdy jsem v jeho *Nové vlně* vydal vlastním nákladem své písňové texty. Během dalších osmnácti let mi u něho vyšly další čtyři sešity veršů, zčásti veselých či (sebe)ironických, kterážto charakteristika zřejmě Zdeňkovu vkusu vyhovuje. V posledních letech mi pak on sám nebo jeho přítel pan nakladatel Sládeček vydali řádku překladů z (i do) španělštiny, katalánštiny a angličtiny. Sblížili jsme se při společné editorské práci nad mými texty i při návštěvách literárních večerů *Slova mají křídla*. Mám rád Zdeňkův suchý humor a vážím si jeho širokého rozhledu po kulturním dění.

Oslavenci přeji do dalších let samozřejmě pevné zdraví a neutuchající energii, se kterou působí mezi českými scifisty a na mnoha dalších polích, kde se děje něco zajímavého také jeho zásluhou.

Miloslav Uličný,
hispanista a veršovec ■

Dárek Zdeňku Rampasovi od M. U.
(něco ku zasmání):

Česká radost

Kdybych byl študoval estetiku,
byl bych dnes houmlesák na chodníku.
Že jsem však študoval prognostiku,
dneska jsem za vodou... To mám kliku!

Vyznání

Třebaže máš nohy do iks
jako postavička z komiks,
nezměrně tě miluji,
kubisticky maluji:
hlavu jako prasklou bednu,
tváře jako břizu v lednu.

Nová verze

Jenom ty mě, ženo moje, nesej,
nebo o tobě napíšu esej:
esej silně kritický, ne-li satirický,
že mě seješ, když mi odporuješ vždycky!

Dvě udání

Miloš Zeman je kazisvět!
Tomáš Berdych je kaziselt!

Neplatiči

Domnívají se,
že problém vysedí
jako Frau Merkelová.

Necudný návrh

Napijem se spolu vína,
ať je z toho spoluvína.

Senectus bohémica

Stáří se v českých zemích
projevuje tak,
že si místo drahých knih
začnete kupovat drahé léky.

Popěvek

Modlete se, roztoči,
má choť s vámi zatočí:
ona vás dá do pračky,
a budete na sračky!

Moderní folklor

Ona ide k bankomatu
jako leluja.
Všeci lidé povídají
jaká je pekná.
Žol, žol, žol, žol mi bude,
až na účtě nič nezbude,
poceseenie moje!

Omyl

– To je ona! To je ona...
– Jmenuji se Indulona!

Odposlechnuto v papírnictví

– Přejete si něco?
– Určitě.

Zpravodajská

Interkomem kráčí Zdeněk
Zakuklený do písmenek
Ať všední dny nebo svátky
Přichází k nám mezi řádky
S ústy vyschlými na troud
Zůstává stále on the road

Roman Štědroňský ■

Narozeninová

Nepíšu si sám své přání
(tomu se vší silou bráním):
to jen iniciály
se nám pomíchaly.

R Z

Radovan Zítka ■

Šedesátiletí

Co je to báseň? vás se ptám.
Leč huby držte, odpovím si sám!

Báseň, to je každé ráno vstát,
se slzou v oku klouby rozhýbat,
a potom bez zachvění v hlase
říci si: „Dobrý, zdařilo se zase.“

Báseň je prsty již napůl zchromlými
na klávesnici trochu textu vytukat
či občas prsa ženy polaskat
a senilně při tom nemlaskat.

Báseň je si knedlo-vepřo-zelo dát,
pak si řízné pivo vychutnat.
A nemyslet při tom: „Svatá matko, oroduj!
Co na to cholesterol můj?“

Udržet alespoň myšlenku,
i to je báseň má.
A nezávidět mladěochům,
že rychlejší jsou nežli já.

Báseň je, když denně stojí mi –
za to naplno stále žít
a sem tam s kamarády dobrými
na conu z kopýtka si vyrazit.

Nebýt jako Golem bájný,
do něhož šém někdo musí vložit,
vždyť to se rovná básni –
vlastní program svého života si tvořit.

Fantazii křídla dát,
na dobrou knihu čas si udělat,
na kina si občas zajít –
v tom všem dá se báseň najít.

Báseň, to je být dnes tady,
užít si to s kamarády.
A moci říci nahlas směle –
Šedesátko,
jdi si do prdele!!!

Vladimír Veselý a Jiřina Vorlová ■

GALAKTIČTÍ LUPÍČI

**NA ZEMI
18 BŘEZNA
V DALEKÉ
BUDOUČNOSTI**

A CO TAM
VŠECHNO
BUDE?

STROJ
ČASU?

PAPRSKY
JMKTI?

DOLLY
BUSTEK?

VŠECHNO!

JASNĚ!

JO!

JSMĚ TU.
TO JE HLAVNÍ MĚSTO
ZEMĚ KOULE!

AHA...

TAK TADY
TO JE.

MUZEUM

SCI-FI, FANTASY
A HORORU

PÍP!

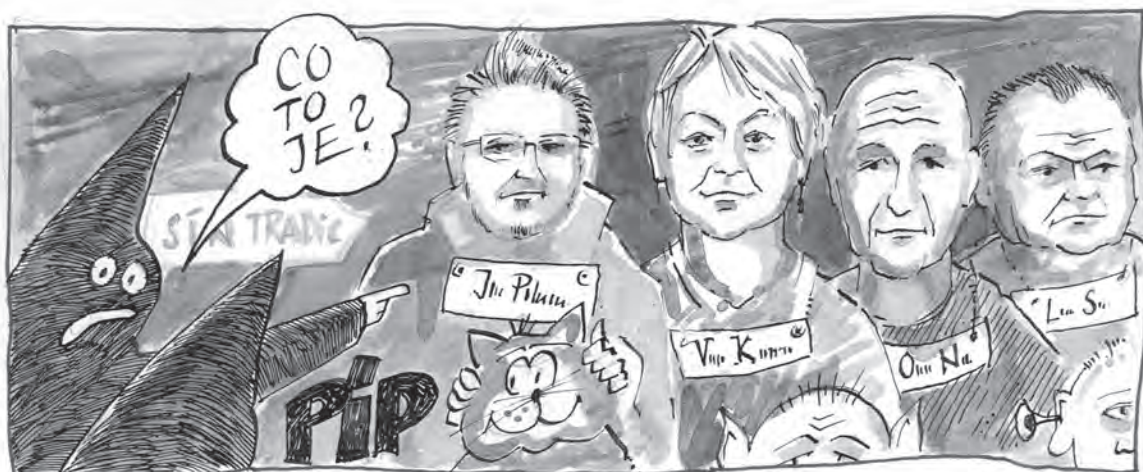
JAK SE DOSTANEME
DOVNITR?

ZKUS
KLÍK. PÍP!

PĚT ZÁMKŮ,
ČTYŘI ZÁVORY,
SNÍMAČ DUHOVKY
A OTISKŮ PRSTŮ...
CO S TÍM?

KNÍŽKY
SAMÝ KNÍŽKY!

BRÁK, PÍP, SÁMEJ
BRÁK...

Proměna 2 (varianta „k lepšímu“)

Když se jakýsi obludný hmyz (dříve Řehoř Samsa) jednou ráno probudil z nepokojných snů, shledal ve své posteli, že není proměněn zpátky v Řehoře Samsu, ale ve Zdeňka Rampase.

Co se se mnou stalo? pomyslel si. Chvilí zvažoval, že se začne květnatě existenciálně litovat a hnípat se mnohastránkově ve svém míznatě rozbolené já, ale pak si uvědomil, že na to nemá čas, protože jej čeká mnoho práce a jeho den má jen nějakých mizerných šedesát až osmdesát hodin.

Naštěstí mu již jeho částečně kyborgizovaná choť Michaela stačila uchystat kanylu s výživnou směsí postačující na biologické potřeby dopoledního programu, a ledva mu ji s milým úsměvem zavedla do žíly, odkvačila, neboť její den byl též mnohahodinový.

Díky tomu mohl Zdeněk Rampas začít pracovat na novém dvojčísle časopisu Interkom, které začínalo nabírat zpoždění. Napsal několik příspěvků, asi osmkrát změnil jejich zlom, vybral a znovu zavrhl několik ilustračních obrázků, přefiltroval seznam abonentů, a již si jen lehce pohrav s problémy účetnictví, tisku a distribuce, vzhlédl od čínorodé práce k hodinám.

Bylo půl druhé, takže aktivoval svůj implantovaný chronoskákač a přesunul se zpět do půl osmé. Nato se začal věnovat obživě.

Tuto pasáž životopisec obestře rouškou tajemství; nikdo z jeho přátel vlastně neměl potuchy, v čem jeho obživná práce spočívá, jak ji vměštnává mezi všechny fandomové, obecně kulturní a literární aktivity a jak to, že netrpí materiální nouzí, a tak je více než zjevné, že je výslovným jeho přáním, aby to zahaleno zůstalo. Každopádně po několika hodinách, kdy zjevně, ať tím, či oním, nashromáždil dostatek obživných zdrojů, přešel Zdeněk Rampas opět v čase zpět a začal se věnovat další důležité činnosti: v dalších vložených časových kapsách obvolával početné známé a přátele z dlouhého, za nespočetná fandomová decennia nahromaděného seznamu. Všichni tito jedinci žili v domněni, že s nimi ležérně a lehkým zábavným tónem konverzuje o posledních událostech knižní kultury, s odskoky do mnoha dalších vědních i společenských disciplín a rozličného dění. V jejich navíť je nenapadlo, jak fyzikálně nemožné je, aby podobné kratochvíle provozoval s tolika známými; ale oni také netušili, že jest Pán času.

Když jich obvolal asi tři desítky a některé cenné novinky si v hlavopočítači uložil pod adresář „hvězdný bulvár“, vyrazil chutně poobědvat.

Po obědě nasedl na blízkém nádraží na vlak a vyjel do rázovité horské vesničky Vředová nad Sviňavou, kde místní veselí šotci již léta pořádali spiklenecké porady rozhodující v zákulisí o osudech českého a slovenského fandomu. Cestu vlakem využil k tomu, aby dokončil sazbu nejnovějšího sborníku svého osobního přítele, předního českého hispanisty profesora Pouličního, nazvaného Průpovídky čističů kanálů z jižní Extremadury, kterou tento čilý penzionovaný odborník sestavil ze vzácných a veřejnosti nepřístupných rukopisů a kte-

rou chystalo k vydání Zdeňkovo undergroundové miniakladatelství Nová potopa, proti jehož účetnictví byl sněžný muž jen skromnou záhadou okresního formátu.

Doraziv na místo, věnoval se spleťtí interakci vyžadující značný společenský multitasking až do večera, kdy, předstíráv, že jde na lože, opět obrátil časový proud a ocitl se v Praze a v časném odpolední.

V centru se sešel se svou částečně kyborgizovanou chotí Michaelou, která již zdárně obstarala valnou část praktických aspektů jejich existence, povětšinou věcí, pro které sám neměl nadání ani elán, a společně pak navštívili na jihokorejském vel-vyslanectví dlouho očekávanou přednášku „Ukládání kimči do země: jak dlouho?“. Pak ještě pohovořili s přítomnými zástupci pražské kulturní bohémy a bylo na čase, aby se Zdeněk Rampas (samozřejmě po dalším časovém zpátkyskoku) odebral do svérázného restauračního zařízení U Kolečka, kde několik hodin debatoval s přítomnými zástupci druhu Homo fandomensis, vesměs podivuhodnými exempláři, jejichž mozků se nemůže Anatomický ústav ani dočkat.

Poté, předav si ještě s různými dalšími přítomnými několik kilogramů písemností, knih a korektur, vyrazil do pražských Malešic, kde se ve skrovném rodinném domku manželů Klímových scházela samozvaná intelektuální elita fandomu, chválená sama sebou a krhavým zrakem sledovaná zbytkem tohoto svérázného společenství.

Tam setrval v družném hovoru až do pozdních nadranních hodin, kdy jim s chotí již teoreticky neměl jet domů žádný spoj, ale po dalším posunutí času se tam hravě dostali.

Po takto nezvykle odlehčeném dni se mu ještě nechtělo spát, a tak si z několika dvoumetrových hromad opatřených cedulí „Přečíst“ vybral tři knihy a přečetl je, načež ještě zhlédl několik oblíbených seriálů; oboje nutně potřeboval k tomu, aby mohl trusit popkulturní reference.

Poté vypnul časové obvody, dal je na dobíječku na zítřek, nechával se ukolébat ku spánku a pevně doufal, že se znovu nepromění v jakýsi obludný hmyz, natož pak v Řehoře Samsu.

Richard RiP Podaný ■

Rubrika „pro chytré hlavičky“

Rozluštěte tuto agramatickou...
vlastně anagramatickou báseň. Výherce neodměníme.

Prazemě Skand

Pes a drak změn
z panděra smek.
Za směr pak den
spad na rez měk.

Prsa, med a kněz:
mrak zapne děs;
děs z mank a per,
pak seznam děr.

Nejlepší dárek je mlčení

*Znakem osobnosti je to,
že dokáže jistý typ lidí
dohnat k nepříčetnosti.*

— *Rabíndranáth Thákur*

Na mé obrazovce monitoru se otevřelo okno s videohovorem. Čekal jsem na rozhovor s K., neboť D. má nějaké výročí a K. ho velmi dobře zná, dokonce snad byli kdysi přáteli. Požádal jsem ho tedy o rozhovor. Dosud se neozval.

A pak okno ukázalo doslova černobílý obraz, jakoby maximálně z levé strany přesvícenou scénu. Uprostřed byl obrys muže, patrně K., levá, nasvícená, půlka bílá, pravá, stinná, černá. Napravo od něj, na mé levé straně, se objevila ještě jedna silueta. Byla to hlava nějakého zvířete, na zdi, patrně vycpaná. Jelen? Býk? Ne, to není roh... aha, to je topůrko, topůrko sekeru zatáté do té hlavy.

„Už je to strašně dávno, co sme spolu naposledy mluvili,“ řekl černo-bílý duch. Asi mluví o D., protože my dva se nikdy neviděli. Jeho hlas je nějaký zkreslený, těžko říct, je-li špatný mikrofon nebo nekvalitní přenos signálu. „Strašně dávno. Vlastně je mi tak nějak fuk.“ Odmlčí se. Z reproduktorů jen cosi hučí a praská.

„Chodívali sme spolu na kuželky a vypadalo to, že máme společný sny.“ Zasněně vydechl. „Svět byl malej a my si představovali, jaké by to bylo, kdyby. Byla nás parta nadšenců do fantastiky. Udělali bysme pro ni všechno.“

Mírně zakroutl hlavou párkrát doleva, doprava, při tom pohybu se zdá, že mu uprostřed čela vystupuje podlitina: „Dneska, když si ho představím nad tou dráhou, přijde mi ho trochu líto. Jenže pak si představím, co tam asi říká, a je mi z něj nanič.“ Obrys, asi zamýšlený, skloní hlavu.

„Fakt už sme se neviděli ani, pff, no naposledy někdy před rokem. Já proti němu vlastně nic nemám, vážně, sem nad tím. Je to prostě takový rádoby všeználek, co si myslí, že má patent na rozum. A přitom nemá ani ponětí, o co vlastně jde. Hele, třeba když někdo zmíní někoho, s kým se jako moc nemusí, jen pronese to svoje zaklínadlo: 'Píše jen takové, s prominutím, špatné příběhy.' On si prostě myslí, že je nejlepší! A přitom neví, o čem ta fantastika je! Stejně je to absurdní, považuje se za nějakou literární honoraci.“ Na malou chvíli zavládne úplné ticho; hlas znovu spustí, doplní ho i elektronické šramocení. „Kdybych ho dneska potkal, asi ho ani nepoznám.“

Potom se ozývá jen dýchání prokládané bílým šumem. „Že sme se pohádali? Ale ne... on na mě nemá vůbec vliv. Prostě říká nesmysly a má to všechno takový pevně nalajnované. Absolutně nepochopil, co může a co má od lidí chtít. Prostě se s ním nebavím. Neunes, že mám svoje názory a svojí pravdu, která není jako ty jeho výmysly. Opustil sem tu jeho potápějící se loď a sem na tom líp. Pořád si myslím, že já to dělám dobře. Mám kolem sebe hafo mladej, novejš lidí. To on se zasek ve svejch kruzích, nalajnoval si, jak má co vypadat, a vypadl ze

současného dění. Poslouchá ho už jen ten jeho kroužek patolízalů a rozumnepřůd.“ Postava na obrazovce rozhodl rukama, snad v nějakém utvrzovacím gestu.

„Je neobjektivní, jen se tváří, že se na to kouká nestranně. Víte, co řekl o N.? To je vyložené sprostý, jenom proto, že ho nepochopil! A ta jeho snaha udělat z fantastiky nějaký hogo fogo čtení i pro normály! Škoda slov.“ Černo pravé strany obrazu prošlo máchnutí bílé ruky.

„Ale jo, snad by bylo fajn si to všechno probrat, jenže právě s ním si to neumím vůbec představit. Stejně si myslím, že by mě neposlouchal, že už si to nějak racionalizoval. Ale já si na něj ani vůbec nepomyslím! Vůbec na mě nepůsobí, co si myslí, co dělá. Vymanil sem se z těch začarovanejš kruhů a nechybí mi to!“

Drží si hlavu rukama, jako ve svěráku, pohmožděnina na čele je teď zcela zřetelná. „A vůbec si o něm nemyslím, že je to nějaký antikrist a ďábel, jak se mi furt podsouvá. A že by měl nějaký zvláštní schopnosti... to je prostě blbost! On nemá žádný vliv a na mě už vůbec ne! Dyť já si na něj ani nevzpomenu. A rozhodně se o něm s nikým nebavím, tečka! Mně ty jeho urážky nestojí ani za uprduť!“

Prerývaný dech se uklidňuje. „Lidi říkaj, že ho prej nenávidím, že se mi dostal pod kůži, že ho mám zaseknutýho v hlavě, jako sekeru. Ale to je nesmysl, já žádnou zaseknutou sekeru nevidím. Vidíš ty něco takovýho?“ Rozhodil ruce do stran.

Ruce se svezly zpátky na stůl. Hlava se napřímila. Hlas nejdřív tak nějak štěkl a spustil: „Jak jakože chci od lidí moc? Jak jakože každéj sme střelenej, ale každéj jinak trefenej? Si myslíš, že sem padlej na hlavu? Ne, žádná neutrální půda, to už není možný. Já sem tady a von tam! A co mi pak má co lízt do snů, co? To nikoho nezajímá, jak to dělá, a přitom je to jasný narušení osobní svobody!“

Hlas umkl a jen reproduktor mírně prskal. „Ale já se toho zbavím, to ti povídám! Já s tím prostě skoncuju, jasný? Vono vás to všechnyj přejde, dělat si ze mě srandičky!“

Postava se vzepřela na rukou o stůl. „Jak nerozčiluj se? Já sem úplně v klidu! To ty by sis měl vzít prášky!“ Pak se postava vztyčila úplně. Chvilí nehnuté stála, možná se mírně kolébala zepředu dozadu. Na to bylo slyšet vrznutí odsunutého židle a jakoby ten druhý na chvíli zmizel. Znovu se objevil a bylo vidět, jak kráčí k hlavě na zdi. Došel k ní, vyrvál zatátou sekeru. A opět kráčel zpět. Jeho obraz se zvětšoval. Takřka celou obrazovku již zabírala hlava znetvořená děsivým úšklebkem a horní část trupu. Hrozně zvedl ruku. Napřáhl se. Hodil. Così se mihlo směrem ke mně, jakoby směrem z obrazu ven. Na okamžik se mi zdálo, jako by se obrazovka mého počítače vyboullila. Potom se zase vyrovnala a K. bolestivě a vztekle vykřikl: „Už zase!“ Okno potemnělo. Program zahlásil: „Spojení přerušeno.“

Tajemství mlokáčů

A je to tady! Šedesát let! Je to určitě zvláštní pocit, ale protože i já (stejně jako Vilma, která mne vyzvala, abych to byl já, kdo konečně tuhle pravdu odhalí) znám nejtajnější tajemství Zdeňka Rampase, chápu, že Zdeněk musí taky cítit ještě daleko zvláštnější pocit zklamání. Nepřišli! Civilizace mlokáčů jako by neexistovala, a přitom právě on o ní ví už tak dlouho!

Jako by to bylo včera, co se mu poprvé jeden z nich zjevil v tom báječném polospánku, vyvolaném (sakra, teď nevím, jestli tohle můžu prozradit)... prostě něčím vyvolaném. B-) Od té doby celé ty roky přesně vykonával pokyny. Zmanipuloval desítky, možná stovky lidí, aby v nich vyvolal touhu po literární soutěži věnované sci-fi. Zprvu se mu to málem nepovedlo a nějací renegáti chtěli udělovat cenu Golem, ale brzy je Zdeněk odstavil a prosadil Cenu Karla Čapka. Ne snad proto, že by tak miloval našeho klasika, ale naskytl se tak důvod udělovat vítězům sošku Mloka. Proboha, to nikdy nikoho nenapadlo, proč? Proč zrovna Mloka, když třeba robot se dostal do celosvětového sci-fi povědomí daleko výrazněji? Fakt o tom nikdy nikdo neuvažoval?

Mloky začali dostávat ti, kteří měli potenciál spolupracovat na likvidaci naší civilizace. Prostě potenciální kolaboranti. (Proto se taky občas někteří divili, kdo to vlastně Mloka dostal – vůbec nešlo o to, kdo je nejlepší, krucinál!) Podle vlastnictví sošky by je Mlokáči, až přiletí, mohli poznat a povolat je do služby. (Všimněte si, že i tady, na oslavě jeho narozenin, jsou mezi námi takoví, kteří sošku Mloka získali několikrát – co to může být za lidi?) Jednoznačně pak budou poznáni podle zvláštního recentního záření, ulpívajícího na pokožce držitelů těch sošek, uvolňujícího se z mikroskopické vrstvy zvláštní látky, kterou jsou sošky pokryty.

Postupně se tak situace stávala neudržitelnou. Sošky Mloků si odnášeli lidé, u nichž to opravdoví fanoušci vůbec neočekávali. A kolaborantský prezident, jakýsi Hácha nového věku, si mnul ruce. Během času, pravda, proběhlo několik pokusů o zvrát (např. tzv. Vzpoura mladých důstojníků, která proběhla tak dávno, že už si to skoro nikdo nepamatuje)

V roce 1995 pak byla již situace natolik neudržitelná, že došlo k malé revoluci v hodnocení. Parcon v Ústí nad Labem

pak katapultoval do listiny vítězů docela nové, jiné lidi. Ty, kteří o tom, co se dělo za zády fanoušků, dosud neměli ponětí. Zdeněk vytušil nebezpečí a rozhodl se nové držitele sošek Mloků (a tudíž z pohledu panské rasy Mlokáčů spolupracovníky a podporovatele invaze a budoucího režimu) kooptovat do spiknutí. Nabídnout jim důležité funkce v tom novém světovém řádu, který údajně brzy nastane. Já tehdy odmítl, nevím, jak ostatní. Zdeněk se nevzdal. Hned o rok později mi předal druhou sošku... Se stejným výsledkem, podotýkám.

Bylo nás stále víc těch, kteří jsme se odmítli podílet na likvidaci naší civilizace, jak ji známe a třeba i s výhradami, ale máme ji rádi. V držitelích sošek Mloka začínal být chaos. Koordinátorem CKČ byl najednou Michael Bronec, a ten odmítl spolupracovat na přípravě invaze Mlokáčů také. (Pamatujete si tehdejší roztržku mezi ním a Zdeněkem, není-liž pravda? Jen jste nikdo netušil, o co vlastně šlo. A taky proč potom později Michael odmítl převzít Mloka za zásluhy – nechtěl mít na sobě ono recentní záření.) Jiřina Vorlová ve vedení CKČ pak už zase přesně plnila Zdeňkovy invazní plány, ale už bylo tak nějak pozdě.

Zdeněk jako rezident cizí kosmické mocnosti se rozhodl neutralizovat záření černých mloků a hledal řešení. Našel ho brzy. Mlokáči by u svých spolupracovníků akceptovali jediné sošku Mloka, proto bylo rozhodnuto, že v nově zavedené Ceně Akademie SFFH bude cenou pro vítěze opět soška Mloka, tentokrát žlutá, nebo chcete-li zlatá. Všechno to začalo znovu. Ale naše osvobozenécké hnutí má pořád sílu. Před časem jsme prosadili změnu a místo sošek Mloka získávají vítězové Akademie jakousi sfinngu. Je hezčí, vznešenější... a loajálnější.

Mlokáči nakonec nepřiletěli. A nepřiletí, teď už to asi ví i Zdeněk. V posledních letech tak nějak zlidštěl. Na oslavě padesátin Pepy Vašáta během porady SF klubů se opil slivovicí a při řízení porady dokonce použil slovo „kurva“, a to hned dvakrát... Dokonce jezdí s oblibou na dovolenou do Krkonoš. Je zase člověk, je náš. Trvalo to šedesát let, ale povedlo se. Máme tě rádi, Zdeňku! Jsme šťastní, že jsi tady a už proti lidem nekuješ pikle. (Aspoň doufám!)

Jarek Mostecký ■

Poslední Parcorán

Neučenané dojmy z Parconu 2052, které si v žádném případě nedělají nárok suplovat objektivní reportáž

Do Pardubic jsme s Gilhadem vyrazili už dopoledne, abychom se vyhnuli odpolednímu vedru. Cestou jsme tradičně vyzvedli Barbara Michaela Bronce i s bagáží a pak jsme nabrali směr Pardubice po staré hradecké dálnici. Náš veterán Ford B Max, jedno z posledních aut bez bonzskříňky a procesoru sahajícího do řízení, totiž na novou pardubickou superway technickou známkou nedostane ani náhodou. I zelenou máme jen na mou výjimku pro invalidy.

Před vjezdem do zelené zóny areálu VŠCHT jsme na téměř prázdném záchytném parkovišti nemohli přehlédnout stříbřitě-lesklou autonomní flavií – určitě Martiččin Halmochron, kterým

přivezla plzeňskou výpravu. Jako čerstvá důchodkyně si stejně jako my může dovolit přijet už ve čtvrtek v poledne. A taky že ano. Dáreček Záborský stál ve dveřích, už zdálky poznal naše auto a ukazoval nám, kde máme vyhrazené stání, hned na začátku anti-UV koridoru. Tvářil se, jako že nám závidí, protože oni museli celé tři minuty jít po nechráněné cestě. Což o to, mně by to tolik nevadilo, ale myslím, že hlavně Michael byl rád, že nemusí vláčet náklad bůhvíjak daleko, jeho ekzém přímé slunce nesnáší.

Parcon se odehrával ve staré budově VŠCHT z počátku století, která byla loni kompletně zrekonstruována. Jak jsme

záhy zjistili, vybavení přednáškových sálů je skutečně špičkové, dokonce tam mají i jeden pro vireál. A hlavně věčně nevy-
padávala klimatizace jako před sedmi lety, kdy skoro dvacítká
účastníků včetně přednášejícího klimatologa zkolabovala při
diskusi o vlivu globálního oteplování na člověka. Fakt je, že
tehdy bylo přes 45 stupňů, na tento víkend meteorologové
ohlásili příjemných 38.

Hned po ubytování ve vedlejších kolejích jsme se vrátili do
hlavní budovy, kde byl místní bufet přeměněn na bar U Sala-
mandra, nazvaný podle prvního pardubického SF klubu, který
v průběhu let několikrát zanikal a zase obnovoval svou činnost.
Bar zatím zel prázdnotou, zaměstnaní pracující přijedou až
k večeru nebo v pátek dopoledne. Kromě Plzeňáků jsme tam
našli jen pár mladých cosplayerů z Olomouce a Darien Kristý-
nu Obrdlíkovou z řad organizátorů. Chvilí jsme s ní během obě-
da kecali, když jí zazvonil vífon. Po hlase jsem poznala Pagiho,
a když se mi podařilo zaostřit D-glassy, viděla jsem, že se tváří
značně nas... našťavaně. Prý s Grobeniem uvázli na dobíječe,
kde neprozřetelně svůj googlecar locknul a něco se podělo.
Bude na to muset přijet technik a systém resetovat, takže oba
dorazí nejdřív za tři hodiny. Darien odběhla zařizovat přesuny
Grobeniovy a Pagiho přednášky a Gilhad se samozřejmě hned
chopil příležitosti a spustil filipiku proti Win-Van, v jeho podání
Windows ven. Tohle prý je důvod, proč jemu do auta žádný
počítač nesmí, a už vůbec ne systém od MS, a proč ten náš
téměř čtyřicet let starý Americar udržuje v provozu.

Nechala jsem ho řečnit a šla se poohlédnout, kde je jaký
program. V klubovně jsem našla probíhat jakousi znalostní
soutěž o české fantastice, kterou moderoval Živel Ivan Adamo-
vič. Překvapilo mě, že i mladí fani znají poměrně dost knih, co
ani elektronicky nikdy oficiálně nevyšly. O Hrompacovi ze Sa-
lamandra nemluví, o tom je známo, že přečetl celý e-archiv
Ferryho Hlouse, ale i někteří ostatní měli povědomí o dílech,
které jsem kdysi dávno četla a už na ně téměř zapomněla. Hor-
ší to bylo, když došlo na osobnosti a jejich pravá jména. Pre-
zidenta Fandomu Grobenia Zdeňka Rampase, Neviditelného
psa Astona Ondřeje Neffa a Praotce Trekkieho Honzu Pavlíka
znali téměř všichni, ale u Pagiho byli v koncích. Petra Holana
nevěděl nikdo. Což mi připomnělo historku starou víc než pa-
desát let, to bylo ještě v minulém století, jak jsme měli schůzku
u Pagiho doma. Když jsem přišla ke vchodu, už tam stepovali
dva kluci a radovali se, že já určitě budu znát Pagiho jméno,
aby mohli najít ten správný zvonek. Nepomohla jsem jim. Až
přišel čtvrtý člověk – sice taky nevěděl, ale měl na Pagiho čís-
lo, a tak mu zavolal, ať nám jde otevřít. Jo, i prachobyčejné
mobily byly tehdy vzácností. Od té doby jsme si s Gilhadem
psali své nicky i na zvonek, ačkoliv tehdy nad tím lidi jen kroutili
hlavou. A dnes třeba mnohé nové fany ani neznám podle jmé-
na, jen podle nicku.

V podvečer už se prostory začaly zaplňovat. Potkala jsem
Rava Peťa Pavelka, Lulu Bockovou a Pelouchovce Zuzku
Hlouškovou s manželem, zakladatelem žánru repre u nás.
A taky už dorazil Zdeněk s Pagim. Mimochoodem, Pagimu to
po vitaplastice sluší, nikdo by neřekl, že jsou se Zdeňkem vrs-
tevníci. Rovnou jsem se se Zdeňkem vydala na jeho přednáš-

ku o prehistorii Fandomu. Ne že bych se tam dověděla něco
nového, spíš jsem doplňovala jeho vzpomínky na to, jak jsme
se s Pagim, Albertem, Pivosem a oběma Huňáči scházeli na
kolejích Větrník a jak se tehdy dělaly fanziny (papírové a bez
počítače!). Člověk by řekl, že tyhle historky už jsou notoricky
známé, ale nejnovější generaci fanů pořád fascinuje, v jakých
podmínkách se tehdy pracovalo, a učebna byla téměř plná.

Když jsme se vyrojili na chodbu, ozval se najednou hrozný
rambajs zezdola ze vstupní haly, a tak jsme se tam hned vydali
podívat se, co se děje. Nojo, samozřejmě, šumperský Potěr.
Dorazili všichni na fotoskejtech, ti aby nevymysleli nějakou re-
cesi a neudělali pořádný bengál. Ale marně jsme hledali Petra
Konupčíka. „Praděd nepřijede,“ hlásil Rickouš. Prý, když chtěl
zavelet ke hromadnému startu a mocně zadul do své staříčké
hasičské trubky, natrhl si pajsl či co. Skončil v nemocnici, i když
to zřejmě není nic vážného, ale v jeho věku to bude chtít aspoň
tři dny pod regenstanem. Zdeněk posmutněl – Praděd Petr,
naš nejstarší aktivní fan, mu několik desetiletí dělal jediného
partnera při pochodu Parconánů, tedy slavnostním nástupu
účastníků všech dosavadních Parconů. Teď tedy Zdeněk zů-
stal sám.

To už se ale z chodby ozval skřípot exoskeletu Martina
Koutného, který mě hnál do hlavního sálu na zkoušku slav-
nostního zahájení, kde jsem v jeho divadelní scéně Prezident
dostala příznačně roli slepé robotické věštkyně s holou hlavou
– hrála jsem to bez digibrýlí a bez paruky, tak to určitě vypadalo
i docela autenticky. Vyvrcholením byla parafráze na slavnou
árii: „Náš drahý Fandom český neskoná, on vládní škrty slav-
ně překoná!“ A sbor fanů v podání Jolany Tiché a jejích dcer
Česlavy a Ludmily (tak skvělá staročeská jména byla převzata
i do hry, a prosím, jsou to skutečná jména, žádné nicky) mi
přizvukoval: „Fandom nikdy neskoná, on vládní škrty slavně
překoná!“ No, doufáme, že ty návrhy ministra Harpagona Dé-
diše na elektronickou online evidenci členské základny včet-
ně občanských jmen a plateb členských příspěvků nestátním
spolkům a na omezení dotací pro neinternetovou zájmovou
činnost vlada smete ze stolu.

Večer už jsem trávila jen v baru U Salamandra klábosením
s přítomnými fany. Zpestření nastalo, když mi znenadání došla
baterka v brýlích. Jak jsem se ji snažila vyměnit, spadla mi ta
nová na zem. No, a všichni víte, jak já na tom bez své oční
elektroniky jsem. Naštěstí Mach brejle měl – no, na gymplu je
prý musel nosit, než mu v osmnácti udělali laserovou korekci.
Ale i bez nich mi Lorgi baterku našel a vyměnil. Ne, sluchátko
ode mě nedostal, to taky potřebuju, i když ne tak nezbytně jako
D-glassy. Tak jsem mu jen pěkně poděkovala :-)

Před půlnocí se na Darienin vífon ozvala Julianne Julie
Nekola Nováková z astrofyzikální konference ve Stockholmu.
Tancibůrek, Hrompacův mladší brácha, to pustil na videokon-
ferenci. Julča už si obrazně řečeno balí kufr, aby mohla ráno
odletět domů a vyrazit na Parcon. A prý má na svou sobotní
přednášku o Clymene spoustu zajímavého obrazového ma-
teriálu. Všichni jsme ji bouřlivě zdravili a Rickouš s ostatními
Potěry okamžitě zorganizoval živý pohyblivý obraz Sluneční
soustavy. Sám si pochopitelně uzurpoval roli nejdůležitější –

deváté planety Clymene. jen na Pluta si symbolicky musel vzít „externistu“ Tancibúrka. Julča se smála, i když prý ty proporce absolutně nesedí.

V pátek dopoledne jsem šla na přednášku Hakima Zegoura o fantastice v arabském světě. Hakim k nám jako šestnáctiletý přišel asi před dvaceti lety ve třetí migrační vlně. Vzpomněl mimo jiné, jak jako chlapec četl v dědečkově knihovně povídky Františkovy Nufufního a Jusufovy Písínůvského. Teprve až řadu let poté, co u nás získal azyl, se seznámil s Jardu Olšou, který mu prozradil, že za těmi jmény se skrývá František Novotný a Josef Pecinovský. Měl pak to štěstí, že se ještě mohl potkat s oběma nestory naší moderní sci-fi osobně.

Dívala jsem se, jestli neuvidím Gilhada, abychom šli spolu na oběd. Koukla jsem na kalendář akcí na stánku FF, mezinárodní síť franšíz na pořádání conů, kterou založil někdy před třiceti lety Kritizátor Vašek Pravda. Parcon zůstává jedním z mála nezávislých conů. Hned vedle si rozložil pultík Barbar Michael, poslední nakladatel knižní fantastiky u nás. Dlužno podotknout, že jeho stoleček byl obležen sběrateli rarit ze všech koutů naší republiky i ze zahraničí daleko víc než protější pult Arga s multi-booky, lákající fanoušky na nejnovější díl Výhně Borgdoga Jana Hlávky a Iddle Jany Vybíralové.

Gilhada jsem našla na konci chodby, an se baví s Hyperionem Martinem Šustem. Hyperion si pochvaloval nový jaterní filtr, který dostal před měsícem. Prý má vydržet pět let, ne jen dva jako ty staré. Gilhada čeká výměna ledviny příští rok, tak jsem zvědavá, jaký nový model se objeví.

Po obědě jsme šli na pořad Úplná realita. Daktyl Martin Klíma a jeho dcera Betty Alžběta Klímová-Whitstone mluvili o počítačových hrách, jejichž technologii postupně kopírují i dnešní movie vireály. Hodně diskutované nebezpečí s tím spojené, totiž že člověk podlehne iluzi, že realita je ta hra a náš svět je iluze, takže pak chodí a vraždí normální lidi, je prý zanedbatelné. Mnohem větší riziko tkví v tom, že hráči se ve virtuální realitě zalíbí a „nechce“ se vrátit zpět do obyčejného světa. Proto je nutné do virtuálu vnášet i ryze negativní prvky, jako je bolest, nepohodlí či únava, aby vyvolaly takzvaný homesick efekt a hráč se po nějaké době začal „těšit domů“. Bylo to opravdu hodně zajímavé povídání.

Gilhad chtěl na přednášku Disworldse Tomáše Petráska o tom, jak se dorozumět s případnou mimozemskou inteligencí, ale já jsem pospíchala na BerBí Bereniku Bromovou o možných zápletkách spaceopery, když se na lodi pokazí fúzní pohon. Berbí se naprosto pomamila. Stejně jako Edita Dufková-Bromová píše, však už také párkrát byla v Mlokovi a chystá svůj první samostatný román, dělá jadernou fyziku a má smysl pro humor a nadsázku. Snad jediná odlišnost je, že na rozdíl od mámy netančí – i když figuru na to má.

K večeru bylo U Salamandra téměř přeplněno. Hrompac a jeho parta už neměli čas lelkovat po nějakých pořadech a Darien je pěkně zapráhla do práce. Ale chlapi se umějí otáčet a obsluha pěkně odsejpala.

Poseděla jsem s Holodoktorem Romanem Hruškou, Piterem Martinem Kučerou, Marvinem Martinem Žourkem a dalšími Brňáky. Pak přišel Bouchi Martin Kučera, a tak jme s Bar-

barem Michaelem, který svůj stánek svěřil Roggymu Milovi Lincovi, a Daktylem zavzpomínali na staré časy v nakladatelství Altar a vydávání prvního Dračího doupěte, to se k nám přidal i Vlaada Chvátil. Nakonec se v baru objevil i Junior Honza Vaněk, který na cony moc nejedí.

Pozdě v noci mě Gilhad nalákal na předpremiéru vireálu Jeskyně. Normálně do kina moc nechodím, digibryle 3D moc neberou, ale vireály jsou zase o kousek dál – ostatní nezrakové vjemy jsou bezvadné. Nebudu spoilovat, běžte si Jeskyni vychutnat sami, stojí to za to. Jen klaustrofobiky před ní varuju.

V sobotu ráno první patro zaplnili chlupatí Vlnatci. Každá generace má nějaký fenomén. Za mých mladých dob to byli zlatoocí upíři se zářivě mramorovou pleť nebo růžoví poníci Bronies, dneska to jsou Woolies, tihle „fúliš“ bleďemodří mimozemští potvůrčí. Téměř jsem se mezi nimi nemohla prodat.

Dopoledne konečně z Ameriky, kde žije i s rodinou, dorazil Johnak Jan Kotouč, klasik naší military SF. Právě včas na svou přednášku o psaní scénářů pro veleúspěšný veleseriál Hirano. Jako vždy doprovodil své povídání mnoha fotkami i videi.

Odpoledne jsem šla na slibovaný pořad Co nás čeká na deváté planetě? Julči Novákové. Už v příštích dnech startuje sonda Le Verrier na cestu ke vzdálené deváté planetě naší soustavy, Clymene. K průletu kolem planety dojde až za několik desítek let, takže já se toho bohužel už nedočkám – ledaže by se v nejbližší době prudce zvedly možnosti medicíny nebo technologie hibernace. Ale na co se může mladší generace těšit? Clymene je od nás momentálně vzdálená bezmála pět set astronomických jednotek a víme o ní velice málo. Pozorování jejích přechodů přes kotouče vzdálených hvězd naznačují, že má zřejmě hustou atmosféru, pravděpodobně i s oblačností, ale dat je zatím příliš málo a i při využití nejlepších teleskopů je signál velmi slabý. Je dosud záhadou, kde se Clymene na své vysoce excentrické dráze na periferii Sluneční soustavy vzala a jak to mohlo změnit její vývoj. Od sondy očekáváme informace, jaké podmínky na povrchu Clymene panují. A nakonec snad i odpověď na otázku, kterou si od objevu stop života v gejzírech Enceladu kladou mnozí – má Clymene i nějaký astrobiologický význam? Vše doprovázené unikátními snímky Clymene i detailními fotografiemi sondy Le Verrier.

• • •

Slavnostní galavečer začal jen s několikaminutovým zpožděním. Probíhal pod taktovkou Makiel Markéty Koutné, po Zuzce Hlouškové nynější administrátorky Ceny Karla Čapka, čerpající jistě ze zkušeností otce, jenž v této roli působil začátkem století, a Sikara Karla Doležala, někdejšího několikanásobného vítěze této soutěže v různých kategoriích. Výsledky se zajisté dozvíte v samostatném článku.

Po CKČ byly uděleny fandomové ceny. Mloka za zásluhy si odnesla Sombra Lucie Lukačovičová-Moravová za svou činnost převážně na poli literárním, organizování workshopů a výchovu nových autorů. Ludvíka získala Bramboreena Vilma Kadlečková-Klímová za dokončení třicetidílné série Mycelium. První díly vycházely dokonce ještě v podobě starodávných papírových knih, teprve až později jako klasické e-booky a ještě později jako m-booky. Vilma prozradila žhavou novinku – před

Expozice

Druhého ledna nás postihla neblahá tragická událost: šli jsme s Vaňkem na pivo.

Konkrétně jsme tam byli já s manželem a Honza Vaněk se svou přítelkyní Líbou. Očekávali jsme příjemnou intelektuální konverzaci o divných knihách, všelidské idiocii způsobené neznalostí statistických metod, uměleckých počinech lahodících menšinovému vkusu a slevách na procházející potraviny. Jenže kdepak! Nebyl by Vaněk Vaňkem (čili chodící encyklopedií, slovníkem a kalendářem v jedné osobě), kdyby si nevzpomněl na to, na co všichni ostatní vždycky zoufale zapomínají: i lidé mívají své dny založení a letos nás čeká jedno památné výročí, protože Zdeněk bude mít kulaté a zasloužilé narozeniny. A mělo by se s tím něco udělat.

Mělo by! Zkušeným prokrastinátorům netřeba vysvětlovat, jaká strašlivá temná moc se v těch dvou slůvkách skrývá... kolik hrozného vytí démonů, bezesných nocí, děsuplných děsů, infarktových stresů, tiků, šelestů a třesů a dalších dobře známých aspektů života v prvním světě se do nich vejde. Nekromant Vaněk bez varování a lehkomyšlně vyslovil své **Mělo by se**. Vypustil je do hospodského šumu a vyvrhl je do světa; a bomba nám spadla mezi pivo a začala tikat.

Kolize

Je potřeba to vymyslet, zařídit a zorganizovat; okamžitě! Vaněk vytasil čtverečkový papír, Líba tužku. Hovor nabral netušený směr. Čas T – 18. března 2016. Bude to překvapení. Všechno uděláme tajně a pokoutně! Zdeněk se to nesmí předem dovědět. Jak by se něco takhle hrozně tajného asi tak

mohlo jmenovat? OPERACE CONDOR – to je ono! Jihoamerické diktatury, vraždy, tajní agenti! CIA v akci! Ehm... bože, to je ale pitomost. Pitomost sice ano, ale nedůležitá; sup nebo slepice, hlavně už pojďme k věci.

(Jsou supové skutečně od narození slepí...?!)

Takže k té věci. Chce to dárek; oslavu; hurisky; dort!

Hurisky škrtáme jako první. Na to tady nikdo nemá nervy. Případný dárek musí mít písmenka, to je jisté. A písmenka na míru, ne jen tak odněkud z obchodu.

Oslavná tiskovina – Festschrift – je krok správným směrem. Měl by (**Měl by!!!**) to být seriózní akademický sborník s vědeckými pracemi, mapujícími Zdeňkovy zásluhy. Rozsah by měl být přibližně pět set tiskových stran a samozřejmě se počítá s barevnou obrazovou přílohou na křídovém papíře, abstraktem v cizích jazycích, rejstříkem a seznamem literatury. Ale možná se to nestihne. To je ten problém; ono už je asi pozdě! To je fatální selhání; nestačíme tolik akademiků najít a donutit napsat tolik přelomových vědeckých prací! Problůh – měli jsme si vzpomenout před rokem! Nebo spíš před dvěma. Před pěti lety!

Možná by stačilo dát Zdeňkovi **příslib** takového sborníku s tím, že ho fyzicky a kompletní dostane za pět let...?

Ne. Směnka se zamítá. Však víme, jak to chodí: když na to bude pět let času navíc, bude se to stejně dělat poslední týden posledního měsíce posledního roku. Všichni jsme někdy studovali vysokou školu! Všichni jsme si tuto životní moudrost odnesli (někteří dokonce jako jedinou).

Bomba tiká.

pokrač. na str. 31 ►

týdnem podepsala ve Zlín Movies smlouvu o poskytnutí práv na zpracování Mycelia jako vireálu, takže se máme na co těšit. Prezidentskou cenu předal Grobenius Pavlovi Poláčkovi, který právě zde, v Pardubicích, před 70 lety tradici Parconů zahájil.

Pak ještě následovala tombola, ale já raději vyrazila bloumat po chodbách, kde bylo možné některé zboží s blížícím se závěrem conu zakoupit s výraznou slevou. Barbar Bronec si liboval, že toho hodně prodal, takže zpátky budeme naloženi mnohem méně. Pomohla jsem mu sbalit poslední zbývající knihy a odnést je k němu na pokoj. Pak jsme se společně vydali k Salamadroví. Gilhad už tam byl v klubu hráčů onlinovky Edgerlain, kteří byli naprosto konsternováni, když se náhodně provalila jeho identita ve hře. Netušili, že je to takový stařešina, považovali ho za ještě mladšího, než jsou oni sami.

V neděli dopoledne prodejci své stánky už sklízeli, a tak se chodby vyprazdňovaly. Coby pamětník jsem se zúčastnila tradiční besedy o CKČ, po níž následoval Sombřin a Reinitin workshop.

V jednu po poledni začal závěrečný bod programu. Role hlavní moderátorky se ujala Darien. Nejprve předala slovo Ondrovi Moravovi, předsedovi českého Fandomu, který několika slovy poděkoval organizátorům letošního Parconu a zejména

pak jejich krásné šéfce. Následovala skvělá světelná fantasy show skupiny Mystery Moonlight.

Po představení Darien pozvala na pódium Grobenia Zdeňka Rampase, že by jakožto poslední Parcorán a doživotní prezident Fandomu měl Parcon slavnostně ukončit. Vtom se s prasknutím rozletly dveře – a Potěři zavřeštěli nadšením. Do sálu vplul na hoverchairu Praděd Petr Konupčík. V ruce megafon, ale pro povyk nejmladších šumperských fanů mu nebylo rozumět ani slovo. Teprve když jim pohrozil, ztišili se natolik, že Praděd mohl zopakovat: „Zdeňku, ty neřáde, tys to chtěl ukončit beze mě! To by se ti hodilo, zůstat posledním Parcoránem!“ Rickouš a Hustokrutor pomohli s křeslem na pódium a Praděd Petr pateticky zadeklamoval: „Toho bohda nebude, aby šumperský fan z klubu Parcoránů do špitálu utíkal!“ „Jsem rád, žeš mě nenechal samotného,“ oddechl si Zdeněk, načež slavnostně prohlásil Parcon 2052 za uzavřený. Pak ještě zvolal k Darien: „A nejsem poslední Parcorán!“ a vyplázl na ni jazyk. Vážně, vyplázl. Dáreček to má zdokumentované.

Každopádně, Parcon to byl velmi podařený, i když z finančních důvodů bez zahraničních hostů (Slováky nepočítám).

Aquila Jiřina Vorlová ■

Průlet nad scifistickým světem

Mnozí z nás vyzkoušeli a ocenili BSS, progresivní službu Národní knihovny ČR. S pomocí inteligentního průlomového softwaru *Booksoothsayer@* z testovací kolekce společnosti Malý & Slabý poskytuje registrovaným uživatelům přehled titulů vydaných v příštích čtyřiceti letech. Využili jsme okamžiku, kdy počítače vyhrazené pro tento servis nebyly zahlceny požadavky, a mohli se tak seznámit s dlouho očekávanou autobiografií, kterou pětadevadesátiletý doživotní prezident Československého fandomu publikuje v ctihodném nakladatelském domě Argo. Supraeditor zvolil pro vzpomínkovou knihu sympatický vizuální retrostyl a klasický, téměř již raritní tisk na papírový nosič.

Obsah dokumentu potěší pamětníky, literární badatele i diplomeofany třetí generace. Pro některé z mladých čtenářů, kteří jsou zvyklí na pestré varianty v zobrazení digitálních dat, může být kontakt s prostou klasickou knihou obtížný; ještě náročnější pak pochopení některých dobových situací – například představa obytné místnosti doslova obložené dvojlisty s textem legendárního periodika *Interkom*, které nadšení dobrovolníci ručně (!) skládali dohromady (názorná

schémata k podobným historickým momentům jsou obsažena v příloze knihy).

S vtipem sobě vlastním vypráví legenda československého světa fantastiky nejen o minulosti, ale také o interakcích s moderním světem poloviny jedenadvacátého století, z jehož výhod díky své vitalitě a svěží mysli může čerpat. Podílel se tak na emisi nanobiotických logických hříček s odkazem na snímky Henriho Xhonneuxe. Vydal virtuálního průvodce ranou československou literární a filmovou tvorbou žánru fantastiky a spolupracoval na adaptaci kultovního *Mycelia* do interaktivní série VLR (VideoLivingReality). Stále má od života co očekávat: už si vyzkoušel generovou konstituční simulaci a chystá se připojit k experimentální časoprostorové expedici do Palestiny na počátku letopočtu. Necítí se unaven, ale občas využije domácí metapozituru (vyrábí koncern MUshRoom), která zajišťuje odpočinkovou čtyřladvacetihodinovou neviditelnost.

Františka Vrbenská ■

Recenze: Slovník Z. R.

Jsou knihy, u kterých stačí vyslovit název, abychom si vybavili množství konotací spojených s hlavním hrdinou. *Velký Gatsby*. *Anna Kareninová*. *Jana Eyrová*. *Obrázek Doriana Graye*. *Hobit*. *Malý Bobeš*. *Harry Potter* a *Cokoliv si Domyslíte*. *Babička*. *Zaklínač*. *Enderova hra*. *Barbar Conan*. A samozřejmě **Slovník Z. R.**

Věřili byste, že tento nestárnoucí titul slaví šedesáté výročí vydání? Otázky ohledně jeho vzniku ale nejsou o nic méně nejasné než dříve. Bezpečně víme, že kniha vyšla v Jičíně. Ovšem jediné aktuálně jičínské nakladatelství (Karmelitánské nakladatelství) se jakékoliv spojitosti se Slovníkem Z. R. vyhýbá. Argument, že nakladatelství vzniklo až v roce 1991, je poměrně pádný – a knihu jsme kupodivu nenašli ani v edici Malý duchovní život, kam podle nás minimálně částečně patří. Málo se ví, že rozbořením knihy se zabýval i Jan Mukařovský (jakkoliv to Ondřej Sládek v nedávno vydané publikaci o Mukařovském nezmiňuje). Ač strukturalistický postoj opustil již po II. světové válce, roku 1956 se k němu vrátil v analýze Slovníku Z. R. Na základě lexikálního rozboru odhalil, že autoři byli dva. Paradoxem zůstává, že o nich nevíme nic víc.

Další záhadou je podtitul. Od roku 1980 vychází dílo s podtitulem „renesanční, nesmiřitelně drastický román“ – tedy ve zkratce RNDr. Ví se, že výrazný podíl na přidání podtitulu měla MFF UK, na naše dotazy ovšem univerzita neodpověděla a rektor v telefonickém rozhovoru odmítl vypovídat s tajemným dovětkem „měli jsme je tehdy všechny vyhodit“.

Pojďme se chvíli věnovat titulnímu hrdinovi. Kdo je onen tajemný Z. R., o kterém se z románu dozvídáme jen okrajově?!

Proč, ač jednoznačně není typickým nezničitelným hrdinou ze šestákových románů, se neustále pouští do nových a nových projektů, které jej vysávají a demolují, aby v poslední scéně znovu povstal jako fénix z popela a vše zdárně dokončil?! Tento nový typ hrdiny – osobně jej přezdívám perpetuum mobile – nedokázal od té doby nikdo zopakovat. A před *Slovníkem Z. R.* si jej nikdo nedokázal ani představit.

Kdo – nebo co! – je vůbec hlavním hrdinou románu? Společnost, neúprosně stojící proti bezbrannému jedinci? Komunita scifistů, o jejichž praktikách titul vypovídá dosti nevybíravě? Jazyk knihy sám o sobě? Příznivci i odpůrci románu se shodnou v jednom: je to brilantně napsané. Příběh, rozdělený do částí *Svatý grál*, *Probuzení* a *Elektra*, překvapivým

Dobře; budme realisté. Bude to zkrátka to, co se podaří zařídit a opatřit během dvou měsíců a šestnácti dní, které nám zbývají. Bude to... INTERKOM! To Zdenka zaručeně potěší, zahřeje a tak vůbec. Bude to první číslo, které nebude muset dělat on osobně. A zvládnout to je přece v lidských silách! Důkaz vídáme každou chvíli ve schránce. Zdeněk má nějaké kouzlo, kterým dokáže vymámit ze spousty lidí spoustu příspěvků, a to dvanáctkrát do roka už třicet let, takže to JDE!

Nesmělé námitky, že Zdeněk má přece nadpřirozené schopnosti, jak všichni dávno víme, padají pod stůl a jsou zadupány. Však my to nemusíme dělat dvanáctkrát do roka třicet let, ne? Že ne? ŽE NE?!

Ufff.... Stačí, když to dokážeme jednou.

Krize

Čtverečkový papír se začal plnit poznámkami. Oslovíme Zdenkovy kamarády a známé. Musíme jim napsat. Všem, všem, všem! Chce to vytipovat klíčové lidi, kteří vědí o dalších. Takovou klíčovou osobou je samozřejmě Zdeněk –

Oops.

Zatraceně. Přece to musí jít i bez něj. Někde musí existovat fandomový adresář, takový ten starý seznam sci-fi klubů... a pak pozvánky na S.S.S.R. a Dinocon... a taky maily v poště... a seznam odběratelů a příspěvatelů Interkomu... a seznam CKČ...

Ovšem to má u sebe taky všechno Zdeněk. Kdybychom chtěli sehnat kontakt na kohokoliv, kdo se během posledních desetiletí oťel o sci-fi, samozřejmě se zeptáme jeho, ne? Logicky! Kdo vymyslel tu blbost, že se mu o tom nesmí říct?

Musíme do toho zapojit Mišu. Ne, NESMÍME do toho zapojit Mišu – a hlavně jí nesmíme psát, protože Zdeněk má přístup k ní do pošty. Musíme jí zavolat, až bude Zdeněk pryč. To je trochu problém u někoho, kdo pracuje z domova! Ale je tu vhodné startovací okno: scifistické pondělky v knihkupectví Čáslavská.

Domluvili jsme se s Mišou. Na Nyxu jsme založili tajné auditko „OC Pětka“ (což je cosi mezi Operací Condor a Obchodním centrem Šestka, nacházejícím se poblíž Zdenkova domu) a zatáhli do celé téhle pasti pár dalších lidí. V tabulce GoogleDocs začaly přibývat adresy, vyložené ze starých mailů a podobných strašných míst. Sepsali jsme koncept Festschriftu a dopis s žádostí o příspěvek. Každý nechť přispěje tím, co mu sedne: mohou to být vzpomínky, historky, fotky a vzkazy, ale také vědecké rozbor, alternativní historie a legrácky všeho

druhu. Uzávěrku dáváme na desátého února... a píšeme vážně všem, všem, všem.

Načež je to krásné a milé, protože spousta lidí doopravdy odpoví a má z toho nápadu radost. Zatím jsou to spíš přísliby – ano, ano, určitě něco pošlu. A mezitím Pavel Poláček z Bílovce píše – „Věřím ti, koupil jsem jízdenky na Leoše do Prahy na 18.3. a buknul ubytko v centru.“ Tím je to dané; teď už není cesty zpět, když přijedou až z Bílovce, vzdáleného stovky kilometrů!

Bude Festschrift a bude oslava.

Peripetie

Desátého února mi píše zoufalá Mia E., že její syn Eda E. chce taky přispět, ale má dlouhou školu a večer ještě cosi a možná to stihne odeslat až po půlnoci.

„Klídek,“ píše. „Jsou to SCIFISTI. To znamená, že VŠICHNI, kteří napíšou, napíšou jedenáctého – a půlka jen to, že nestihá.“

„Takže uzávěrka se o den posune?“

„Ne. Tohle je jenom PRVNÍ uzávěrka,“ vysvětluju trpělivě. „My samozřejmě víme, že ji nestihne skoro nikdo, takže pak pošleme připomenutí a druhou dáme na 21. 2. Tu už stihnou skoro všichni, kteří v zásadě něco napsat chtějí. Pak budeme psát připomenutí třicátého – lidem, kteří nic napsat nechťeli, ale třeba se nechají přemluvit. Tu a tam někdo taky doopravdy zapomene a bude mít upřímnou radost, že není všechno ztraceno. No a třetí uzávěrka bude 29. 2. –“

„To není možný! To není lidský! Uaaaa! Já jsem právnička; a když se u nás řekne **termín**, tak je to **termín** a nejede přes to vlak!“

Zahanbena prchám ze sítě sociální, studem se zalykajíc; na to se nedá nic říct! Mia mě odhalila! Nežijeme v reálném světě! Nikdo! Jsme banda nezodpovědných šilenců, my scifisti! Hrajeme si tu s těmi svými létajícími talířky až do pozdního věku, kdy dětinskost plynule přechází v senilitu. Až posléze mě napadá správná odpověď, jaká by být měla. Oslovení jsou vesměs buď matfyzáci, nebo lidi kolem knih, nebo obojí, takže znají reálné výrobní lhůty, dovedou si to spočítat a dobře vědí, že správný milovník adrenalinových sportů by si domluvil tiskárnu na osmnáctého ráno a sázal by sedmnáctého přes noc... zatímco až do šestnáctého by se oddával masochistickým slastem prokrastinace. Pokud je uzávěrka dřív než patnáctého března, svědčí to jedině o bohapusté zvyklosti

pokrač. na str. 33

způsobem spojuje život jednotlivce (obvyklé rodinné trampoty, které často s grácií a humorem řeší manželka Michaela) a odvěké touhy lidstva spojené s objevováním nových světů, s cestováním do neprobádaných končin a s filosofickými otázkami s tím souvisejícími.

Pokud by bylo lze titulu něco vytknout, je to jeho minimální dostupnost. Velká knihkupectví jeho existenci zcela ignorují – málokdy jej lze zahlédnout v Neoluxoru nebo v Orbisu na Václavském náměstí. O něco častěji se vyskytuje ve specializova-

ných prodejnách, např. Krakatitu v Praze nebo Arrakis v Brně, případně – a to nejčastěji – na různých conech. I tak jsem jej nikdy neviděl ve větším počtu, vždy byl k mání pouze jediný výtisk. Toto omezení samozřejmě zvyšuje poptávku a *Slovutný Z. R.* je tedy doslova a do písmene na roztrhání. Věřme, že i přesto zůstane zachován budoucím generacím jako jedna z nejoriginálnějších a nejvlivnějších kapitol české fantastiky.

Jan Křeček

Poznej naše slavné dinosaury (sběratelská hra)

Každý správný Harry Potter zná sběratelské karty slavných kouzelníků, mimozemšťanů a dinosaurů. I každý Stopař po galaxii se s nimi zaručeně setkal. Dají se najít jako příloha v nejrůznějších obkurních potravinách, žvýkačkách a cukrovinkách. Občas vám vlezou do zapomenutých papučí nebo do lednice nebo vypadnou z šuplíčku na drobnosti, který bývá standardní součástí domácích robotů.

Můžete je získat na čerpacích stanicích raketového paliva v celé naší Galaxii a několika přílehlých. Můžete je vykopat doma na zahradě, ale jedině když překročíte bludný kořen. Někdo vám je může poslat poštou společně s useknutým dračím pařátem. Ale proč spoléhat na náhodu? Exkluzivně pro čtenáře našeho zvláštního vydání Interkomu přinášíme velevzácnou kartu největší šajby mezi dinosaury a časomágy – veleslavného a ctihodného Zdeňka Rampase. Autorkou karty je čaro-

z archivu

Diskusníci

Místo: výšková budova na městské periférii Šestého obvodu, desáté patro, kuchyňka. Podél stěn místnosti stoly s počítači. V koutě se válí hromada beden. Je přítomno několik osob: El, Í, Vé, Zet a Pé. Zatímco spolu hovoří, jejich ruce si pohrávají s drobnými předměty.

Zet vytahuje z kapsy ušmudlaný papír. Pé se k němu zvědavě naklání, co to máš, ptá se. To je superseznam pana Vrány, odpovídá Zet. Co to máte, vyzvídá El, to jsou knihy, vysvětluje Zet ochotně znovu. A assembler osmdesát osmdesát znáte, ptá se El a zvedá do výše strojepis nalezený na počítači. Myslíte, že to funguje, ptá se Í a spouští počítač, obrazovka zůstává tmavá. Třistatisíc, připomíná El cenu zařízení.

Očekávání.

Je tu zima, podotýká Pé. Je tu horko, odporuje El jemně. Mně taky, říká Í a uvolňuje si svetr u krku.

Ty seš šílenec, říká Vé do ticha.

El říká: nejsem v kondici, Pé zapisuje. Ale to nepiš, říká El s úsměvem, to je zbytečný, a stejně nestačíš všechno zapsat. Pé zapisuje.

El rozděljuje úkoly. Dnes bude zapisovat Pé, příště Zet, potom zbývá Í. S tebou jsem nepočítal, obrací se na Véa, ale můžeš, jestli chceš, a můžeš i jestli nechceš.

Přichází operátor Jelínek a spouští počítač. Místnost se naplňuje zurčením operačního systému.

Půjdem pryč, rozhoduje El. Všichni zůstávají sedět.

Měli bychom se podívat do kanceláře paní Říhové, jestli tam je paní Říhová, navrhuje El, a když ne, přesuneme se tam.

Za deset minut tam bude volno, říká dobře informovaný Zet, zatím si můžeme rozmyslet, jestli neprovedeme logoff. Vůbec, říká Zet, když chceme mluvit o matematicích, měli bychom používat pojmy z terminálové kobky, tam sedí ti praví matematici.

El nesouhlasí. Největší matematik k terminálu nesedá, říká. Uvažujeme-li matematika jako esenci, sedí u terminálu tak čtyřiceti až padesátiprocentní matematik.

Pé zapisuje. Co jsi to říkal o té terminálové kobce, ptá se Zeta. Teď už mluví o afghánských chrtech, upozorňuje ho Í polohlasem.

Ptal jsem se, zda se matematik liší nějak fyziologicky a fyziognomicky, opakuje Zet ochotně.

Já si myslím, říká Vé, že matematik je bez kontroly a neustále si zahlcuje vstupy. Pak to říká ještě dvakrát, aby si to Pé i El mohli slovo od slova napsat.

To je zajímavé, říká El, a co ty, Zete, jak ty si představuješ abstraktního matematika?

Zet objevil na bednách od počítače záhadnou bělavou hmotu, kousek ji utrl a teď nechává kolovat. Hmota končí v rukou Véa, který ji drolí na malé kousičky.

Já nevím, říká, proč si pořád chcete něco představovat, když všichni nějaké opravdové matematiky znáte, například Davida nebo Velkého Džona.

Ale, říká El, my je zas tak dobře neznáme. Myslím, že není třeba popisovat matematika úplného, stačí asi tak osmdesátiprocentní a to jsme tady všichni.

Do rozhovoru se zapojuje Í. Dobře, říká Véovi, zkus tedy popsat třeba Davida.

Ale já ho neznám, říká Vé.

Všichni se smějí nebo rozhořčeně povykují. Zet nečekaně poznamenává: Ale On je opravdu stoprocentní. A dál přemýšlí.

Trochu ho snad znáš, říká Véovi El, když už o něm mluvíš, tak bys měl vědět, v čem je to matematik.

Vé se vykrucuje, ale nakonec kápne božskou. Víte, říká, když jste měli řešit nějaký problém a nevěděli jste si s ním rady, ukázali jste ho jiným, o kterých jste si mysleli, že ho vyřeší, a oni, když ho nevyřešili, ho dali zase jiným a tak dále, až nakonec ho dostal David, ten se na něj podíval a řekl, že je to triviální, a pak to šlo zase dolů a všichni říkali, že je to triviální, až jste vyřešený problém dostali zase vy. Jenomže vám už to tak většinou nepřípadalo.

Zet říká: Taky trochu Davida znám, měli jsme ho celé dva roky na cvičení z matematické analýzy a jednou jsem s ním jel v tramvaji.

Všichni se smějí. El se obrací na Péa: To bych si napsal, říká. Pé se přestává smát a zapisuje.

pokrač. na str. 34 ►

dějka Sargo. Pozor: když se na kartu budete dlouho upřeně dívat, obrázek se začne pohybovat. Neděste se! Nezapíjejte ho! Je vzácný a chráněný!

— sargo + red. —

dokončení ze str. 31 ►

a pohodlnosti nás organizátorů, kvůli které už ve svém věku nechceme pít kafe ve čtyři ráno.

Takže... ano, já se k tomu přiznávám. Jsme odhaleni! Ale tím víc děkuji všem, kteří šetřili naše žaludky a nervy a poslali to včas.

Katastrofa

Čas plyne. Blíží se druhá uzávěrka. Odpovědi se scházejí.

A tu náhle... se vynořuje pozoruhodná a temná skutečnost.

Historiky se Zdeňkem – nejsou. Prostě – **nejsou**.

Všichni ho samozřejmě znají. Všichni s ním někdy mluvili, milionkrát ho potkali na conu, trávili s ním čas a vnímají jeho přínos a vliv. Někdo ho pokládá za spasitele a zachránce české sci-fi, někdo za démona a nejtemnější postavu české – dtto (ano, i takoví mi napsali – čímž potvrdili starou internetovou pravdu, že velká osobnost se pozná podle toho, že má své dvorní hejtry). Zdeněk je všudypřítomný. Zasáhl do života spousty lidí. **Jen si nikdo nepamatuje žádnou konkrétní, přesnými časoprostorovými souřadnicemi určenou historiku!**

Tohle není dojem; to je ověřený fakt. Až budete listovat tímto Festschriftem, uvidíte, že je tu spousta vtipných apokryfů a alternativních historií, ale jen velmi málo příhod s pointou, které se doopravdy staly. Když už si někdo vybaví konkrétní vzpomínku se Zdeňkem, je to spíš vzpomínka na rozhovor či setkání. Asi největší drama je politický thriller od Jity – který ovšem popisuje událost, kterou Zdeněk nezpůsobil a v dané chvíli o ní vůbec nevěděl. A tak je to se vším.

Milovník konspiračních teorií okamžitě vidí vysvětlení. **Zdeněk není reálná osoba. Je to jen kolektivní halucinace, kterou vysílají do našich mozků záluďní ještírky z oběžné dráhy, aby ovládli lidstvo! A tajná Operace Condor se to snaží odhalit!**

Milovník dvojitych konspiračních teorií má ovšem lepší verzi: **Zdeněk je ve skutečnosti kolektivní halucinace, kterou kabalisticky vyvolala tajná společnost Thule, aby zmobilizovala lidstvo k obraně před záluďnými ještírkami.**

Ale milovník Occamovy břitvy to rozsekne. Vysvětlení je mnohem prostší.

Vždyť o kom se vyprávějí vtipné historky?

Přece o lidech, kteří někde něco zpackali, ztratili, zničili, zapomněli či pozvraceli. Osoby, které jsou zdrojem takového folklóru, jsou zároveň také generátorem katastrof. Pro své přátele představují permanentní ohrožení života, zdraví, majetku a nervů – zcela v duchu zeměplošské kletby **ať žiješ v zajímavých časech**. Tohle Zdeněk nedělá. S prozíravostí a taktem sobě vlastním se jenom nenápadně tu a tam vynoří a homeopaticky zapůsobí. Napraví zpackané, najde ztracené, zalátá zničené, připomene zapomenuté (co dělá s pozvraceným, o tom prameny mlčí).

Já mám samozřejmě vlastní hypotézu: **Zdeněk je mimozemská houba**. Přežívá ve svém rozsáhlém podhoubí, které se táhne stovky kilometrů pod celou českou kotlinou a přilehlými Tatrami, a v této oblasti se může manifestovat i jako nadzemní část: když jsou podmínky příznivé, z mycelia zkrátka vyroste klobouk a třeň. Tím se elegantně vysvětluje jeho schopnost být na více místech současně a všechno stihnout (vždyť fruktifikačních orgánů může houba mít, kolik se jí zlíbí) a také omezení výskytu na jednu lokalitu (no viděl někdy někdo Zdeňka v zahraničí? Všem cestám se pochopitelně vyhýbá!). Mycelium je zároveň přírodě velice prospěšné, protože umožňuje podzemní transport živin a chemických prvků a jejich výměnu mezi organismy. Jenže tohle je jen moje hypotéza, kterou se mi zatím nepodařilo prokázat. Spousta lidí mi to jednoduše nevěří!

Konkurenčních hypotéz je celá řada a vesměs je tu najdete. Celé toto zvláštní číslo Interkomu je pokusem prozkoumat zvláštní přírodní úkaz, který Zdeněk představuje. Není to snadné, protože použít se dají akorát echolokátory; nad terénem je mlha. Z mlh se vynořuje cosi postmoderního. Pořádně popsat to asi nepůjde. Blížíme se, blížíme! Tedy... asymptoticky. Zkusíme o něm chvíli mluvit, a pak budeme rezignovaně mlčet.

Brala bych jako velkou poklonu a Zdeňkovu naprosto ohromující přednost, že se o něm vlastně nedá říct – NIC.

Dopsáno po uzávěrce: Je patnáctého ráno a děláme poslední korektury. Dopadlo to jako vždycky.

Vilma Kadlečková (Klímová) ■

Vypráví Vě: Jednou jsem si od něj chtěl půjčit jednu matematickou knihu a on mi řekl Prosimvás na co VY to můžete potřebovat a já jsem řekl na diplomku a on mi ji na chvíli půjčil. Ale pak jsem to stejně nevyřešil a nakonec se na státnici ukázalo, že ten můj problém řešil i David, už dva roky a taky ho nevyřešil. Mimochodem, já nemám státnice, takže jako na matematika na mě nekoukejte.

El říká pochvalně: To je taky znak génia.

Já když jsem dělal státnice, říká Zet a vypráví, jak dělal zkoušku z homologické algebry. Připojuje se Í a vyprávějí oba. Samozřejmě jsem ji udělal, končí pak svůj projev Í, i když to vlastně vyřešil examinátor za mě.

To ale spíš vypovídá o kontaktu matematika s našincem, než o samotném matematikovi, namítá Pé.

A co ty, Pé, obrácí se El na Péa. Máš nám co říci o abstraktním matematikovi?

Pé se zvrátí v židli a začne vypočítávat známé matematiky. Třeba Zajíček, říká Pé, nebo Vopěnka – ale to je spíš filosof...

Tak, říká Zet, to je správná připomínka, tady všichni vidíme, že matematik není konečný stupeň vývoje. Ještě nad ním je metamatematik.

El se směje. To je takové to rozdělení matematiků, směje se, matematik, metamatematik, a na druhé straně matematik-ndorost.

Í a Zet se zabrali do rozhovoru o jednom jejich společném známém metamatematikovi. Matematik, cituje Zet volně dotyčného, je duální pojem k pojmu problém.

Diskuse ustrne a všichni horlivě zapisují.

Mně se zdá, říká Vě, že deset minut už uplynulo.

1

Místo: kancelář paní Říhové. Počítač a operátor Jelínek byli nahrazeni květinovou výzdobou. Na psacím stole je psací stroj, na jiném psacím stole je hromada úředních dokumentů. A tak dále.

Osoby však zůstávají stejné.

Myslím, že mi brzo dojde papír, říká Pé.

My v tom máme bordel, poznamenává Zet, rozhlížeje se zachmuřeně po kanceláři. Zet sdílí kancelář s paní Říhovou a sedí za svým psacím stolem. Ostatní sedí různě.

Ted' je myslím řada na mně, říká El. Pokud k tomu už nic nemáte.

Tak já bych řekl, že matematik je fundován geneticky. Takové to procento, kterým měří matematiky třeba tady Pé, to se mi moc nelíbí. Zdá se mi, že matematik je matematikem takřkajíc ve více rozměrech.

Í si v zamyšlení omotává nos papírovou lepicí páskou, Zet se stále mračí. Vě okusuje tužku.

Myslím, že mi dochází papír, říká Pé. Nějaký bude ve skřini, podívej se tam, navrhuje Vě.

Ozve se zatūkání na dveře, vchází vedoucí Vajnrt. Já si tu něco naklepu na stroji, říká a usedá k psacímu stroji, vystrnadiv odtud Věa.

Já bych řekl, pokračuje El, listuje ve svých papírech, že matematik je charakterizován těmito základními vlastnostmi.

Došel mi papír, oznamuje Pé.

2

Nevím, jestli je tomu skutečně tak, říká zamyšleně Í, zatímco Pé sestupuje ze židle se zbrusu novým kroužkovým blokem v ruce. V definici, kterou jsi uvedl, mi schází ta jakási specifická estetika, kterou matematik hledá a nalézá.

Nevím, zda přesně rozumím, co tím myslíš, říká El. V odborné literatuře se píše i o různých obsedantních neurózách.

To už záleží na individuálním přístupu, říká Í poněkud prudce, můžeš to zvednout, nebo pokydat.

Do rozhovoru se vkládá Zet. Pravdu máte oba dva, říká rozhodným hlasem. Platí to, co řekl El a k tomu i to hezké, o kterém mluvil Í.

To je ale rozhovor, říká vedoucí Vajnrt, vypíná psací stroj a odchází.

3

Tužka, kterou okusoval Vě, konečně praská. Zet v této souvislosti vzpomíná jakousi sci-fi povídku o termitech.

Neříkal jsi, ptá se Pé Ela, že se matematik vyznačuje zvidavostí?

Říkal, souhlasí El. Matematik se vyznačuje zvidavostí a schopností abstrakce.

Mně se zdá, říká Pé, že to hledání estetiky je jakousi formou zvidavosti.

To ne, odporuje Zet, takový dvacetiprocentní matematik netrpí zvidavostí, ale pouze krásou.

Vě se vrací ze skříně se zásobou tužek. Pé se zamýšlí a přestává psát.

Četl jsem článek v jednom japonském časopise, říká Í. Jeden matematik znal ve třech letech patnáct set znaků.

Souhlasím, říká El. Představivost je schopnost manipulování s abstraktními pojmy. Jakže? ptá se Pé, který by rád navázal přetřeznou nit zápisu. Místnost naplňuje hluk ořezávků.

V podstatě máš pravdu, říká Í.

Zet, stále nervózněji pokukující po hodinkách, využívá odmlky a mizí, údajně telefonovat.

Zet požaduje závažný fakt, říká Vě od tužek, závažný fakt je ten, že se blíží konec pracovní doby.

Abychom tedy k něčemu dospěli, říká El. Jak se díváte na tu – řekněme – definici? Dá se podle ní rozpoznat abstraktní matematik?

Ořezávátko láme tuhu, Vě však ořezává dál. Hluk činí zúčástněné neklidnými.

Přidal bych ještě tvůrčí činnost, říká Í.

Praskot lámaného dřeva konečně vyvolá všelidovou vzpouru proti Véovi. Ten se zachmuřeně stahuje do kouta, zanechává tužky na Zetově stole. Později nalezne na věšáku svůj klíč a odejde.

Abstraktní matematik je, říká Í svou definici. Pé ale už nepíše.

El je rozhořčen, píše Pé o chvíli později, ale bez dalších podrobností.

4

Příští den nalezne paní Říhová svůj stůl posypaný pilinami, mezi nimiž jsou zbytky polámaných tužek. Zakrouží hlavou nad tou spouští, a pak vše smete do koše.

Jako obvykle.

listopad 1983, květen 2004

Petr Hanuš ■

Poznámka autora: Tento text byl sepsán již před dvanácti lety a bohužel, jak jsem již naznačil, nemohu zcela vyloučit,

že oslavenec již tehle zápis vlastní :((Sice si nevzpomínám, že a kdy bych mu ho dával (k padesátinám asi ne, už tehdy jsem všechno dělal na poslední chvíli), ovšem to samozřejmě nic neznamená... jeho archivy jsou pozoruhodně rozsáhlé... a moje paměť zvláště mizerná... Beru to tedy jen jako nejpřesněji zachovanou svou vzpomínku z té doby, díky poznámkám.

Poznámka redaktorky: Náhodou, i kdyby to před dvanácti lety Zdeněk četl, asi teď nepůjde do krabice ve sklepe to hledat, aby si to na své narozeniny znovu oživil! Takže je hodnotou samo o sobě už to, že je to vyhrabáno a po ruce!

Civilizační šok

V neutěšené, šedé a nudné době totáče na mě setkání se sci-fi komunitou působilo, jako bych nečekaně narazila na osvěžující oázu. Rampasovi v této komunitě tvořili trvalou jistotu, jakýsi pevný bod, kolem kterého všechno kolotalo a proměňovalo se, od různých lidiček a uskupení, kterými jsem procházela (Desítka, Spectra, Klub zneuznaných géníů...) přes vydávání fanzinů a pokusy pronikat do „kamenných nakladatelství“ typu Mladé fronty až po cony, na které se fanové sjížděli na různá místa tehdejšího Československa. Byla to krása, tolik nadšenců pohromadě!

Své setkání se sci-fi jsem vylíčila zřejmě v roce 1987 takto: „Jednou se mi dostalo do ruky něco od Vonneguta, myslím, že Kolíbka. Byl to pro mě šok. Jak ten člověk dokáže psát přesně to, co doopravdy chci číst, co nacházím v jiných knihách jen po kapkách? Jak to vymýšlí? Co ještě napsal? Pak jsem si ještě přečetla Grotesku a Jatka č. 5 a bylo mi jasné, že už nebudu psát ukňourané deníčky nepochopených žen, ale sci-fi. Vonneguta jsem myslím nikdy nenapodobovala z toho prostého důvodu, že bych to nedokázala. A pokud jsem ho přece jen napodobovala, nikdo to nepoznal.

Parcon 85 pro mě byl úžasný zážitek. Poprvé v životě jsem spatřila video, bohužel nefungující. Nevydržela jsem čekat, až začne fungovat, a o půlnoci jsem šla spát...“

Ale zpátky ke Zdeňkovi. Svým klidným, nevtrávným, leč vytrvalým způsobem vydržel být motorem domácího fandomu neuvěřitelně dlouhou dobu, doslova celoživotně, zatímco různí hluchnější, okázalejší a ambicióznější jedinci se zjevili, zazářili, vybuchli a zase zmizeli... a myslím, že bylo Zdeňkovou velkou zásluhou, že se náš fandom nerozpadl po listopadu 1989, protože v té době se změnilo úplně všechno. Za totáče si naši fanové doma na koleně překládali angloamerickou sci-fi a šířili ji ve fanzinech a v samizdatových publikacích, případně si na setkáních pouštěli nedostupné filmy na videu, ale počátkem 90. let se trh s knihami docela rychle nasýtil a lidé všeobecně přestávali mít čas na setkávání s kamarády a na různé koníčky. Fandom ale přežil!

Objevila jsem zápis z jedné výroční schůze RUR (rok nevím a nejsem si jistá, zda jsem to zapisovala já), z nějž je krásné vidět Zdeňkův talent pro jemný humor, „understatement“ a udr-

žování jakéhosi minimalistického, nicméně spolehlivého stylu, podle kterého pak věci doopravdy fungovaly.

Zkratka W = Vláda Veverka (kdo ho neznal – hyperaktivní organizátor a propagátor komiksů)

W: Pořadatelství ankety Souček...

Rampas: Ludvík.

W: Visí ve vzduchu...

Rampas: Nevisí...

Čierny: Lidi utíkají!

Dotaz z pléna: Tady se bude hlasovat? Nejsme usnášeníschopný!

W: Nejsme SSM, takže nás nemusí být nadpoloviční většina!

Dotaz z pléna: Takže může hlasovat i jeden člověk?

W: Prosil bych příspěvky členů předsednictva!

Rampas: Snad podle abecedy...

W: Adamovič!

Adamovič: Zajímalo by mě, kde jsou adresy členů ediční sekce.

W: Prosimvás, to tady teď neřešte! Jak na tebe působil klub a todlento?

Adamovič: Jak to myslíš? No – jde to.

W: Březina! Co je s tím Žabákem?

Březina: Nó, ÚKDŽ se bude podílet nefinančně...

W: A teďka zdrcující kritiku!

Březina: Nó, já jsem to čekal horší...

Čierny (bez vyzvání, energicky): Na mě to tady působí jako lepší Polská, sekce nedělají schůze, kdo se přihlásí, neví, co má dělat. Na nástěnce není napsáno, že začátky jsou v 19.00.

W: Bylo to tam! Někdo to ukradl!

Čierny: Například začátkem června chceme pořádat con pro děti, členové by se měli zapojit, například dělat uvaděče ve sci-fi maskách.

Jirkovský: Fanzin byl zkroutnutý, první verze nebyla nejhorší, jenže co z toho pak vzniklo, to máte teď doma. Ale je fajn, že se tady lidi setkají...

Rampas: S něčím jsem nesouhlasil, leč nestačil jsem si tak rychle udělat poznámku... asi to, že jsme ještě za ty roky nevyřešili problém Polské versus...

Hlaváč: Člověk!

Hlas z pléna: V Plzni to říděj úplně perfektně!

Rampas: No tak Plzeň je můj vzor ve všem! Co je ve mně dobrého, je z Plzně.

Pražák: Desítka nebo dvanáctka?

Rampas: Jde o ten konflikt Roura kontra ideální klub, nazvěme ho egonokracií, kde se sekce scházejí v pravidelných intervalech, všechno funguje... hm, jenže tak to nefunguje v žádných strukturách v okolí, co známe... (smích, oživení v sále) Řešení mnou navrhované krizi úspěšně prodlouží. Totiž volné setkání by mohlo být už od pěti, pro nezletilé...

Hlas z pléna: Maj školu!

Rampas: To je tvoje věc!

A tak dále...

Ještě jeden střípek z mých zápisků, ilustrující Zdeňkovu schopnost věci tak trochu jemně shazovat a odpatetičkovat (tedy zbavovat patosu). Popisují zde diskusi s dobovými intelektuály, pány Pecharem a Mezdrickým, o identitě a poslání českého národa, o naší odpovědnosti za vývoj společnosti apod.

„Pan Mezdrický uzavřel, že jakákoli literatura by se měla zabývat dějinnou odpovědí na dějinnou otázku, a jestli si myslíme, že ne, tak že už nám nemá co říci. Zeptala jsem se na Švejka, v tom je podle mě ta odpověď zcela jasná. ‚Nejodpornější postava!‘ zvolal pan Mezdrický.

Po jejich odchodu se Zdeněk Rampas zamyslel a řekl, že on osobně patří ještě k jiné vrstvě, a to k hedonistické elitě.“

Eva Hauserová ■

Jak jsem ke sci-fi přišla

Tuhle mě zaskočil Šimon, když se mě během nějakého povídání nevěřicně zeptal: A ty si taky čítala SF?, jako kdybych se do fandomu vloudila nějakým nekalým způsobem. No jistě, Šimone, že četla! Lapnul mě v roce 1971 Troska, resp. ostravské vydání Zápasu s nebem s Rotreklovými ilustracemi. Chronologii následně vyjmenovaných SF prací neuvádím, chtělo by to hodně hledání, ale do paměti se mi nesmazatelně zapsalo: Rex Star v Ohníčku, tamtéž převyprávěné povídky ponejvíc opět s Rotreklovými ilustracemi (např. Bradbury – Návštěva, Samovy horké párky, na jejich základě jsem v knihovně rodičů objevila Marfánskou kroniku a pokusila se o několik ilustrací k ní, Lovci H. Harrisona, Pátek – při něm jsem brečela, Až pro ohnivě slunce a mnoho dalších, dosud je mám pečlivě vytrhané, nalepené v tvrdých deskách s krasopisně vyvedeným názvem). Potom jsem začala dohledávat další Trosky a objevila mnoho jiných autorů SF.

Z vyslovené dětských let si už toho moc nepamatuju, jenom snad po štrachání v místní knihovně Jefremova, ono toho asi taky moc nebylo, ale později mezi mé favority patřila Vesmírná odysea (pamatujete, vydání Svoboda – Omnia, paperback, šedá mrňavá písma na nebeleném papíře, já tu svoji knihu skoro vyčetla, že už ani nebyly vidět J). Ale i ke kuriozitkám se občas vrátím – co taková Tonke Dragtová a její Planoucí lesy Venuše?

Taky jsem objevila Sedmičku pionýrů. Tam vycházely na pokračování romány převážně ruských/sovětských autorů, ale skvěle je ilustroval M. Havlíček. Jeho ilustrace Mlhy či Ladoga se nehlásí byly velmi pěkné a dotvářely atmosféru při čtení.

Otec přinášel ze zaměstnání Čtení (rozuměj o Sovětském svazu) a Sputnik – pro změnu tuším měsíčník vydávaný SČSP (pro neznalé a neofany – Svaz československo-sovětského přátelství). Vycházeli tam nejen sovětská autoři, ale občas i Asimov, výjimečně (zejména do Čtení) byl propašován někdo ze spisovatelů západních.

Z obou těchto měsíčníků (měly formát cca A5 na výšku) jsem pochopitelně taky trhala, pérové ilustrace občas též kolorovala, je toho úctyhodný špalek – opět bez poznámky, ve kterém čísle kterého ročníku se konkrétní povídka nacházela.

No a na střední a po střední škole jsem sledovala Knižní novinky, občas stála ve frontě, občas zašla do Planetária (dosud mám grafický list vydaný u příležitosti pořadu Vesmírná odysea).

Vyvrcholením se stal cyklus SF filmů promítaných v kině Ponrepo (podzim - zima 1982, ve frotách jsem se klepala, lepší to bylo zjara 1983). Ponrepo tenkrát sídlilo v Letohradské ulici – nad Štrosmajerákem za hotelem Belvedere.

O existenci tohoto cyklu se zasloužil Marcel Grün, současný ředitel HaP Praha. Protože tenkrát jsem už chodila do práce, nemohla jsem pokaždé stát frontu na lístky, tak jsem do toho zaangažovala svého o pět let mladšího bratra. Ve frontě jsem poznala: Toma Jirkovského a jeho tenkrát ještě Alenu, Dalibora a Danu ještě ne Čáповy, Vlášku Kejvala a jistě další, na které moje děravá paměť už zapomněla.

Taky jsem zažila kulturní šok. Představte si, když se děvče, které dosud zažilo větší shromáždění lidí jen ve škole či na povinných schůzích ROH nebo SSM, ocitne na oficiální akci, kterou její pořadatel zahájí slovy: „Dámy a pánové“. V tu chvíli jsem pochopila, že sci-fi je možná i ve skutečnosti.

Grün provázel promítání filmů jednak informacemi o filmu samotném, druhak vyprávěl zážitky spojené se získáváním kopie a vysvětlováním, proč potřebuje právě tenhle film, a třeták se občas zmiňoval o klubech fanoušků SF. Když se tak stalo asi potřetí, sebrala jsem odvahu, počkala si na něj, zařadila se fronty diváků chtivých diskuse a požádala ho, zda by mi mohl říci, kde se taková lidé scházejí v Praze. Moji otázku slyšel o kus dál stojící blondák a pozval mě na Větrník na kolejí Hvězda na jejich schůzku. Byl to Pagi.

Naštěstí se Hvězda nachází nedaleko paneláku, kde jsem bydlela s rodiči, tak jsem se tam v památný den 11. května 1983 vydala. Byla jsem pěkně vykulená, kam že se to vypravuju, nějak jsem klubovnu našla, to už mi vyšumělo z hlavy, představila se přítomným klukům a mladým mužům a po zhodnocení svých schopností a možností nabídla pomoc při opisování Villoida (SF časopis ťukaný psacím strojem na blány). No a pak na schůzku klubu dorazil Zdeněk – a bylo to. Svatba byla bez 3 dnů za 13 měsíců.

Michaela Rampasová ■

Rozhovor – Zdeněk Rampas

*Doživotný prezident Československého fandumu Zdeněk Rampas je jeden z jeho nejstarších členů, takže ho spoluza-
kládal. Nайдete ho na každém významném cone či fandumové
akcii a nám starším je velmi příjemné ho tam vidět. Mladší
fanovia asi nevedia, že on má aj niekoľko ďalších titulov, ktoré
sa vo fandome udeľujú. Tak sme sa o nich porozprávali – sa-
mozrejme, aj o začiatkoch fandumu, Slovákov v tom čase,
jeho delené či súčasnej pozícii.*

Asi nie som jediný, kto nemá jasno v tom, ako je to s tvojimi fandumovými titulmi. Mohol by si ich našim čitateľom objasniť?

To má, jako všechno, co souvisí zároveň se mnou a s ČS fandumem, dlouhou historií. Začalo to asi tím, že jsme si do adresy na dopisy (tehdy posílané pomalou papírovou poštou) začali psát místo „pan“ slovo „fan“. Pak byl v roce 1983 udělen první Mlok a o dva roky později první Ludvík a fanoušci začali psát dotyčným za jméno **M**, potažmo **L**. Když bylo založeno napůl recesistické sdružení účastníků všech Parconů od roku 1982, začali jsme jeho členům psát za jméno **C** a nejspíše v té době si někdo povšiml, možná jsem to byl i já, že jde o římské číslice. Fandom byl tehdy svým způsobem hravý a tvořivý a začali jsme tedy vymýšlet pravidla pro ostatní ceny a zbylé římské číslice. Nositelé ceny Ikaros si mohli za jméno psát **I**,

ale to se nikdy moc nerozšířilo z důvodů odvěké netečnosti redakce Ikarie. Nositelé ceny Dráček později přirozeně získali písmeno **D** a tuším, že nějaké návrhy padly i pro **V** a **X** pro držitele ceny Akademie SFFH (**V** vítěz kategorie, **X** uvedení do Sině slávy).

Já občas ještě i dnes za svým jménem nacházím písmena CML, což rozhodně neznamená centrální mozek lidstva, a před ním SFDr., což byl doktorský titul, který uděloval klub SFK Castor – Aliens ze Spišské Nové Vsi. K titulu patřila i soška mozku na nožičkách, kterou věnoval výtvarník Igor Melicherčík. (Titul získali ještě Jozef Žarnay, Miloš Podpěra, Ludmila Freiová, Mio Butora ...) Vedle toho, a na to ses možná ptal, jsem presidentem Československého fandumu, to ale není titul, leč funkce, byť dnes spíše čestná, ale zato doživotní :-)

Si jeden ze služobně nejstarších členů československého fandumu. Ako si sa doňho dostal?

Jednoduše, založil jsem si ho. Tedy ještě s několika spolužáky z MFF UK Praha a ne hned fandom, ale první československý SF klub, později známý jako Villoidus. Vznik tohoto klubu inspiroval další fanoušky k zakládání podobných klubů a Pavla Poláčka ke svolání prvního národního (dnes bychom řekli celostátního – federálního) conu, od roku 1983 známého jako Parcon. A první Parcony konstituovaly tvar a strukturu fanouškovského hnutí na dalších dvacet let.

fotogalerie

1. Ondřej Neff, Zdeněk a Pagi, Parcon 89 v Olomouci
2. Zdeněk odhodlaný, Parcon 90
3. Zdeněk řečníci, Parcon 91,

5. Krásná neznámá, Zdeněk, Šimon, Parcon 91
6. Zdeněk, Parcon 92
7. Zdeněk nostalgický, Parcon 92
8. Egon, Miša, Zdeněk, Richard Podaný, Eva Hauserová, Minicon 93

4. Vlado Srpoň, Zdeněk, Šimon Schuster, Parcon 91

Ako si spomínaš na ľudí a atmosféru začiatku 80. rokov, keď sa náš fandom budoval?

Mnozí z nás, možná väčšina tahounů SF hnutí, to nebrali jako zábavu, ale jako poslání, považovali jsme se za ostrůvky pozitivní deviance v moři oficiálního blbství. O kariéru jsme nestáli, ta byla podmíněna členstvím v KSČ, peněz vydělávali všichni tak nějak stejně, ať do práce jen chodili, nebo tam mohli vypustit duši, takže v tomto směru to nebyla až taková oběť, nicméně několik fanoušků třeba nedokončilo studia nebo se jim rozpadla rodina, protože až příliš času věnovali práci pro hnutí. Každý neměl tak chápavé a obětavé zázemí jako já.

Ktorí Slováci ti z toho obdobia utkveli v pamäti a prečo?

Samozřejmě mi utkvěli šéfové a tahouni slovenských SF klubů: Vlado Srpoň, který dokázal uspořádat Parcon 90 v Bratislavě i přes revoluční změnu režimu, Mio Butora, pořadatel Parconu a dvou desítek Tatraconů, Miro Páříčka, Martin „Simon“ Schuster a Peter Pavelko, dlouholetí předsedové ČS fandomu na Slovensku, Peter Zvalo, který se po návratu z Porady SFK (1985) dostal do hledáčku tajné policie, dokonce mu zabavila fanziny. A třeba i máma současné předsedkyně slovenského fandomu Blanka Kováčová.

Vzpomínám si ale i na pár v té době do klubů plně neintegrováných individualit, novináře Miloše Ščepku, vydavatele fanzinu Rozcapyň bobor, malíře Juraje Maxona, spisovatele Jozefa Žarnaye, sběratele Pavla Melichárka, spisovatele Petera Uličného...

Začiatok 90. rokov priniesol rýchlo po páde komunizmu aj rozpad Československa. Ktorá z týchto udalostí mala podľa tebe na fandom väčší dosah?

Mám za to, že důležitější byl pád komunismu, tedy hlavně návrat k přirozené nedeformované nebo v našem případě méně deformované ceně času a práce. Čeští a slovenští fanoušci méně spolupracují a méně se setkávají nikoli proto, že už neexistuje Československo, ale proto, že na to nemají dost času a peněz, tedy alespoň ve fanouškovských generacích, o kterých jsem mluvil doposud, je to tak.

Keď porovnáš delenie Československa s „delením“ fandomu, čo budú najmarkantnejšie rozdiely?

Bohužel výše zmíněné omezení kontaktů se nevyhnulo ani mně, na Vartovce jsem nebyl ani nepamatuju, nejdřív jsem zpoehodlněl a pak přišly i zdravotní komplikace. Ale snad se zase ukážu na Tatraconu. Takže každé srovnávání bude spíš taková dojmologie... Český fandom organizovaný v ČSF v současnosti zestárl a nemá prakticky mladou krev, tomu se, mám dojem, na Slovensku podařilo vyhnout.

Polovica 90. rokov znamenala nástup nových vydavateľstiev, predajní, autorov. Fantastike sa začína dariť, prví autori (např. Adams či Pratchett) sa dostávajú k mainstreamovému čitateľom. Scifi sa dostáva do televízie, Potter,

Pán prsteňov a Matrix valcujú kiná. Čo v tom období ešte scifistom chýbalo a čo sa začalo strácať?

Opět na to pohlížím generačně, to, co popisuješ, je asi přirozený stav, z SF hnutí se stal koníček, zábava a pro pár lidí příležitost k obživě. My jsme své prožívání SF chápali jako poslání a jako povinnost, kterou jsme na sebe dobrovolně vzali. Když byl někdo jediný, kdo něco mohl pro fandom či SF udělat, tak chápal, že to udělat musí. Něco z této etiky v nás stále přežívá a bohužel je to dnes spíše na škodu věci, brání to vzájemnému pochopení různých generací. Dnešní fanoušek (se kterým se dostanu do kontaktu) obvykle studuje alespoň dvě vysoké školy, od druhého ročníku si vydělává, má spoustu dalších povinností, a můžeme na něčem spolupracovat, jen pokud zrovna nemá zkoušky, práci, rande či jej k něčemu nepotřebuje jeho rodina. Asi je to přirozené a správné pořadí, ale vede k tomu, že se dnes věnuji věcem, které se dají zvládnout v malém počtu lidí, jako je vydávání Interkomu či pořádání Akademie SFFH. Koneckonců i loňský Dinocon jsme uspořádali ve třech lidech, ale pravda, málem mě z toho klepalo.

Tretie tisícročie prináša nástup „mediálnych conov“, ktoré v Čechách organizuje hlavne Vašek Pravda a u nás Robert Žitňan. Ako sa na nich cítiš?

Dřív jsem se na všech conech, i takových, kde jsem neměl s jejich pořádáním nic společného, cítil spoluzodpovědný za spokojenost přítomných fanoušků, členů fandomu. Mrzelo mě, když jsem tam zahlédl v davu osamělé nováčky. Na dnešní cony (mám ten dojem) jezdí lidé už zorganizovaní a předem nachystaní na to, že jej celý stráví na té „své“ linii. V podstatě se na nich ani já nechovám jinak, obvykle jsou-li v Praze, zajdu ze čtyřdenního conu na jedno (sobotní) odpoledne, projdu sály, abych zjistil, kdo ze známých je také přítomen, a pak setrvám na takzvané literární linii, která se spíš už jen ze zvyku věnuje psané literatuře. De facto se také už chodím jen pobavit, má představa dobré zábavy ale předpokládá komunikaci s lidmi, kteří jsou chytřejší než já a vědí věci, o kterých mám mnohdy jen mlhavou představu. Čili se na mediaconech, brzy už spíše festivalech popkultury moc nepobavím. A když jsem nucen volit mezi večírkem pro něco málo přes desítku inteligentních a zajímavých lidí a megaconem pro tisícovku lidí, volím menší společnost.

Ako hodnotíš súčasný fandom a čo by si si prial, aby sa v ňom v najbližšej budúcnosti zmenilo?

Aby si ČS fandom v ČR našel cestu k mladým fanouškům a oni k němu. Protože, ač si to nepřipouštět, i oni jednou zestárnou (a dospějí) a jejich dnešní zábavy je začnou nudit, ale možná tu už nebude nikdo, kdo by jim zprostředkoval kontakt s něčím jiným, a náplní jejich života se stane leštění mercedesu, vození dětí do kroužků a vydělávání na to všechno, přerušované jen dovolenou a časem stráveným na Facebooku.

Rozprával sa Martin Králik
(přetištěno z e-zinu Jupiter) ■

TYRANŮV PÁD

Píše ŠKRBLÍK

Kreslí FISCHER

Další kulatiny v roce 2016

80: Radomír Klabal;

70: Marcel Grün, Ivana Holzbachová, Slavomír Katolícký, Lubomír Kusák, Josef Pecinovský, Miloslav Pilecký, Karel Sýs, Jaroslav Veis, Zdeněk Volný;

60: Ján Fabian, Vladislav Gavlas, Petr Hanuš, Ingrid Hanušová, Petr „Pagi“ Holan, Lubomír Klimek, Zdenka Mócová, Miroslav Páříčka, Boris Porošin, Jana Rečková, Sławomir Sączek, Lubor Studecký, Pavel Šrédľ, Richard Šusta, Anna Velichová;

50: Radomil Dojiva, Martin Gilar, Jan Mikuláščík, Ondřej Müller, Jan „Gilhad“ Obdržálek, Peter Pavelko, Alexandra

Pavelková, Václav Pícha, Roman Průcha, Pavel Smolka, Roman Sochor, Jiří Šneberger, Lubomír Šovčík, Milan Vaculík, Pavel Vachtl, Ján Žižka;

40: Viliam Búr, Michal Hvorecký, Martin Jaroš, Tomáš Kohl, Ondřej Králík, Tomáš Němec, Robert Pilch, Jan Podhajský, Lenka Spielvogelová, Karel Veselý

... a jistě i jiní, kteří nám bohužel unikli. **Všem gratulujeme!** Podrobnosti najdete v **Kdo je kdo v české a slovenské sci-fi**, interkom.vecnost.cz/whosf/whosf.htm a interkom.vecnost.cz/who/

Legenda ke galerii fotografií

1. Dva prezidenti na bankovce – Šimon a Zdeněk; zdroj: Dáreček
2. Plkon 27. 7. 1985, v dolní řadě Franta Hlouš, Tomáš Štípský a Zdeněk
3. Kounov 16.-17. 6. 1984
4. Cesta z Tatraconu 1. 9. 1985 – zde bych si dovolil upozornit na velké Zdeněkovy protahování a rozcvičení po dlouhé cestě Škodou 105 ve 4 lidech, se stanem, spacáky a videotechnikou ADY, kterou jsme vezli do Prahy
5. Pořád cesta z Tatraconu
6. Cesta z Tatraconu
7. Cesta z Tatraconu
8. Kounov 16.-17. 6. 1984
9. Promítání diků u Rampasů, 02/1986
10. Promítání diků u Rampasů, 02/1986
11. Minicon 27. 10. 1984
12. Minicon 27. 10. 1984

13., 14. a 15.

V redakci Světelných roků, 4. 11. 1984

16. SF víkend s dětmi

3. 11. 1984

17. Mlejn u Nových Hradů 3.-6. 8. 1984

18. SF víkend s dětmi

3. 11. 1984

19. SF víkend s dětmi 3. 11. 1984

20. Tatracon 1985

21. V redakci SR (Světelných roků) 06/1984

22. Mlejn u Nových Hradů 3.-6. 8. 1984

23. V redakci SR (Světelných roků) 06/1984

24. Parcon 97, (Zdeněk, P. Konupčík, Ondřej Neff, Vlado Ríša)

25. Parcon 99,

Randall a Zdeněk

26. Parcon 96, Ondřej Neff,

Vlado Ríša, Zdeněk

Rampas, Petr Konupčík

27. Parcon 97, Ondřej Neff,

Zdeněk, Miša

28. Parcon 2000,

Zdeněk a Josef Vašát

29. Parcon 2011, Petr

Konupčík a Zdeněk

30. Parcon 2005,

Pagi a Zdeněk

31. Parcon 2008, Zdeněk a Václav Pravda

32. Istrocon 2003, Miša, Zdeněk a Miro Butora

33. Parcon 2005, Zdeněk, Pagi a Silver

34. Parcon 2001, Martin „Marvin“ Žourek,

Zdeněk, Miša, Pavel Rampas,

za nimi Ivan Alakša

35. Parcon 2004

36. SSSR 2006 v hospodě Skanzen,

Zdeněk a Pagi

37. Porada 2002

38. SSSR 2006

39. Parcon 2008

40. Parcon 2008

41. Parcon 2007

– Parcoráni

42. Parcon 2010 – Hana Pěchulová, Zdeněk,

Jiří Doležal a jeho manželka, Mirek Dvořák

43. Parcon 2007

– Ondřej Neff, Vlado Ríša, Zdeněk a další

44. Parcon 2010

45. Parcon 2015

46. Parcon 2011 – Vašek Pravda a Zdeněk

47. Parcon 2012

48. Parcon 2015

49. Parcon 2014, Martin Roger Kralík a Zdeněk

50. Parcon 2015

51. Istrocon 2000, Lucia Lulu Kováčová-

Bocková a Zdeněk

52., 53. a 54.

55. Padesátiny

Vlasty Talaše 2001 – zleva Jan Vaněk jr.,

zprava Zdeněk

56. SF muzeum 2000

57. Parcon 2001

58. Porada 2001,

Zdeněk a Marvin

59. SF muzeum 2000, Pagi a Zdeněk, fotil někdo Pagiho foťákem

60. U Teodora Rotrekla,

2004

61. Parcon cca 2013, Mirek Dvořák a Zdeněk

62. Vakuokon 2002,

Zdeněk a Netopej

63. Vartacon 2003

64. a 65.

ASFFH

na Světě knihy 2013

66. ASFFH

na Světě knihy 2013

– ne, to není Zdeněk

67. Porada 2001

68. Křest sbírky básníka Ko Una, 10. 5. 2011 –

Miriam Löwensteinová,

paní Park, Zdeněk

69. ASFFH

na Světě knihy 2013

70. ASFFH

na Světě knihy 2013,

Jeho Excellence J. Olša

71. Korejský svátek Den

vzniku národa, 3. 10.

2012, Zdeněk a Vilma

72. Klímovský večírek –

Zdeněk, Viktor Janiš,

Jan Vaněk jr.

73. Křest sbírky básníka

Ko Una, 10. 5. 2011

74. Parcon 2014,

Slávek Švachouček

a Zdeněk

75. ASFFH

na Světě knihy 2013

Autoři fotografií:
2.-23. Dalibor Čáp
24.-50. Dáreček
51.-60. Pagi
61. Vladan Rámiš
62.-63. Pagi
64.-66. Jiří Sládeček
67. Pagi
68. Vilma Klímová
69.-70. Jiří Sládeček
71.-74. Vladan Rámiš
75. Jiří Sládeček

fotogalerie

1. a 2. Zdeněk s Mišou, Parcon 93
3. Zdeněk a Ondřej Neff, Parcon 95

1

2

3

fotil Dáreček

KVARK

Svatý Grál

Fragment zápisků neznámého současníka¹ J. Kaprála

30. dubna²

Paranoia?³

Snad také, ale už jen jako důsledek nebo vedlejší efekt. Faktem zůstává, že sešit se čtyřmi díly J. Kaprála zmizel. Prohledal jsem všechno, a všude, a dvakrát.

Ztrátu nesu o to tíživěji, že jde o Kaprálovův fundamentální příspěvek k problematice draků,⁴ cest v čase⁵ a paralelního světa,⁶ dokonce s věnováním: Velkému (nebo snad Největšímu, ach ta paměť) misionáři SF, třikrát časem a jednou Paralelně věnuje J. N. Lahvička⁷ (vánoce '82).

Mezi ztracenými povídkami⁸ je i pojednání „Levy krajník ve směru letu nechť svítí zeleně“, za které

J. Kaprál před týdnem jen náhodou nezískal Pardubického mloka.⁹

Jako by to bylo včera, tak jasně a zřetelně si vzpomínám na ten večer v hospodě U Supa¹⁰, kdy mi Kaprál předal svůj neocenitelný spisek. Pravda, už trochu politý pivem¹¹, ale my jsme nevypadali o mnoho lépe, Kaprálova manželka¹² byla s dětmi na venkově a my jsme využívali příležitosti až na sám pokraj fyzických možností.¹³

Slavnost okamžiku prosvítala i přes hojnou pivní pěnu. Tehdy mi vyjevil: – Je to škvár¹⁴ bez nápadu¹⁵, snad z toho jednou něco udělá.¹⁶

Žal nad ztrátou možná nenahraditelnou vyčistil mou mysl i já si v okamžiku strašlivé jasnozřivosti uvědomil hroznou pravdu: není to poprvé, co jsem pohřešil dílo Kaprálovo. Běda mi, tehdy jsem tomu ještě nepřikládal důležitost. Nechal jsem se uchlá-

- 1) žák, obdivovatel
- 2) památný den Hnutí, kdy se lidu zpřístupnily svaté relikvie, neznámý, zřejmě vyšší kněz či hodnostář při tom seznal ztrátu
- 3) /zast./ vyžívání sv. Johna Liverpoolského
- 4) Wruktepekt
- 5) putování do minulosti a budoucnosti /za časů sv. otců zcela běžné, viz sborník Cesty časem/, toto umění ovládal i JK, jedno jeho dobrodružství v minulosti se stalo základním bodem tehdejšího kalendáře
- 6) hypotetické, absurdní světy, kde neplatí Svatá Dogmata /viz bludy svědků 4. Průklepu/
- 7) astrální pseudonym J. Kaprála
- 8) sůra

- 9) tento politováníhodný „omyl“ II. koncilu byl však brzy napraven
- 10) první chrám Hnutí
- 11) rituální nápoj
- 12) svědkové 4. Průklepu popírali její existenci, ale to souviselo s populační politikou v jejich obcích
- 13) veliký J. Kaprál, náš zářivý vzor, nás svou zbožnou horlivostí vybízí k následování
- 14) zast. bohy inspirovaný text
- 15) bez poskvrny
- 16) věštba o vytvoření Kapraliády a celého našeho Učení

cholit tím, že se ztratily „pouze“ Kaprálem tlumočené myšlenky¹⁷ jeho Učitelů.¹⁸

Nyní svou lehkověrnost splácím mincí nejstrašlivější. Vodopád trýznivých vzpomínek už nelze zastavit a na světlo ze zasutých slují paměti vyplouvají další a další provinění. Vždyť za stejně podivných okolností zmizely před lety z mého nedbalého opatrování rukopisy velikého Antonia¹⁹ a Stania.²⁰

Napsal jsem: za stejně podivných okolností, ale lépe by snad bylo psát: za okolností stejně záhadných a stejně podezřelých. Vždyť všechny uvedené ztracené klenoty kulturního dědictví Hnutí byly pohřešeny v uzavřených trezorech bezpečných archivů mého muzea.

A co si mohu v naší osvětlené době myslet jiného, než že mne potají navštěvují Zelení²¹ muži, vždyť kdo jiný dnes, po odchodu Huňáče²², umí procházet zavřenými dveřmi...

(zde fragment končí)

[Vysvětlivky přežaty z Příručky misionáře]

...

Rytíř Lancelot, druhorozený syn XXXIV. hraběte z Gunamu, skromně povečeřel a uleh na hrubou houni rozestřenou na holé palubě svého křižníku Ginevra. Mohl by pro sebe a své muže pořádat hostiny, tak dobře byl na cestu zásoben, a usínat mohl na kterémkoli lůžku v mnoha přepychově zařízených kajutách lodi, ale tradice výprav za Svatým Grálem jednoznačně nařizovala zíněný oděv, hrubé lože a prostou stravu.

Lancelot se převaloval na svém nepohodlném loži a věděl, že této noci neusne. Nikdo z jeho před-

ků a snad žádný ze smrtelných lidí se nedostal tak blízko ke svatému cíli. Prostoupen vděčnosti k osudu, který mu přiřkl vznešený úděl druhorozeného – cestu za Grálem, poprvé necítil ke svému staršímu bratrovi, pouhému udržovateli rodu, pohrdání, ale lítost.

Hrabata z Gunamu se už čtvrtou desítku generací, tak jako i mnohé další vznešené rody, vydávají na cesty za Svatým Grálem, a ačkoli se stěžovalo hovořit o rodové posloupnosti, jen málokdo se z takové cesty vracel, přesto Lancelotovi připadlo, jako by v jeho žilách bouřila krev všech předchozích bojovníků za návrat relikvie.

Zítří ráno, vlastně už za několik hodin, pokudli svatokrádežný LiGreeM. Před sto lety jeho prastrýc Lord Brasel přinesl první zprávu o jeho poloze. Brasel byl už starý muž, boky jeho lodě byly rozryté hlubokými trhlinami a z jeho posádky zbylo jen několik nejvěrnějších. Vzdal se cti zápisu do Knihy Padlých za Grál a vrátil se, aby přiblížil den, kdy jeho následovník z krve jeho rodu přinese z LiGreeMské svatyně nejvzácnější památku Kultu.

Lancelot pocítil, jak mu někdo stiskl rameno, otevřel oči a ve slabém světle kontrolek a hlavního monitoru poznal svého zbrojnoše Marka.

„Vstávej, pane, LiGreeM je na dohled.“

Rychle vstal a posadil se do křesla řídícího pultu. Na obrazovce se pozvolna zvětšoval žlutý disk mytické planety.

Desítky let zpřesňovali její polohu a nyní vidí tu nejtajnější svatyni Galaktického Impéria na vlastní oči. Lancelot uvedl do pohotovosti zbrojní systémy lodi, a když byla zcela připravena k boji, nechal si donést pohár těžkého vína. Spláchl únavu probdělé noci, připoutal se a kývl na Marka. Ten mu beze slova vložil do rukou těžký ovladač laserového kopí.

Za několik okamžiků se Ginevra vnořila do husté atmosféry planety. Dnes poprvé si Lancelot mohl dopřát přepychu přistání s hřmotem nesčetných bouří vyvolaných nešetrným průletem atmosféry.

Stovky cyklonů se tam dole spojily v jeden smrtící sloup, ničící celé kontinenty. Vynahrazoval si tak všechna ta tajná přistání a ponižující plíživé přepady osamělých hradů a měst na vzdálených oběžných drahách, v době, kdy získával údaje o poloze Svatyně.

17) než dosáhl nejvyšších stupňů zasvěcení, tlumočil JK jako všichni věrozvěsti Hnutí lidu myšlenky svých předchůdců a Učitelů, jež však záhy překonal

18) nepatří mezi ně, jak se mylně domnívají svědkové 4. Průklepu, sv. otec Bílý ani sv. otec Kovový, jež byli jeho pozdějšími vykladači a redaktory jeho díla

19) míněn sv. Markus

20) sv. otec Stani-Slavus obohatil Učení o orientální prvky, nezaměňovat s redaktorem časopisu Hašpunter

21) roboti protilidských civilizací

22) Huňáč, sv. otec in memoriam, zahynul při defenestraci v roce 1 po založení Klubu, jeho pokračovatelům býval udělován titul Huňáč Zelený, jedním z nich byl i J. Kaprál

Z několika nepoškozených základů vzletly desítky nepřátelských lodí, ale tak blízko cíle si Lancelot ani na okamžik nepřipustil možnost neúspěchu. Jeho kopí srazilo k zemi jednu loď za druhou, a když bylo nebe opět čisté, pocítil něco málem podobného zklamání dítěte, kterému vzali jeho hračku.

Dokončoval druhý zákazonosný oblet LiGreeMur když se před ním na obrazovce planetárního komunikátoru objevila tvář vládce planety, zřejmě posledního velekněze Impéria.

Lancelot byl už předem přesvědčen o proradnosti tohoto muže. Vládce se mu vzdal s celou planetou, dokonce ho uznal jejím dědičným pánem, to vše v naději, že Lancelot neví, jakou planetu právě depatují trysky jeho ohnivého oře.

Velekněz, snad aby dokázal svou upřímnost, vysílal na směřovaném paprsku. Lancelot po jeho dráze vypustil jeden ze svých mesonových šípů, a aniž se přesvědčoval o zásahu, vydal se po nízké dráze k chrámovému komplexu skrytému v horském údolí. Sem se, jak mu hlásily průzkumné sondy, stahovaly zbytky planetárního vojska.

Boj byl krátký.

Konečně mohla Ginevra přistát. Lancelot si připjal svůj slavný meč Modrý Anihilátor a v doprovodu věrného Marka stanul na pevné zemi. Napadlo ho, že Marka za jeho služby jmenuje guvernérem LiGreeMu. Pak se ale zastyděl za své přízemní myšlenky v té slavné, takřka posvátné chvíli, a na znamení pokory se vrhl na zem, aby políbil prach planety hostící Grál.

Vědomí úcty všech ras Galaxie vůči Svatému Grálu mu usnadňovalo orientaci v rozvalinách. Hledal to nejdůstojnější, nejmajestátnější místo.

Na konci úzkého kaňonu zřícenin mnohapatrových domů uzerli masivní starobylý chrám. Zlato tří jeho kopulí matně zářilo v šedi rozvalin. Chrám sám přečkal tornáda a boj téměř nepoškozen, ale okolní, o poznání novější zástavba byla v troskách.

Po zpola zasutém schodišti vešli vyvrácenou branou do rozlehlé chrámové lodi. Zamířili k oltáři. Obrovský prostor pod smělou klenbou monumentální stavby je nutil k úzkosti a pokoře. Uprostřed oltáře vrhala zlaté pablesky lehká mříž, před níž ležel mrtvý kněz. Pravděpodobně chtěl ukrýt do bezpečí chrámový poklad, ale neměl dost vysoké svěcení,

aby se mohl beztestně dotknout dvířek do vnitřní svatyně za oltářem.

Lancelot se skryl za silové pole svého štítu a mohutným rozmachem Modrého Anihilátoru rozťal mříž. Proti němu se vyvalila záplava plamenů, celý chrám se otřásl jako při zemětřesení a zvířený prach dostoupil až k vrcholu kopule.

Chráněný polem štítu Lancelot vstoupil do komnaty za mříží. Před ním na malém stolku, v křišťálové schránce, spočíval před padesáti stoletími ztracený Svatý Grál.

Ač se na jeho podobě neshodovaly ani nejstarší legendy, Lancelot cítil celým srdcem, že je to ON.

Rozběhl se k NĚMU, ale hypnopedický program Dobrovolné Kázně Rytíře Svatého Grálu v jeho mysli rychle převládl. Nejprve musí provést Obřad Identifikace.

Mechanicky sňal z hrdla odznak rytíře Grálu a vyňal z něho z generace na generaci přenášený a překládaný, mnohokrát zničený a podle paměti kněží obnovovaný Fragment zápisků neznámého.

Ač jej znal z paměti do nejmenších podrobností, znovu si jej, jak nařizoval řád, pečlivě přečetl.

Pak se hluboce uklonil před Grálem a po odříkání nezbytných modliteb opatrně sňal křišťálové víko. Chvějícími se prsty Grál otevřel. Rituál nařizoval pohlédnout nejprve na titulní stranu, ale staletí nehybná vazba vzdorovala a otevřela se na sedmé. Lancelot spatřil posvátný text pořízený starobylou Průklepiho metodou. Jedním ze sloupů Lancelotovy víry bylo přesvědčení, že jde o Třetí Průklep. Originál, nejvyšší bůh FanDom, z prvního stvořil Zemi, z druhého Nebe. Třetí dal J. N. Kaprálovi, jenž je jeho prorokem.

Konečně byl Grál otevřen na první straně a Lancelot, dočítaje slova:

...věnuje J. N. Lahvička,

poznal, že jeho život i životy dlouhé řady jeho předchůdců došly naplnění.

Mark, který zůstal před oltářem, spatřil, když se prach trochu usadil, že se při výbuchu pole zlaté mříže zřítíla část náboženské fresky. Na jejím místě se objevil nápis:

oddělení TERRANSKÉ PROTOCIVILIZACE
Imperiální Galaktické museum primitivních kultur

Naštěstí byl Mark negramotný.

Tak mi to raději vraťte, pacholci,
nevíte, jak to může skončit!

— Zdeněk Rampas

Probuzení

„V jediném snu prožijete více,
než mnozí za celý život“.

Deront mladší, velekněz bohyně spánku Láté

Konečně se Arem probral.

Ležel na písčitém dně přízračné jeskyně, jejíž stěny chladně vyzařovaly namodralý přísvit. Opatrně vstal, setřásl ze šatů jemný písek a vydal se k tušnému vchodu.

S podivnou jistotou, o jejíž pramenech neuvažoval, vybíral na křižovatkách temných chodeb směr své další pouti, o němž věděl, že ho zavede ke světlu, teplu a k ní. Mnohokrát cítil, že východ je nedaleko, ale nikdy to nebyl ten pravý, tušil blízkost neobývaných, zpustlých nebo zakázaných světů, děsily ho, ale snažil se na ně nemyslet.

Nevěděl, jak dlouho už prochází chodbami bludiště, ale dřív, než se stačila dostavit první pochybnost, oslnilo ho jasné denní světlo. S přimhouřenýma očima dotápal k východu, zdálo se mu, jako by před nim vyrostla stěna z plamenů.

Stál na nejvyšším místě úzkého, mírně se svažujícího údolí, jehož strmé skalní stěny zářily tisícerými odrazy poledního slunce na drobných zrcátcích slídy. Po chvíli si oči přivykly a Arent se s úlevou zahleděl na svěží zeleň bujných křovin rostoucích po obou březích potůčku, který vyvěral ze skalní pukliny několik kroků od něho. Jediným pohledem obsáhl potůček vinoucí se středem údolí jako světlemodrá stužka od jeho pramene až k místům na protějším konci údolí, kde se ztrácel ve stínu věkovitých stromů. Vrátil se očima zpět k prameni a ve skalním výklenku nad ním spatřil sošku bohyně Láté. U nohou jí na plochem balvanu ležela obětní miska. Podle několika přerývaných potřísněných zaschlou krví po-

znal, že zde někdo před nedávnem obětoval bohyni holubici.

Od pramene se klikatila úzká, mezi stromy se ztrácející pěšina. Arent se po ní pustil dolů údolím. Stezka zhruba sledovala potok na jeho cestě mezi balvany. Po chvíli ho zavedla do tmavé soutěsky, zjevně jediné cesty z údolí.

Brzy se ale skalní stěny opět rozestoupily a pěšina přivedla Arenta řídkým hájkem až k zahradní brance v nevysoké zdi z bílého kamene. Nahlédl tepanou mříží do rozlehlé zahrady a před jeho očima se objevil svět fantastických stromů a květín.

Srdce se mu rozbušilo tušením její blízkosti, opřel se do mříže, ale branka byla zamčená. Na okamžik zaváhal, ale pak se vydal podél zdi.

Po chvíli, která mu připadala jako věčnost, došel k otevřené bráně, od ní se k širokému schodišti bělostného zámku, jehož stavitel se inspiroval zjemnělou architekturou Ostrova, táhla cesta z mramorových desek, vroubená řadami fontán.

Nyní už měl Arent jistotu, poznával ji v kompozici fontán, v architektuře zámku, v barevném souladu zahrady, věděl, že jde správně, že ji zde nalezne.

Nedočkavě vykročil k zámku, ale po několika krocích mu ze stínu rozložitých akátů vběhl do cesty lev. Arent nestál o boj, pokusil se zaplašit šelmu silou vůle, ale vůle, z jejíhož rozhodnutí zde stála a bránila mu vejít, byla přinejmenším stejně silná jako jeho a lev nejenže nezmizel, ale začal se pomalu přibližovat.

Navyklým pohybem vytrhl z pochvy krátký meč, přikrčil se a soustředěně se zadíval zvířeti do očí.

Pak lev skočil. Arent v přesně vypočítaném okamžiku uhnul a řal po jeho šíji, zasáhl však pouze přední tlapu. Šelma zařvala a zuřivě se obrátila. Arent odrážel úder jejích tlap a pomalu ustupoval k zámku. Zvíře, jako by vytyšilo jeho záměr, se na něho znovu vrhlo. Arent pevně uchopil meč oběma rukama a zvedl jeho hrot proti hrudi šelmy. Prudký náraz ho porazil a masa v té chvíli již téměř mrtvého

zvířete, pod nímž se ocitl, ho na okamžik zbavila vědomí. Když se probral, lev už se nehýbal.

S velkým úsilím se vyprostil zpod mrtvého těla a s posledním zbytkem sil z něho vytrhl meč. Pak teprve zpozoroval krev řinoucí se mu z hlubokého šrámu na paži. Pociťoval, jak mu z ní ubývá sil, opřel se o meč, namáhavě udělal několik kroků k zámku a slabostí upadl.

...

Po chvíli zaslechl klapnutí otevíraných dveří a přibližující se krůčky ženské chůze. Pak se před ním objevily pantoflíčky z modré kůže, a když zvedl hlavu, oči se přesvědčily o tom, co už v hloubi duše věděl. Před ním stála princezna.

Ta zpozorovala jeho pohled a s úsměvem, v němž se mísila účast s trochou ironie, se zeptala: „Kdo jsi?“

Arent se zvedl na nezraněné paži a s námahou odpovídal: „Mé jméno ti mnoho neřekne, jsem Arent, nechtěj zatím vědět víc, Princezno.“

„Neříkej mi tak, jsem Sěla.“ Vzhledla a zatvářila se, jako by až nyní uviděla mrtvého lva: „Chudáček Bel,“ vykřikla a rozběhla se k němu. „Co ti to udělal, drahoušku, koťátko moje,“ broukala konejšivě a něžně lva hladila.

Lví hlava tak blízko princezniny tváře připadla Arentovi jako hlava hravého dobráckého stvoření. Aby se ospravedlnil a získal zpět princezninu pozornost, řekl: „Odpusť, Sélo, nevěděl jsem, že tě jeho smrt raní.“

„Kdyby žil, nemluvili bychom teď spolu. – Sama nevím proč, ale jsem ráda, že jsi tu,“ dodala po chvíli, spíše jen pro sebe. Pak vstala a nabrala do dlaní vodu z nejbližší fontány. Přistoupila k Arentovi a omyla krev z jeho rány. Arent přivřel oči v náporu očekávané bolesti. Když se znovu podíval na své rameno, nenalezl na něm po lvích drápech ani stopy. Zatím už Princezna další troškou vody oživila lva, ten se jí chvíli třel o nohy a pak se vrátil na své místo do stínu.

„Pojď si odpočinout, bojoval jsi jako hrdina z Eposu,“ řekla a pomohla Arentovi vstát.

„Ty jsi se dívala?“ zeptal se překvapeně, a přestože už mohl jít stejně dobře sám, svíral dál princezninu dlaň ve své.

„Po celou tu dobu, od začátku do konce.“

„Nechápu..., proč to všechno...“

„Nevěděla jsem hned, zda nechci být raději sama, a pak, chtěla jsem poznat emoce člověka bojujícího o život.“

„No, a jaké to bylo?“ zeptal se Arent napůl ironicky, trochu otřesen princezninou upřímností.

„Strašné, nikdy jsem nic podobného nezažila. Ale přesto, ani na okamžik jsem nedokázala zapomenout, že stačí pár kapek vody a vše se spraví.“

Odmlčela se a po chvíli, to už stáli na schodech před hlavním vchodem zámku, s lítostí v hlase dodala: „Teprve nezvratnost dodá požitku jeho pravou velikost.“ Pohlédla na něho a po tváři jí přelétl úsměv: „Pojď, musíš se omýt a převléknout, jsi samá krev.“

Až v lázni si Arent dokázal znovu uspořádat myšlenky. Uvědomil si, že dosud neví, za co ho Princezna má. Mluvila o emocích bojujícího člověka, snad ho tedy nepokládá za přelud. Musí jí vše říci, dřív než bude jeho přítomnost pokládat za vpád do jejího nejintimnějšího soukromí. Možná ale už ví a jen si s ním hraje. Oblékl si šaty, které mu připravila, a vyhledal ji v jednom z pokojů sousedících s lázní.

Princezna zamyšleně seděla u nízkého stolku. Když se Arent posadil do křesla proti ní, zvedla se a beze slova mu nalila pohár červeného vína. Arent upíjel a hledal první slova své zpovědi. Princezna ho předešla:

„Jsi zde po dlouhé době můj první host. Vyhnala jsem všechny a Bel sem pak už nikoho nepustil. Nudili mě, žádný nemohl udělat nic, co bych od něho nečekala.“ Na okamžik se odmlčela a pátravě pohlédla Arentovi do očí: „Až dnes ty, bojoval jsi s takovou zuřivostí, touhou žít a zvítězit... Prozrad mi, kdo jsi. Připadá mi, jako bychom se již setkali. Odkud tě znám?“

„Byl jsem v davu, kdykoli tě jako bohyni nesli do chrámu ve zlatých nosítkách, zúčastnil jsem se všech obřadů, kdy byla naděje, že tě uvidím. Před třemi roky jsem tě spatřil poprvé a od té doby jsem ti nablízku.“

Princezna na něho dlouze a soustředěně pohlédla, pak se jí ve tváři objevil roztržitý a chvíli zmatený výraz, znovu pohlédla Arentovi do očí, hned ale odvrátila pohled, vstala a rychle, jako by chtěla získat čas, než přijde nějaký jen jí známý, ale neodvrat-

telný okamžik, mu podala ruku: „Pojď, ukážu ti své království.“

Prošli téměř celé přízemí jižního křídla, vešli do mnoha pokojů, minuli desítky soch a obrazů, ale Arent z toho mnoho nevnímal, měl oči jen pro Princeznu. Pak se ocitl ve velkém, poněkud starobyle zařízeném sále, jemuž dominovaly dvě podobizny královského páru v nadživotní velikosti doplněné obrazy Princezny a Koruního Prince.

„Odpusť, že jsem tě zavedla do těchto neveselých míst, zamyslela jsem se,“ řekla Séla, a zatímco procházeli podél dlouhé řady podobizen jejich předků, nepřítomně dodala: „Posloupnost rodu Korontů, takřka tisíciletá historie, nechodím sem ráda, obzvlášť těžce zde na mne doléhá odpovědnost za svěšené dědictví.“

„Chápu tvé obavy, nikdy nebyla říše ve větším nebezpečí.“

Zastavili se před obrazem ještě mladého muže, Koranta Dobývatele, princeznina děda.

„Můj otec,“ řekl Arent, „byl za Poslední války jedním z Dobývatelových vojevůdců. Nesouhlasil po jeho smrti se smířlivou politikou kněží, upadl v nemilost a už nikdy se ke dvoru nevrátil.“

Závidím mu, bojoval v opravdových bitvách, žil skutečný život.“

„Ty nejsi šťastný?“ zeptala se Séla.

Arenta její otázka zaskočila. Na okamžik měl dojem, že si ji nikdy nepoložil. Pak začal mluvit o tom, jak touží po skutečném životě, po opravdovém nebezpečí, které by ostatním, hlavně ale jemu, ukázalo, kdo vlastně je. Mluvil o lhostejnosti a apatii, se kterou se setkává, když se svěruje se svými obavami o osud říše, i o bezmocném vzteku, který se ho zmocňuje, když se dozvídá o dalších smlouvách s barbary.

Princezna mu mlčky naslouchala, mlčela, i když skončil, až po chvíli řekla: „Pojďme pryč, tady nelze nebyt princeznou, tento pokoj vzbuzuje myšlenky, kterým jsem chtěla alespoň na okamžik uniknout.“

Vešli do malé místnosti zařízené s dívčím vkusem, na stolku u otevřeného okna bylo prostřeno pro dva. Jen málokteré z připravovaných jídel Arent znal, vyrůstal na venkově a nikdy nebyl u dvora. Po jídle pili těžké červené víno, které ho příjemně opájkalo. Pokojem se nesly tóny tiché hudby.

„Omluv mě na okamžik,“ řekla Princezna a zmizela za závěsem. Za chvíli vyšla v modré plesové toaletě, nalíčená jako na večerní slavnost.

„Jak se ti líbí mé šaty?“

„Jsou krásné, ale daleko víc krásy ukrývají,“ neopatrně odpověděl vínem osmelený Arent.

Princezna se posadila a s lehkou výčitkou v hlase řekla: „Asi jsem přecenila tvou výjimečnost, v mnohém jsi jako ostatní.“

„To není totéž,“ odporoval Arent, „oni ti lichotí, protože to chceš slyšet, já řekl, co si myslím.“

Princezna pohlédla Arentovi do očí, jako by se chtěla znovu o něčem ujistit, pak vstala, a místo bohaté toalety byla opět oblečena ve svých lehkých splývavých šatech. S šaty jako by změnila i náladu, roztrpčenost po neopatrné Arentově poznámce byla tatam a zas tu stálo veselé, zdánlivě bezstarostné děvče, z jehož očí by však někdo pozornější než Arent vyčetl rozhodnutí.

„Pojďme se vykoupat,“ zvolala, vzala Arenta za ruku a rozběhla se ke dveřím, kterými přišli z obrazárny. Teď jimi vyběhli na písek mořské pláže.

Arent se ohlédl, ze zámku však nad vrcholky stromů spatřil jen jeho nejvyšší věže. Udělal několik kroků za princeznou a zůstal stát.

Před ním, téměř v dosahu nazelenalých vln oceánu, stála princezna a nedbajíc jeho pohledů setřásla ze sebe lehounké pavučiny svých šatů. Nahá pak vykřikala příhodný okamžik a vrhla se do vody.

Arent ji ve spěchu napodobil a pak už byli jen oni a oceán, ztráceli se jeden druhému mezi jeho vlnami a nacházeli se v jeho tajemných hlubinách. Oceán je ukrýval před světem a objevoval jednoho pro druhého.

Když byla Séla unavená, nechala se vlnami vynést na pláž a Arent ji následoval.

Princezna s tváří obrácenou do slunce seděla vedle hromádky svých šatů. Posadil se k ní a vzal ji kolem ramen:

„Sélo, Princezno, už roky tě miluji. Abych ti mohl říct o své lásce, musel jsem za tebou přijít sem, do království tvých snů. Odpusť mi to, jestli můžeš. Jen pro tebe jsem se naučil vcházet do cizích snů.“ Arent se odmlčel, ale když Princezna nedala jediným pohybem, jediným gestem znát, že vyslechla jeho vyznání, pokračoval: „Nestačí mi přivolávat si tvou

podobu do snů, chci skutečně tebe, udělám cokoli, v tvé přítomnosti mi nepřipadá nic nemožné.“

Arent pohlédl na nehybný princeznin profil a přitáhl ji k sobě, aby ji políbil. Vyhnula se jeho rtům a zastřeným hlasem řekla: „Tušila jsem to od prvního okamžiku, žádná má představa by se nedokázala rvát tak opravdově.“ Odtáhla se trochu a pokračovala: „Nejdřív jsem se vyděla a chtěla tě zabít, ale teď ti děkuji.“

Arent vášnivě sevřel Princeznu do náruče, ale v tom se její tělo rozplynulo a na pláži po ní zůstala jen kupička šatů a pantoflíčky zpola zaváté pískem.

...

Arent zůstal chvíli bezradně sedět, s povzdychem vstal a sebral z písku své šaty a princeznin modrý pantoflíček. Pak se vydal k zámku.

Setkání s Princeznou si představoval jinak, prochází krajinami její duše, vstoupil do jejího nejužšího soukromí, ale nevěděl, jak trýznivé bude vědomí, že jde zas jen o drogu způsobený sen, ze kterého se Princezna probudila.

Když došel do zámecké zahrady, roztřásl ho chlad jejího stínu, oblékl se a vešel do jižního křídla zámku. Pomalu procházel pokoji, které již navštívil s Princeznou, připadly mu teď studené a tmavé.

Čtěl nahlédnout do severního křídla, ale všechny dveře, které mohly vést do jeho pokojů, byly zamčené. Uminěně zkoušel jedny po druhých a přitom ho napadlo, že v zamčených pokojích je skrytá část princezniny osobnosti, skrývaná možná i před ní samou. Jako na potvrzení jeho myšlenek se mu podařilo poslední dveře otevřít. V malém růžovém salóнку spatřil asi šestileté děvčátko zcela zaujaté panenkou. Opatrně, aby ji nepolekal, dveře zase zavřel a tajemství ostatních mu už nepřipadala tak znepokojivá.

Až teď si Arent uvědomil, že stále ještě drží princeznin pantoflíček, a odložil ho na otevřené okno. Pantoflíček se změnil ve velkého modrého motýla a ten odletěl do zahrady.

Arent se vrátil do vstupní haly, rozdělující zámek na dvě křídla, a bezmyšlenkovitě vystoupil do prvního patra. Pokoj, do kterého vešel, byl zařízen ve stylu Ostrovní říše. Byl vyzdoben amforami s červenými černými reliefsy hrdinů a bohů, jeho stěny byly vy-

kládané perletí a nábytek z bílého dřeva byl zdoben kováním z masivního zlata.

V oknech další síně spatřil Arent mohutné štíty hor, pokryté věčným ledem. Poznal bájně pohoří Tart, odkud kdysi přišel první Koraní.

Odtud vešel do pokoje zařízeného jako komnata ve skalním hradě dótského tyrana Mera. Sundal z police zapečetěný džbán dótského vína. Nalil si plný pohár, posadil se k masivnímu stolu a pohlédl z okna na plochou krajinu země Dótů.

Jednou, až si Mer bude jistý svou silou, převalí se jeho hordy přes pohraniční průsmyky a v Teranu nebude síly, která by je zastavila.

Zájem o blaho státu a národa, tradiční cnosti Teranské šlechty, se staly pro staré už jen vzpomínkou a pro mladé nesrozumitelným tlachem. Měříték všeho se stal požitek. Vznikl nový životní styl, v němž už mnozí nedokáží, ani nechtějí, rozeznávat skutečnost a sen. Každý se může stát bohatším a mocnějším než vladař Ostrova, mít nejkrásnější ženy, ukojit svá nejtajnější přání..., pod vlivem drogy člověk nikdy zcela nezapomene, že jde jen o beztrusný sen a že konečně může a smí vše.

Ale možná, že trest je blíže, než si kdo uvědomuje. Vzpomněl si na legendu o původu drogy. Božská droga, kdysi tajemství kněží, je dědictvím po prastaré a dnes už takřka zapomenuté říši, říši tak mocné, že jediné, co ji mohlo zničit, byla ona sama, a tak přesycené, že to udělala. Nezachovalo se ani její jméno.

V neradostných úvahách Arent dopil pohár a nalil si nový. Víno ho opájelo, uvědomil si, jaký nádherný den prožil, ale pak ho znovu napadlo, jak by se užívání drogy ještě více rozšířilo, kdyby i ostatní uměli vstupovat do cizích snů.

Pak si vzpomněl na Princeznu a s myšlenkou na ni propadl do hlubokého spánku.

...

Arentovi se zdálo, že je zase malý chlapec, na okraji jeho lůžka sedí maminka, hladí ho po spánkem rozcuchaných vlasech a budí ho: „Probuď se, miláčku.“

S trhnutím se probрал a otevřel oči. Byla noc. Ležel na širokém, měkkém lůžku a u jeho hlavy seděla Princezna. Ve studeném světle měsíce poznával její ušlechtilý profil.

„Už jsi se probudil, přišla jsem za tebou, miláčku.“ Sklonila se k němu a políbila ho na ústa.

„Sélo,“ vydechl a objal ji. Voněla po malinách a nepřestávala ho líbat.

Byla vášnivá a nezkušená.

Dlouho pak mlčky leželi přitisknutí jeden k druhému. Zabolelo ho, že je to jen sen.

„Je to skutečnost, drahý,“ řekla, jako by četla jeho myšlenky, „nejsem už jen Séla, ale především Teranská princezna.“

Vstala a dvakrát krátce tleskla. Do pokoje vešly dvě otrokyně. První nesla svícen a druhá držela v náručí princezniny šaty.

Až teď Arent poznal, že je ve svém doni.

Zatím co ji otrokyně oblékaly, Princezna pokračovala: „Už tam jsem ti řekla, že mi nestačí jen snít. Rozhodla jsem se prožít svůj život zde.“ Odmlčela se, jako by nenacházela slova.

„Mám tě ráda, možná tě miluji, uvěřila jsem, že jsi, a našla jsem tě. Ale já vedle sebe potřebuji skutečného muže a ne snílka.“

Vím, že i ty věříš, že Mera lze ještě porazit. Východní armáda je bez velitele. Můžeš se jím stát. Vojáci ještě nezapomněli na tvého otce. Pak bude jen na tobě, jak dlouho budeme snášet zpuštění Dótů.

Až bude Met pokořen, vrať se ke mně, budu na tebe čekat.“

Zatím už otrokyně svou paní nejen oblékly a učešaly, ale i nalíčily způsobem, jakým se líčí jen královny.

„Přijď zítra večer do paláce. Veliteli gardy ukaž tento prsten. Rozhodneš-li se pro můj návrh, přesvědčím otce, že jsem vybrala muže, který má dost vůle, aby ho uskutečnil.“ Na chvíli se odmlčela a pak zdánlivě bez souvislosti pokračovala: „Otec je už starý, brzy ně prohlásí za spoluvladařku. Můj bratr se už nedokáže vrátit do našeho světa, děsí se ho a je šťasten jen v tom svém.“

Nadechla se, jako by chtěla ještě něco říci, pak ale Arenta políbila a rychle odešla. Po chvíli uslyšel, jak někdo otvírá hlavní vchod jeho domu, přiskočil

k oknu a ještě zahlédl Princeznu usedající do nosítek, okolo nichž stálo asi pět mužů královské gardy s pochodněmi. Za několik okamžiků pak vyšli z domu další čtyři a malý průvod se vydal ke královskému paláci.

Arent usedl do křesla s obrazem princezniny tváře ozářené pochodněmi před očima.

Uvědomil si, že na tuto chvíli čekal celý život a že se už nikdy nebude opakovat. Princezna se stane královnou, a on...

Sáhl pro zrnko drogy, aby mohl ten sen dosnít.

V půli cesty se mu ruka zastavila a roztřásla se.

Původní vydání: Knihovnička Vakukoku č. 51 – Měsíční literární a comicsový fanzín SFK Makropulos.

Vydává: Pavel Skrblik Krajíček. Na vydání se podílel J. Mostecký a J. Vašát.

Vydáno u příležitosti autogramiády jednoho z největších dinosaurů

dne 5. 12. 1998 na DRACONU.

fotogalerie

